

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

RESOLUCIÓ de 22 d'agost de 2017, de la Direcció General de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental, per la qual s'ordena la publicació de la declaració d'impacte ambiental corresponent a l'expedient número 27/02-AIA. [2017/7904]

De conformitat amb l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, el qual estableix la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* de la declaració d'impacte ambiental, resolc:

Publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* la declaració d'impacte ambiental corresponent a l'expedient 27/02-AIA.

«Declaració d'impacte ambiental
Expedient: 27/02-AIA.

Promotor: Proyectos Eólicos Valencianos, SA.

Autoritat substantiva: Direcció General d'Energia. Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius i Comerç. Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori.

Objecte del projecte: instal·lacions eòliques de la zona 5 (nord-oest i nord-est) del Pla eòlic de la Comunitat Valenciana.

Localització: les infraestructures projectades afecten totalment o parcialment els termes municipals d'Albocàsser, Benassal, Culla, la Serratella, les Coves de Vinromà, Sierra Engarcerán i Vilar de Canes.

Descripció del projecte
Antecedents

L'oferta de desenvolupament de la zona 5 de l'empresa promotora (Proyectos Eólicos Valencianos, SA) presentada i seleccionada en la convocatòria pública d'adjudicació de les zones eòliques al gener de 2002, difereix en diversos aspectes de l'exposada a informació pública.

La proposta consistia en la instal·lació de 228 aerogeneradors de 800 Kw de potència unitària model MADE AE-56) el que representen un total de 182,4 Mw distribuïts en 5 parcs eòlics:

- Lloma de Benafigos (60 aerogeneradors)
- Serrades de Dalt (30 aerogeneradors)
- Serra d'Espaneguera (33 aerogeneradors)
- Serra d'en Galceran (43 aerogeneradors)
- Riu Millars (62 aerogeneradors)

Dimensions de les turbines són: 56 m de rotor, 55 m d'alçària de torre

Dimensions de l'obra civil:

- Sabates de 12 x 12 x 1,2 m
- Plataformes de 50 x30 m fons camí
- Camí, es projecten camins de 5 metres d'amplària
- Rases no s'especifiquen les característiques

El pla energètic preveu la construcció d'una subestació transformadora en cada parc, excepte en Serra d'Espaneguera on es preveu un centre de maniobra.

De la subestació Lloma de Benafigos, ubicada en la zona del Port del Vidre, parteix una línia de 66 kv perpendicular a la línia d'aerogeneradors, en direcció sud-est que gira posteriorment al nord-oest i després de passar al sud de Benafigos es dirigeix cap al terme de Culla després de salvar el riu Montlleó. Pren direcció nord i després de creuar la carretera de la Torre d'en Besora a Culla, gira en direcció est on conflueix amb la línia d'avaluació de Serrades de Dalt i aconsegueix, amb un recorregut aproximat de 20 km la subestació situada 2 km al nord de la Torre d'en Besora, junt amb la carretera CV-166 on s'incorporaran unes altres línies d'evacuació de la zona 5.

De la ST del parc eòlic de Serrades de Dalt es projectava una línia en direcció sud-est de 66 Kv i de 7 km de longitud, fins a confluir amb la línia d'evacuació del parc Lloma de Benafigos.

L'evacuació del parc Serra d'Espaneguera parteix d'un centre de maniobra ubicat en l'extrem septentrional del parc pròxim al pic Castellar i per mitjà de línia soterrada 20 kv en direcció nord i amb un recorregut de 2 km arriba a la ST de la Torre d'en Besora.

Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural

RESOLUCIÓN de 22 de agosto de 2017, de la Dirección General de Medio Natural y de Evaluación Ambiental, por la cual se ordena la publicación de la declaración de impacto ambiental correspondiente al expediente número 27/02-AIA. [2017/7904]

De conformidad con el artículo 41.3 de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de evaluación ambiental, el cual establece la publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* de la declaració de impacto ambiental, resuelvo:

Publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* la declaración de impacto ambiental correspondiente al expediente 27/02-AIA.

«Declaración de impacto ambiental
Expediente: 27/02-AIA.

Promotor: Proyectos Eólicos Valencianos, SA.

Autoridad substantiva: Dirección General de Energía. Conselleria de Economía Sostenible, Sectores Productivos y Comercio. Conselleria de Vivienda, Obras Públicas y Vertebración del Territorio.

Objeto del proyecto: instalaciones eólicas de la zona 5 (norte oeste y norte este) del Plan Eólico de la Comunitat Valenciana.

Localización: las infraestructuras projectadas afectan total o parcialmente a los términos municipales de Albocàsser, Benassal, Culla, La Serratella, Les Coves de Vinromà, Sierra Engarcerán y Vilar de Canes.

Descripción del proyecto
Antecedentes

La oferta de desarrollo de la zona 5 de la empresa promotora (Proyectos Eólicos Valencianos, SA) presentada y seleccionada en la convocatoria pública de adjudicación de las zonas eólicas en enero de 2002, difiere en varios aspectos de la expuesta a información pública.

La propuesta consistía en la instalación de 228 aerogeneradores de 800 Kw de potencia unitaria Modelo MADE AE-56) lo que representan un total de 182,4 Mw distribuidos en 5 parques eólicos:

- Lloma de Benafigos (60 aerogeneradores)
- Serrades de Dalt (30 aerogeneradores)
- Serra d'Espaneguera (33 aerogeneradores)
- Serra d'en Galceran (43 aerogeneradores)
- Río Mijares (62 aerogeneradores)

Dimensiones de las turbinas son: 56 m de rotor, 55 m de altura de torre

Dimensiones de la obra civil:

- Zapatas de 12 x 12 x 1,2 m
- Plataformas de 50 x30 m fondo camino
- Camino, se proyectan caminos de 5 metros de anchura
- Zanjas no se especifican las características

El plan energètic contempla la construcció de una subestación transformadora en cada parque, salvo en Serra d'Espaneguera donde se prevé un centro de maniobra.

De la Subestación Lloma de Benafigos, ubicada en la zona del Port del Vidre, parte una línea de 66 kv perpendicular a la línea de aerogeneradores, en dirección sudeste que gira posteriorment al noroeste y tras pasar al sur de Benafigos se dirige hacia el término de Culla tras salvar el río Monleón. Toma dirección norte y tras cruzar la carretera de La Torre d'En Besora a Culla, gira en dirección este donde confluye con la línea de evaluación de Serrades de Dalt y alcanza, con un recorrido aproximado de 20 km la subestación situada 2 km al norte de La Torre d'En Besora, junto a la Carretera CV-166 donde se incorporarán otras líneas de evacuación de la zona 5.

De la ST del parque eólico de Serrades de Dalt se proyectaba una línea en dirección sudeste de 66 Kv y de 7 km de longitud, hasta confluir con la línea de evacuación del parque Lloma de Benafigos.

La evacuación del parque Sierra d'Espaneguera parte de un centro de maniobra ubicado en el extremo septentrional del parque pròxim al pico Castellar y mediante línea enterrada 20 kv en direcció norte y con un recorregut de 2 km alcanza la ST de Torre d'E Besora.

La línia d'evacuació de Serra d'en Galceran es projecta en 132 Kv, i amb un recorregut de 12 km parteix en direcció nord fins a confluïr amb la línia de 132 Kv provinent de la SR la Torre d'en Besora. A partir d'aquest punt es dirigeix, en direcció sud-oest, a la línia de 400 Kv Maestrat II. El recorregut total és de 12 km.

El parc eòlic Riu Millars, per la seua llunyania amb la resta de parcs s'evacuara a la zona eòlica 6 de la qual és contigua, per mitjà d'una línia de 220 Kv fins a la S de la Molinera al sud de l'Alt de la Solana.

El 5 de novembre de 2002 es remet nova documentació amb una nota aclaridora en què s'indica que es desestima l'alternativa corresponent al Parc eòlic Serra d'Espaneguera per albergar aquest emplaçament més del 80 % de la població d'una espècie endèmica la població mundial de la qual s'estima en uns 3.000 exemplars (*Jasonia mansanetiana*), i se substitueix per dos nous emplaçaments que en conjunt suposen un nombre de turbines i potència igual al desestimat: Llomes de Bord (9 aerogeneradors) i la Taladeta (24 aerogeneradors). Així mateix es presentava compromís d'elaboració de la documentació, necessària per a la seua tramitació (pla especial, pla energètic i estudi d'impacte ambiental).

Proposta de desenvolupament modificada

El promotor presenta l'any 2006 una nova proposta de desenvolupament de la zona 5 nord basant-se en una sèrie de circumstàncies produïdes des de la presentació dels avantprojectes entre les quals destaquen:

– Major disponibilitat de les dades de vent dels emplaçaments amb la consegüent millora de l'anàlisi del recurs energètic existent en cada parc eòlic.

Evolució tecnològica del sector eòlic que ha posat a disposició dels promotors un major ventall d'aerogeneradors, més eficients i de major potència unitària.

– Adquisició de MADE per part de GAMESA, aquesta última reorganitzada el catàleg d'aerogeneradors de MADE i substitueix l'aerogenerador projectat per un altre de semblants característiques.

– Estudi d'al·legacions i condicionats rebuts durant el procés referit d'informació pública i manteniment de conversacions amb les distintes administracions implicades per a assumir-les en la mesura que siga possible.

– Aparició de noves circumstàncies mediambientals com és l'aprovació del PORN del Massís de Penyagolosa.

– Sol·licitud de reestudi de la zona per a disminuir el nombre total d'aerogeneradors instal·lats que se'ns ha traslladat des de la Direcció General Energia.

D'acord amb l'informe d'impacte ambiental complementari i amb les modificacions introduïdes en l'aprovació provisional, la proposta de desenvolupament eòlic per a la zona 5 (nord) tenen les següents característiques:

Es projecta la instal·lació de 61 aerogeneradors de 2 Mw de potència unitària i per tant una potència total de 122 Mw, agrupats en 3 parcs eòlics: Serrades de Dalt, la Taladeta i Serra d'en Galceran.

El model d'aerogenerador seleccionat té una potència unitària de 2 Mw (model GAMESA G87-2Mw, classe IIA) amb una alçària de torre de tipus tubular troncocònica d'acer, de 67 m d'alçària. El rotor compost de tres pales té un diàmetre de 87 metres.

Les dimensions de l'obra civil per a la instal·lació de les infraestructures eòliques descrites són:

Vials. Els accessos principals es realitzaran a partir de la xarxa de camins i carreteres existents.

La longitud de camins existents a condicionar s'ha estimat en 19.805 metres i la dels camins de nova planta en 16.840 m.

Els vials interiors tindran 5,00 d'amplària, amb una subbase de totu de 0,20 m, compactat i amb talussos laterals 1:1 i una capa de rodament de les mateixes característiques de la subbase de 0,20 m. En els bords laterals portarà cunetes de desaiçue de 0,40 metres d'amplària i 0,20 de profunditat. L'amplària total afectada s'estima en uns 10 metres dels quals aproximadament 1 m correspon a les cunetes.

Els radis de curvatura seran com a mínim de 65 metres (per a evitar sobreamples) i el pendent longitudinal inferior al 10 %.

Rases. L'energia generada per cada turbina s'evacua en subterrani fins a la corresponent subestació, la qual cosa requereix l'execució d'una rasa de 0,6 m d'amplària i 1,10 metres de profunditat, que generalment discorre adossada als vials interiors del parc.

La línea de evacuación de Serra d'en Galceran se proyecta en 132 Kv, y con un recorrido de 12 km parte en dirección norte hasta confluïr con la línea de 132 Kv proveniente de la SR Torre d'En Besora. A partir de este punto se dirige, en dirección sudoeste, a la línea de 400 Kv Maestrat II. El recorrido total es de 12 km.

El parque eólico Río Mijares, por su lejanía con el resto de parques se evacuara a la zona eólica 6 de la que es contigua, mediante una línea de 220 Kv hasta la S de la Molinera al sur del Alto de la Solana.

El 5 de noviembre de 2002 se remite nueva documentación con una nota aclaratoria en ella que se indica que se desestima la alternativa correspondiente al Parque eólico Serra d'Espaneguera por albergar dicho emplazamiento más del 80 % de la población de una especie endémica cuya población mundial se estima en unos 3.000 ejemplares (*Jasonia mansanetiana*), substituyéndolo por dos nuevos emplazamientos que en conjunto suponen un número de turbinas y potencia igual al desestimado: Lomas de Bord (9 aerogeneradores) y La Taladeta (24 aerogeneradores). Asimismo se presentaba compromiso de elaboración de la documentación, necesaria para su tramitación (plan especial, plan energético y estudio de impacto ambiental).

Propuesta de desarrollo modificada

El promotor presenta en el año 2006 una nueva propuesta de desarrollo de la zona 5 norte en base a una serie de circunstancias producidas desde la presentación de los anteproyectos entre las que destacan:

– Mayor disponibilidad de los datos de viento de los emplazamientos con la consiguiente mejora del análisis del recurso energético existente en cada parque eólico.

Evolución tecnològica del sector eòlic que ha puesto a disposició dels promotores un mayor abanico de aerogeneradores, más eficientes y de mayor potencia unitària.

– Adquisición de MADE por parte de GAMESA, reorganizando esta última el catálogo de aerogeneradores de MADE, substituyendo el aerogenerador proyectado por otro de similares características.

– Estudio de alegaciones y condicionados recibidos durante el proceso referido de información pública y mantenimiento de conversaciones con las distintas administraciones implicadas para asumirlas en la medida de lo posible.

– Aparición de nuevas circunstancias medioambientales como es la aprobación del PORN del Macizo de Penyagolosa.

– Solicitud de reestudio de la zona para disminuir el número total de aerogeneradores instalados que se nos ha trasladado desde la Dirección General Energia.

De acuerdo con el informe de impacto ambiental complementario y con las modificaciones introducidas en la aprobación provisional, la propuesta de desarrollo eòlic para la zona 5 (norte) tienen las siguientes características:

Se proyecta la instalación de 61 aerogeneradores de 2 Mw de potencia unitària y por tanto una potencia total de 122 Mw, agrupados en 3 parques eòlicos: Serrades de Dalt, La Taladeta y Serra d'en Galceran.

El modelo de aerogenerador seleccionado tiene una potencia unitària de 2 Mw (modelo GAMESA G87-2Mw, clase IIA) con una altura de torre de tipo tubular troncocònica de acero, de 67 m de altura. El rotor compuesto de tres palas tiene un diàmetre de 87 metres.

Las dimensiones de la obra civil para la instalación de las infraestructuras eòlicas descrites son:

Viales. Los accesos principales se realizarán a partir de la red de caminos y carreteras existentes.

La longitud de caminos existentes a acondicionar se ha estimado en 19.805 metros y la de los caminos de nueva planta en 16.840 m.

Los viales interiores tendrán 5,00 de anchura, con una subbase de zorra de 0,20 m, compactadas y con taludes laterales 1:1 y una capa rodadura de las mismas características de la subbase de 0,20 m. En los bordes laterales llevará cunetes de desaiçue de 0,40 metres de anchura y 0,20 de profundidad. La anchura total afectada se estima en unos 10 metres de los que aproximadamente 1 m corresponde a las cuentas.

Los radios de curvatura serán como mínimo de 65 metres (para evitar sobreanchos) y la pendiente longitudinal inferior al 10 %.

Zanjas. La energía generada por cada turbina se evacua en subterraneo hasta la correspondiente subestación, lo que requiere la ejecución de una zanja de 0,6 m de anchura y 1,10 metres de profundidad, que generalmente discurre adosada a los viales interiores del parque.

El cablejat subterrani es distribueix seguint i aprofitant el traçat dels vials interiors pel que la seua banda d'afecció queda arreglada en la superfície d'afecció calculada per als vials de servei.

Fonamentació. La fonamentació de l'aerogenerador consta d'ancoratge i sabata, la superfície afectada és de 24X24 m (576 m²). L'ancoratge es dissenya com a continuació de la torre a què es caragola per mitjà d'una brida interior. Les dimensions de la sabata són 13,8x13,8x1,5 metres.

Plataforma de muntatge. El muntatge de cada aerogenerador necessita l'explanació d'una plataforma de maniobra les dimensions del qual són de 40x40 (1.600 m²) quan se situa paral·lela al camí i de 40 X45 quan està al final de l'alineació.

Plantes de formigonat, zones d'aplec de materials i maquinària. Es calcula una superfície d'afecció de 7.000 m² per parc, que s'ubica normalment en el centre del parc.

Els 61 aerogeneradors a instal·lar tenen una potència unitària de 2 Mw i es distribueixen de la manera següent:

Parc eòlic Serres de Dalt (34 Mw) amb 17 aerogeneradors disposats en tres fileres d'orientació sud-oest-nord-est, entre els termes de Culla i Benassal. La superfície afectada estimada és de 79,392 m² corresponent a cada element de l'obra civil:

Vials. El vial d'accés afectarà un total de 7000 m². Els vials interiors sumen una longitud de 2750 m dels quals 700 m són de nova obertura i afecten un total de 27.600 m²

·Fonamentació. Comprenen una superfície de 9.792 m²

·Plataformes de muntatge ocuparan un total de 27.200 m²

Subestació. Ocupa 800 m² (40x20) dels quals 200 m² corresponen a l'edifici de control i la resta quedarà a la intempèrie. Serà de tipus convencional amb transformador de potència i aparellatge de 66 Kv d'intempèrie i de 20 Kv d'interior.

Planta de formigó, arregleges material i maquinària: 7.000 m²

Parc eòlic La Taladeta (38 Mw) amb 19 aerogeneradors. La superfície afectada estimada és de 154.744 m² corresponent a cada element de l'obra civil:

Vials, l'accés a l'emplaçament afectarà un total de 42.900 m², mentre que els vials de servei suposaran l'afecció de 60.000 m²

·Fonamentació. Comprenen un total de 10.94 m²

·Plataforma aerogenerador: ocuparan un total de 30.400 m²

·Subestació elèctrica i edifici de control. 3.500 m²

Planta de formigó, arregleges material i maquinària: 7.000 m²

Parc eòlic Serra d'en Galceran (50 Mw) amb 25 aerogeneradors. La superfície afectada estimada és de 153.900 m² corresponent a cada element de l'obra civil:

Vials. El camí d'accés a l'emplaçament afecta 7000 m², i els vials de servei interiors ocupen un total de 84.000 m²

Fonamentacions. La superfície afectada per les fonamentacions ascendeix a un total de 14.400 m²

·Plataforma aerogenerador: ocuparan un total de 40.000 m²

Subestació i edifici d'explotació. Ocuparan un total de 1.500 m²

Sistema d'evacuació

L'estudi d'impacte ambiental no inclou les línies d'evacuació encara que descriu de forma esquemàtica la solució adoptada.

L'evacuació de la zona 5 nord es proposa amb una línia de 132 Kv (LA280 dúplex a la futura subestació denominada Maestrat II a construir sobre la línia LAT 400 Vandellós-La Plana la ubicació de la qual no estava decidida en el moment de l'elaboració de l'estudi d'impacte ambiental de les infraestructures eòliques de la zona 5 i que es diferencia a més en dos trams: l'exclusiu de la zona 5 i el tram conjunt amb la zona 4. Aquesta línia parteix de la ST. denominada Vilar de Canes que arregla l'energia procedent de les ST dels parcs Taladeta i Serrades de Dalt per mitjà de línies aèries 66 Kv amb un tram individual per a cada un dels parcs i un tram conjunt enllaçant amb la línia de 132 Kv que parteix de la ST Vilar de Canes de les dades extretes de la planimetria d'ordenació del document de modificació del pla especial de la zona eòlica 5 (remés el 25.09.2006) les característiques i longituds aproximades de les línies elèctriques que conformen el sistema d'evacuació són:

El cableado subterráneo se distribuye siguiendo y aprovechando el trazado de los viales interiores por lo que su banda de afección queda recogida en la superficie de afección calculada para los viales de servicio.

Cimentación. La cimentación del aerogenerador consta de anclaje y zapata siendo la superficie afectada de 24X24 m (576 m²).

El anclaje se diseña como continuación de la torre a la que se atornilla por medio de una brida interior. Las dimensiones de la zapata son 13,8x13,8x1,5 metros.

Plataforma de montaje. El montaje de cada aerogenerador precisa la explanación de una plataforma de maniobra cuyas dimensiones son de 40x40 (1.600 m²) cuando se sitúa paralela al camino y de 40 X45 cuando está al final de la alineación.

Plantas de hormigonado, zonas de acopio de materiales y maquinaria. Se calcula una superficie de afección de 7.000 m² por parque, que se ubica normalmente en el centro del parque.

Los 61 aerogeneradores a instalar tienen una potencia unitaria de 2 Mw y se distribuyen del siguiente modo:

Parque eólico Serres de Dalt (34 Mw) con 17 aerogeneradores dispuestos en tres hileras de orientación suroeste-noreste, entre los términos de Culla y Benassal. La superficie afectada estimada es de 79,392 m² correspondiendo a cada elemento de la obra civil:

– Viales. El vial de acceso afectará a un total de 7000 m². Los viales interiores suman una longitud de 2750 m de los que 700 m son de nueva apertura y afectan a un total de 27.600 m²

– Cimentación. Abarcan una superficie de 9.792 m²

– Plataformas de montaje ocuparán un total de 27.200 m²

– Subestación. Ocupa 800 m² (40x20) de los que 200 m² corresponden al edificio de control y el resto quedará a la intemperie. Será de tipo convencional con transformador de potencia y aparataje de 66 Kv de intemperie y de 20 Kv de interior.

– Planta de hormigonado, acopios material y maquinaria: 7.000 m²

Parque eólico La Taladeta (38 Mw) con 19 aerogeneradores. La superficie afectada estimada es de 154.744 m² correspondiendo a cada elemento de la obra civil:

– Viales, el acceso al emplazamiento afectará a un total de 42.900 m², mientras que los viales de servicio supondrán la afección de 60.000 m²

– Cimentación. Abarcan un total de 10.94 m²

– Plataforma aerogenerador: ocuparán un total de 30.400 m²

– Subestación eléctrica y edificio de control. 3.500 m²

– Planta de hormigonado, acopios material y maquinaria: 7.000 m²

Parque eólico Serra d'en Galceran (50 Mw) con 25 aerogeneradores. La superficie afectada estimada es de 153.900 m² correspondiendo a cada elemento de la obra civil:

– Viales. El camino de acceso al emplazamiento afecta a 7000 m², y los viales de servicio interiores ocupan un total de 84.000 m²

– Cimentaciones. La superficie afectada por las cimentaciones asciende a un total de 14.400 m²

– Plataforma aerogenerador: ocuparán un total de 40.000 m²

– Subestación y edificio de explotación. Ocuparán un total de 1.500 m².

Sistema de evacuación

El estudio de impacto ambiental no incluye las líneas de evacuación aunque describe de forma esquemática la solución adoptada.

La evacuación de la zona 5 norte se propone con una línea de 132 Kv (LA 280 duplex a la futura subestación denominada Maestrat II a construir sobre la línea LAT 400 Vandellós-La Plana cuya ubicación no estaba decidida en el momento de la elaboración del estudio de impacto ambiental de las infraestructuras eólicas de la zona 5 y que se diferencia además en dos tramos: el exclusivo de la zona 5 y el tramo conjunto con la zona 4. Esta línea parte de la ST denominada Villar de Canes que recoge la energía procedente de las ST de los parques Taladeta y Serrades de Dalt mediante líneas aéreas 66 Kv con un tramo individual para cada uno de los parques y un tramo conjunto enlazando con la línea de 132 Kv que parte de la ST Villar de Canes. De los datos extraídos de la planimetría de ordenación del documento de modificación del plan especial de la zona eólica 5 (remitido el 25.09.2006) las características y longitudes aproximadas de las líneas eléctricas que conforman el sistema de evacuación son:

Línia d'evacuació entre la ST 20/66 Kv-40MVA del parc eòlic Serres de Dalt i la ST Vilar de Canes 66/132Kv 120MVA. La línia de 66Kv LA 180 SC té aproximadament 4.055 metres de tram exclusiu i 2.815 metres de traçat comú amb la línia d'evacuació del parc la Taladeta.

Línia d'evacuació entre la ST 20/66Kv40MVA del parc eòlic la Taladeta i la ST Vilar de Canes. La línia de 66Kv (LA-280 dúplex DC) té una longitud exclusiva de 7.475 metres i 2.815 metres de traçat comú amb la línia d'evacuació del parc Serres de Dalt.

Línia d'evacuació entre la ST 30/132Kv del parc eòlic Serra d'en Galceran a la ST Vilar de Canes 66/132Kv 120MVA. La línia de 132 Kv (LA-280 S.) té una longitud aproximada de 5.809 en tram exclusiu i de 1.525 metres de traçat comú amb la línia de 132 Kv (LA-280 D.) de la ST Vilar de Canes a la ST 132/400Kv Maestrat II que al seu torn té 2.400 metres de tram exclusiu fins al traçat comú amb la línia d'evacuació de la zona 4.

Alternatives estudiades per a la selecció de l'oferta de desenvolupament

Alternatives d'emplaçaments de parcs eòlics

Tal com s'ha indicat anteriorment la proposta inicial ha sigut modificada de forma substancial des de l'adjudicació l'any 2001.

L'estudi d'impacte ambiental remés al novembre de 2002 estableix els següents criteris de selecció dels emplaçaments:

- Potencial eòlic adequat com a factor determinant.

Característiques orogràfiques de l'emplaçament. Encara que no resulta determinant es considera convenient que es complisquen: les alineacions amb elevat nombre d'aerogeneradors perpendiculars al vent predominant, altitud adequada respecte de relleus de l'entorn i morfologia adequada.

- Viabilitat tècnica constructiva, factor fonamental determinat pel relleu i l'accessibilitat.

- Optimització de les infraestructures: evitar grans distàncies entre diferents parcs

- Factors ambientals: ubicar els parcs en zones mediambientalment aptes o aptes amb prescripcions.

- Factors territorials, evitar la proximitat a poblacions, jaciments, etc.

Aplicant els dits criteris als 10 emplaçaments inicialment seleccionats es van desestimar per diferents causes la Taladeta, Lloma del Bord, el Bastal, la Selleta i la Serra de Borriol, queda per tant la proposta de desenvolupament conformada amb els emplaçaments de Lloma de Benafigos, Serrades de Dalt, Serra d'Espaneguera, Serra d'en Galceran i Riu Millars.

En aquests emplaçaments, considerant tant els aspectes productius com els aspectes ambientals, s'analitzen alternatives tecnològiques (tipus d'aerogeneradors), alternatives de disseny dels parcs (posicions concretes) i alternatives dels accessos principals i interiors.

No obstant això, com a conseqüència de l'avanç d'estudis detallats realitzats després de l'adjudicació es va desestimar el Parc de Serra d'Espaneguera per albergar el 80 % d'una espècie endèmica, i se substitueix aquest emplaçament pels de la Tadaleta i Lloma del Bord inicialment rebutjats.

Posteriorment l'any 2006, el promotor replanteja el desenvolupament amb aerogeneradors de major potència unitària (2Mw) i redueix la proposta a tres parcs eòlics tal com s'ha assenyalat anteriorment.

Documentació complementària

Estudi preoperacional d'avifauna. L'estudi preoperacional d'avifauna, dut a terme entre febrer de 2008 i febrer de 2009 d'acord amb la documentació tant escrita com gràfica presentada, s'ha realitzat exclusivament sobre els parcs eòlics previstos en l'alternativa finalment tramitada consistent en la instal·lació de 61 aerogeneradors distribuïts en tres parcs (19 en la Taladeta, 17 en Serrades de Dalt i 25 en Serra d'en Galceran, dividits als efectes de realització de l'estudi en les alineacions següents:

- El parc de Serres de Dalt s'ubica en la serra denominada Pla de Bovalà en el terme de Culla entre els 850 i 1250 msnm. Està format per 17 aerogeneradors distribuïts en tres alineacions amb orientació SW-NE que agrupen els aerogeneradors P1-01 al P1.07 (transsecte SD1), P01-08 al P1-10 (transsecte SD2) i P1-11 a P1-17 (transsecte SD3).

Línea de evacuación entre la ST 20/66 Kv-40MVA del parque eólico Serres de Dalt y la ST Villar de Canes 66/132Kv 120MVA. La línea de 66Kv LA 180 S.C. tiene aproximadamente 4.055 metros de tramo exclusivo y 2.815 metros de trazado común con la línea de evacuación del parque La Taladeta.

Línea de evacuación entre la ST 20/66Kv40MVA del Parque eólico la Taladeta y la ST Villar de Canes. La línea de 66Kv (LA-280 dúplex DC) tiene una longitud exclusiva de 7.475 metros y 2.815 metros de trazado común con la línea de evacuación del parque Serres de Dalt.

Línea de evacuación entre la ST 30/132Kv del parque eólico Serra d'Engarcerá a la ST Villar de Canes 66/132Kv 120MVA. La línea de 132 Kv (LA-280 S.) tiene una longitud aproximada de 5.809 en tramo exclusivo y de 1.525 metros de trazado común con la línea de 132 Kv (LA-280 D.) de la ST Villar de Canes a la ST 132/400Kv Maestratgo II que a su vez tiene 2.400 metros de tramo exclusivo hasta el trazado común con la línea de evacuación de la zona 4.

Alternativas estudiadas para la selección de la oferta de desarrollo

Alternativas de emplazamientos de parques eólicos

Tal y como se ha indicado anteriormente la propuesta inicial ha sido modificada de forma sustancial desde la adjudicación en el año 2001.

El estudio de impacto ambiental remitido en noviembre de 2002 establece los siguientes criterios de selección de los emplazamientos:

- Potencial eólico adecuado como factor determinante

- Características orográficas del emplazamiento. Aunque no resulta determinante se considera conveniente que se cumplan: las alineaciones con elevado número de aerogeneradores perpendiculars al viento predominante, altitud adecuada respecto de relieves del entorno y morfología adecuada.

- Viabilidad técnico constructivo, factor fundamental determinado por el relieve y la accesibilidad.

- Optimización de las infraestructuras: evitar grandes distancias entre diferentes parques

- Factores ambientales: ubicar los parques en zonas medioambientalmente aptas o aptas con prescripciones.

- Factores territoriales: evitar la proximidad a poblaciones, yacimientos etc.

Aplicando dichos criterios a los 10 emplazamientos inicialmente seleccionados se desestimaron por diferentes causas La Taladeta, Lloma de Bord, El Bastal, La Selleta y la Sierra de Borriol, quedando por tanto la propuesta de desarrollo conformada con los emplazamientos de Lloma de Benafigos, Serrades de Dalt, Serra d'Espaneguera, Serra d'en Galceran y Río Mijares.

En estos emplazamientos, considerando tanto los aspectos productivos como los aspectos ambientales, se analizan alternativas tecnológicas (tipo de aerogeneradores), alternativas de diseño de los parques (posiciones concretas) y alternativas de los accesos principales e interiores.

No obstante, como consecuencia del avance de estudios detallados realizados con posterioridad a la adjudicación se desestimó el Parque de Serra d'Espaneguera por albergar el 80 % de una especie endémica, sustituyendo este emplazamiento por los de La Tadaleta y Lloma del Bord inicialmente desechados.

Posteriormente en el año 2006, el promotor replantea el desarrollo con aerogeneradores de mayor potencia unitaria (2Mw) reduciendo la propuesta a tres parques eólicos tal y como se ha señalado anteriormente.

Documentación complementaria

Estudio preoperacional de avifauna. El estudio preoperacional de avifauna, llevado a cabo entre febrero de 2008 y febrero de 2009 (de acuerdo con la documentación tanto escrita como gràfica presentada), se ha realizado exclusivamente sobre los parques eólicos previstos en la alternativa finalmente tramitada consistente en la instalación de 61 aerogeneradores distribuidos en tres parques (19 en Taladeta, 17 en Serrades de Dalt y 25 en Serra d'en Galceran, divididos a efectos de realización del estudio en las siguientes alineaciones:

- El parque de Serres de Dalt se ubica en la sierra denominada Pla de Bovalá en el término de Culla entre los 850 y 1250 msnm. Está formado por 17 aerogenerador distribuidos en tres alineaciones con orientación SW-NE que agrupan los aerogeneradores P1-01 al P1.07 (transecto SD1), P01-08 al P1-10 (transecto SD2) y P1-11 a P1-17 (transecto SD3).

El parc de Serra d'en Galceran s'ubica en els paratges d'Alt del Bosch i el Tossal que s'elevan entre 650 i 700 metres per damunt dels terrenys agrícoles circumdants. Està conformat per 25 aerogeneradors distribuïts en dos transectes (EN1 i EN2) que agrupen els aerogeneradors P3-01 a P3 -11 i P3.12 a P3-25 respectivament.

El parc de la Taladeta se situa sobre un massís de grans dimensions amb orientació NE-SW amb un relleu molt abrupte cap a la vall del riu Montlleó i més suau cap a Culla. Els 19 aerogeneradors es divideixen en tres transectes T1, T2 i T3 que agrupen respectivament els aerogeneradors P2. 01 a P2 -04, P2- 05 a P2-08 i P2-09 a P2 -19,

Les alçàries de vol considerades per a la determinació dels patrons de l'ús de l'espai per les aus es divideixen en tres categories: alçària de vol 1 (entre 0 i 50 metres), alçària de vol 2 (entre 50 i 120 metres) i alçària de vol 3 (més de 120 metres).

El resum dels resultats de l'estudi són:

1) S'han albirat un total de 97 espècies des de febrer de 2008 a febrer de 2009 en la zona eòlica 5. Les úniques dues espècies que apareixen catalogades de vulnerables tant en el Catàleg Valencià de Fauna Amenaçada com en el Catàleg Nacional d'Espècies Amenazades són l'àguila de panxa blanca i l'arpellot cendrós. L'aufrany comú ha sigut catalogat recentment com vulnerable en el Catàleg Valencià.

2) Per períodes fenològics, el màxim d'espècies observades correspon a l'estació de primavera per als parcs eòlics de Serrades de Dalt i Serra d'en Galceran, amb 61 i 66 espècies respectivament i a l'estació de l'estiu en el PE la Taladeta amb 62. De mode general el nombre d'espècies albirades en hivern és inferior a l'observat a la primavera, estiu i tardor. Aquest fenomen es deu principalment a la continentalitat climàtica de les àrees estudiades.

3) Durant la realització dels 162 transectes finlandesos positius utilitzats en l'anàlisi, es van albirar un total de 7.603 individus. S'ha obtingut una riquesa màxima de 74 espècies en el PE Serra d'en Galceran i una diversitat màxima de 5,05 per al mateix parc.

4) A nivell global les quatre espècies que han superat els 200 exemplars albirats durant la realització dels transectes lineals han sigut la falcia comuna en els tres parcs eòlics, l'oroneta comuna i el passerell comú en el PE Serra d'en Galceran i el voltor lleonat en el PE la Taladeta. S'han detectat diferències estadísticament significatives entre el nombre d'exemplars albirats durant la realització dels censos en cada un dels parcs.

5) Les espècies que van presentar major densitat en l'àrea d'estudi van ser la busquereta cuallarga i el bitxac comú en els 3 parcs i la cogullada de muntanya en el P.E. de la Taladeta. No s'han observat diferències estadísticament significatives entre els valors globals de densitat per a cada parc eòlic.

6) Respecte als resultats de l'índex quilomètric d'abundància, en general les espècies observades que van mostrar majors registres en l'àrea d'estudi van ser la falcia comuna en els tres parcs, l'oroneta comuna en el PE Serra d'en Galceran i el voltor lleonat en el PE la Taladeta. De la mateixa manera que la densitat, no s'han trobat diferències significatives entre els valors globals d'IKA per a cada parc eòlic.

7) Al llarg de tot el període d'estudi s'han comptabilitzat en migració activa un total de 2.314 individus de 34 espècies diferents. Les espècies registrades amb major freqüència van ser l'oroneta comuna i la falcia comuna que representen el 24,20 % i el 24,33 %, respectivament, de les aus observades. Li segueix en importància l'avió comú amb un 15 % i en menor grau l'aligot comú (5 %).

8) Per períodes migratoris el pas postnupcial va ser més nombrós que el prenupcial, es van comptabilitzar el 57 % dels individus detectats. Per mesos, es van trobar diferències significatives per al còmput parcial d'aus observades, el màxim d'aus observades correspon a setembre de 2008.

9) Valoració dels resultats per a les espècies d'interès

La valoració dels resultats de les espècies nidificants es realitza en funció del nombre d'albiraments per cada un dels corredors. Inclou les dades específiques de cada espècie:

a) Espècies nidificants amb més de 50 albiraments: àguila reial, falcó pelegrí, soliguer vulgar, aufrany comú, voltor lleonat, àguila serpera europea i àguila calçada.

El parque de Serra d'en Galceran se ubica en los parajes de Alto del Bosch y el Tossal que se elevan entre 650 y 700 metros por encima de los terrenos agrícolas circundantes. Está conformado por 25 aerogeneradores distribuidos en dos transectos (EN1 y EN2) que agrupan los aerogeneradores P3-01 a P3 -11 y P3.12 a P3-25 respectivamente.

El parque de La Taladeta se sitúa sobre un macizo de grandes dimensiones con orientación NE-SW con un relieve muy abrupto hacia el valle del Rio Monleón y más suave hacia Culla. Los 19 aerogeneradores se dividen en tres transectos T1, T2 y T3 que agrupan respectivamente los aerogeneradores P2. 01 a P2 -04, P2- 05 a P2-08 y P2-09 a P2 -19,

Las alturas de vuelo consideradas para la determinación de los patrones del uso del espacio por las aves se dividen en tres categorías: altura de vuelo 1 (entre 0 y 50 metros), altura de vuelo 2 (entre 50 y 120 metros) y altura de vuelo 3 (más de 120 metros).

El resumen de los resultados del estudio son:

1) Se han avistado un total de 97 especies desde febrero de 2008 a febrero de 2009 en la zona eólica 5. Las únicas dos especies que aparecen catalogadas como Vulnerable tanto en el Catálogo Valenciano de Fauna Amenazada como en el Catálogo Nacional de Especies Amenazadas son el Aguilar-azor perdicera y el Aguilucho cenizo. El Alimocho común ha sido catalogado recientemente como vulnerable en el Catálogo Valenciano.

2) Por períodos fenológicos, el máximo de especies observadas corresponde a la estación de primavera para los parques eólicos de Serrades de Dalt y Serra d'en Galceran, con 61 y 66 especies respectivamente y a la estación del verano en el PE La Taladeta con 62. De modo general el número de especies avistadas en invierno es inferior al observado en primavera, verano y otoño. Este fenómeno se debe principalmente a la continentalidad climática de las áreas estudiadas.

3) Durante la realización de los 162 transectos finlandeses positivos utilizados en el análisis, se avistaron un total de 7.603 individuos. Se ha obtenido una riqueza máxima de 74 especies en el PE Serra d'en Galceran y una diversidad máxima de 5,05 para el mismo parque.

4) A nivel global las cuatro especies que han superado los 200 ejemplares avistados durante la realización de los transectos lineales han sido el vencejo común en los tres parques eólicos, la golondrina común y el pardillo común en el PE Serra d'en Galceran y el buitre leonado en el PE La Taladeta. Se han detectado diferencias estadísticamente significativas entre el número de ejemplares avistados durante la realización de los censos en cada uno de los parques.

5) Las especies que presentaron mayor densidad en el área de estudio fueron la curruca rabilarga y la tarabilla común en los 3 parques y la cogujada montesina en el PE de La Taladeta. No se han observado diferencias estadísticamente significativas entre los valores globales de densidad para cada parque eólico.

6) Con respecto a los resultados del índice kilométrico de abundancia, a nivel general las especies observadas que mostraron mayores registros en el área de estudio fueron el vencejo común en los tres parques, la golondrina común en el PE Serra d'en Galceran y el buitre leonado en el PE La Taladeta. De igual modo que la densidad, no se han encontrado diferencias significativas entre los valores globales de IKA para cada parque eólico.

7) A lo largo de todo el período de estudio se han contabilizado en migración activa un total de 2.314 individuos de 34 especies diferentes. Las especies registradas con mayor frecuencia fueron la golondrina común y el vencejo común representando el 24,20 % y el 24,33 % respectivamente de las aves observadas. Le sigue en importancia el avión común con un 15 % y en menor medida el abejaruco común (5 %).

8) Por períodos migratorios el paso postnupcial fue más numeroso que el prenupcial contabilizándose el 57 % de los individuos detectados. Por meses, se encontraron diferencias significativas para el cómputo parcial de aves observadas, correspondiendo el máximo de aves observadas a septiembre de 2008.

9) Valoración de los resultados para las especies de interés

La valoración de los resultados de las especies nidificantes se realiza en función del número de avistamientos por cada uno de los pasillos. Incluyendo los datos específicos de cada especie:

a) especies nidificantes con más de 50 avistamientos: águila resal, halcón peregrino, cernicalo vulgar, alimocho común, buitre leonado, culebrera europea y aguililla calzada.

b) Espècies nidificants amb menys de 50 albiments en els parcs de la zona 5: duc, gamarús europeu, corb, gralla de bec roig i altres espècies d'interès.

L'estudi preoperacional d'avifauna amb els resultats obtinguts realitza una valoració de les afeccions sobre l'avifauna derivades de la instal·lació de les infraestructures eòliques projectades, i arriba a les conclusions següents:

– Es detecten com a problemàtiques per nidificació de les espècies rapaces esmentades abans les alineacions següents:

- P1.01 a P1.07 del PE de Serrades de Dalt per voltor lleonat i aufrany comú
- P2.01 a P2.09 del PE de la Tadaleta per voltor lleonat, aufrany comú, àguila reial i colobra europea
- Els aerogeneradors P3.01, P3.02 P3.03 i P3.04 del PE. Serra d'en Galceran per voltor lleonat

– Es mostren problemàtics per estar inclosos en l'àmbit del Nucli 90 % els corredors:

- P1.5, P1.6 i P.07 del PE de Serrades de Dalt per aufrany comú
- P2.09 a P2.15 i P2. 17 del PE la Taladeta per voltor lleonat
- i els aerogeneradors P3.10 i P3.11 del PE Serra d'en Galceran per àrea de pas de l'àguila reial

– Corredors problemàtics per presentar encreuaments de voltor lleonat en situació de risc:

- P2.01– P2.03-P2.09– P2.10 i P2-17 del PE la Taladeta presenten una afecció ALTA o MOLT ALTA atesa la seua proximitat a les colònies de nidificació i posadors habituals de voltor lleonat del riu Montlleó.

- Finalment en el PE de Serra d'en Galceran:
  - P3.01-P3.02 per proximitat a colònia de nidificació de voltor lleonat

- P3.10-P3.18-P3.19-P3.22 per ubicar-se en tossals de pas habitual per a les espècies d'ocells rapaços presents en el parc eòlic

- i P3.24 i P3.25 per ubicar-se en zona de pas entre la colònia de la Bastida i les explotacions ramaderes de Serratella on realitzen aportacions d'aliment de forma irregular. El control de les aportacions il·legals podria disminuir el pas d'exemplars en l'extrem d'aquesta alineació sempre que les colònies pròximes al parc no augmenten el nombre de parelles nidificants.

Tramitació administrativa

L'expedient va ser incoat el 24 de gener de 2002, amb la remissió des de la Direcció General d'Indústria i Energia de la Conselleria d'Innovació i Competitivitat de l'estudi d'impacte ambiental presentat per l'empresa preadjudicatària (compost per 7 toms) sobre el qual es van emetre sengles informes d'esmena de deficiències els dies 14 de juny i 11 de juliol de 2002.

El 5 de novembre de 2002, la Direcció General d'Indústria i Energia de la Conselleria d'Innovació i Competitivitat remet 16 toms corresponents a l'estudi d'impacte ambiental de la Zona 5.

El 13 de novembre de 2002 es rep informe de la Direcció General de Patrimoni Cultural sobre el parc eòlic Serra d'Espaniguera.

El 5 de febrer de 2004 el Servei Territorial de Medi Ambient de Castelló remet els informes elaborats sobre els avantprojectes dels parcs eòlics de la zona 5.

El 19 de febrer se sol·licita al servei territorial esmentat el pla de les vies pecuàries afectades, escala 1:10.000, i es rep resposta el 10 de març de 2004.

El 27 de gener de 2006 es remet a l'Àrea d'Energia de la Conselleria d'Infraestructures i Transport, el protocol per a la realització dels estudis l'avifauna preoperacional i postoperacional en els parcs eòlics.

El 25 d'abril de 2006, la Direcció Territorial de Territori i Habitatge de Castelló remet escrit de la Plataforma contra l'aplicació del pla eòlic de la zona 5, en què sol·licita que es tinga en compte la declaració del Parc de Penyagolosa.

El 25 de setembre de 2006 l'Àrea d'Energia, de la Conselleria d'Infraestructures i Transport, remet una còpia del Pla especial, Resolució del conseller d'Infraestructures i Transport, de 14 de setembre de 2006, relativa a la seua aprovació provisional, informe tècnic sobre les alegacions o suggeriment de particulars i sobre les modificacions introduïdes en el Pla especial.

b) especies nidificantes con menos de 50 avistamientos en los parques de la zona 5: buho real, cárabo europeo, cuervo, chova piquirroja y otras especies de interés.

El estudio preoperacional de avifauna con los resultados obtenidos realiza una valoración de las afecciones sobre la avifauna derivadas de la instalación de las infraestructuras eólicas proyectadas, llegando, a las siguientes conclusiones:

– Se detectan como problemáticas por nidificación de las especies rapaces citadas con anterioridad las siguientes alineaciones:

- P1.01 a P1.07 del PE de Serrades de Dalt por buitre leonado y alimoche común
- P2.01 a P2.09 del PE de La Tadaleta por buitre leonado, alimoche común, águila real y culebra europea
- y los aerogeneradores P3.01, P3.02 P3.03 y P3.04 del PE Serra d'en Galceran por buitre leonado

– Se muestran problemáticos por estar incluidos en el ámbito del Kernel 90 % los pasillos:

- P1.5, P1.6 y P.07 del PE de Serrades de Dalt por alimoche común
- P2.09 a P2.15 y P2. 17 del PE La Taladeta por buitre leonado
- y los aerogeneradores P3.10 y P3.11 del PE Serra d'en Galceran por área de paso del águila real

– Pasillos problemáticos por presentar cruces de buitre leonado en situación de riesgo:

- P2.01– P2.03-P2.09– P2.10 y P2-17 del PE la Taladeta presentan una afección alta o muy alta dada su proximidad a las colonias de nidificación y posaderos habituales de buitre leonado del río Montlleó.

- Por último en el PE de Serra d'en Galceran:
  - P3.01-P3.02 por proximidad a colonia de nidificación de buitre leonado

- P3.10-P3.18-P3.19-P3.22 por ubicarse en collados de paso habitual para las especies de aves rapaces presentes en el parque eólico

- y P3.24 y P3.25 por ubicarse en zona de paso entre la colonia de la Bastida y las explotaciones ganaderas de Serratella donde realizan aportes de alimento de forma irregular. El control de los aportes ilegales podría disminuir el paso de ejemplares en el extremo de esta alineación siempre y cuando las colonias pròximas al parque no aumenten el número de parejas nidificantes.

Tramitació administrativa

El expediente fue incoado el 24 de enero de 2002, con la remisión desde la Dirección General de Industria y Energía de la Conselleria de Innovación y Competitivitat del estudio de impacto ambiental presentado por la empresa preadjudicataria (compuesto por 7 tomos) sobre el que se emitieron sendos informes de subsanación de deficiencias los días 14 de junio y 11 de julio de 2002.

El 5 de noviembre de 2002, la Dirección General de Industria y Energía de la Conselleria de Innovación y Competitivitat remite 16 tomos correspondientes al Estudio de Impacto Ambiental de la Zona 5.

El 13 de noviembre de 2002 se recibe informe de la Dirección General de Patrimonio Cultural sobre el parque eólico Sierra d'Espaniguera.

El 5 de febrero de 2004 el Servicio Territorial de medio Ambiente de Castellón remite los informes elaborados sobre los anteproyectos de los parques eólicos de la zona 5.

El 19 de febrero se solicita a dicho servicio territorial el plano de las Vías pecuarias afectadas a escala 1:10.000, recibiendo respuesta el 10 de marzo de 2004.

El 27 de enero de 2006 se remite al Área de Energía de la Conselleria de Infraestructuras y Transporte, el protocolo para la realización de los Estudios la Avifauna pre y post-operacionales en los parques eólicos.

El 25 de abril de 2006, la Dirección Territorial de Territorio y Vivienda de Castellón remite escrito de la Plataforma contra la aplicación de plan eólico de la zona 5, solicitando que se tenga en cuenta la declaración del Parque de Penyagolosa.

El 25 de septiembre de 2006 el Área de Energía, de la Conselleria de Infraestructuras y Transporte, remite copia del Plan Especial, Resolución del conseller de Infraestructuras y Transporte, de 14 de septiembre de 2006, relativa a su aprobación provisional, informe técnico sobre las alegaciones o sugerencia de particulares y sobre las modificaciones introducidas en el Plan Especial.

El 30 d'octubre de 2006 el Servei Territorial d'Energia de Castelló remet documentació administrativa (còpia de les publicacions de la resolució de sotmetiment a informació pública conjunta i còpia de les alegacions presentades) i la resta de la documentació tècnica de la zona 5 és a dir del Pla energètic (avantprojectes de parcs eòlics) i de l'estudi d'impacte ambiental, sol·licitant la declaració d'impacte ambiental.

El 20 de desembre de 2007, se sol·licita al promotor l'ampliació de l'estudi d'impacte ambiental quant a l'afecció a l'avifauna, concretament es requereix l'aportació de l'estudi d'avifauna preoperacional de la totalitat de les zones aptes de la zona 5 del Pla eòlic (exceptuant en aquest cas la subzona sud que havia sigut avaluada i resolta conjuntament amb la zona 6) elaborat d'acord amb el protocol comunicat al gener de 2006 i recordant que l'estudi havia de comprendre un període mínim d'1 any. El 7 de gener de 2008 es va traslladar a la Direcció General d'Energia la sol·licitud efectuada al promotor sobre l'estudi preoperacional d'avifauna.

L'11 de gener de 2008 el promotor va sol·licitar aclariment sobre l'abast de l'estudi d'avifauna, i es resolen els dubtes plantejats pel promotor en la reunió tècnica mantinguda amb aquest el 8 de febrer de 2008 i posteriorment en l'escrit remès al promotor el 3 de juny de 2008.

El 22 de maig de 2009 es rep del promotor l'estudi preoperacional d'avifauna d'acord amb la metodologia establida traslladant del mateix al servei de biodiversitat, el dia 24 de juny de 2009, sol·licitant informe respecte d'això.

El 29 de setembre de 2009 es va sol·licitar còpia en format digital de la documentació a avaluar (estudi preoperacional d'avifauna, Pla especial, Pla energètic i estudi d'impacte ambiental a fi de facilitar les consultes a les administracions afectades, així com les capes georeferenciades corresponents tant a les infraestructures eòliques com als resultats de l'estudi d'avifauna). El promotor presenta la documentació requerida el dia 8 d'octubre de 2009 i es procedeix a efectuar les consultes a les següents administracions afectades:

El 9 de novembre de 2009 al Servei d'Ordenació Sostenible

El 10 de novembre de 2009 es van tramitar les consultes a la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Conselleria de Cultura i Esport, i als ajuntaments de la Torre d'En Besora, Sierra Engarcerán, la Serratella, Albocàsser, la Vall d'Alba, Benlloch, la Torre d'en Doménech, Vilar de Canes, Culla, Benafigos, Benassal i Atzeneta del Maestrat.

El 12 de novembre de 2009 es va remetre consulta a l'Àrea d'Espais Naturals.

El 2 de desembre de 2009 es rep informe del Servei de Biodiversitat acompanyat de l'estudi realitzat per l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA-CSIC) i del Servei de Parcs Naturals.

El 14 de desembre de 2009 es rep l'informe del Servei d'Ordenació Sostenible del Medi.

El 18 de desembre de 2009 el promotor sol·licita l'informe del Servei de Biodiversitat sobre l'estudi preoperacional d'avifauna, que es remet el 18 de gener de 2010.

El 7 de gener de 2010 es va rebre informe de la Direcció General de Patrimoni Cultural.

El 5 de maig de 2010 l'empresa promotora va sol·licitar informe de l'Advocacia General sobre diverses qüestions d'interpretació del Pla eòlic, i el requeriment es va atendre el dia 28 de juny de 2010.

El 20 de juny de 2017 la secretària autonòmica de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball sol·licita la declaració d'impacte ambiental de la zona 5.

Tràmit de consultes i informació pública

La Resolució d'aprovació provisional del Pla especial de la zona 5, de 14 de setembre de 2006, es remet a l'informe d'alegacions i informes d'organismes així com a les modificacions proposades pel promotor i les introduïdes per la Direcció General d'Energia que es resumeixen a continuació:

Alegacions i informes d'organismes demanats durant el procés d'informació pública

La informació pública del Pla especial, Pla energètic i estudi d'impacte ambiental de la zona 5, d'acord amb la Resolució d'aprovació pro-

El 30 de octubre de 2006 el Servicio Territorial de Energía de Castellón remite documentación administrativa (copia de las publicaciones de la resolución de sometimiento a información pública conjunta y copia de las alegaciones presentadas) y del resto de la documentación técnica de la zona 5 es decir del Plan Energético (anteproyectos de parques eólicos) y del Estudio de Impacto Ambiental, solicitando la declaración de impacto ambiental.

El 20 de diciembre de 2007, se solicita al promotor la ampliación del estudio de estudio de impacto ambiental en lo relativo a la afección a la avifauna, requiriendo concretamente la aportación del estudio de avifauna preoperacional de la totalidad de las zonas aptas de la zona 5 del Plan eólico (exceptuando en este caso la subzona sur que había sido evaluada y resuelta conjuntamente con la zona 6) elaborado de acuerdo con el protocolo comunicado en enero de 2006 y recordando que el estudio debía abarcar un período mínimo de 1 año. El 7 de enero de 2008 se dio traslado a la Dirección General de Energía de la solicitud efectuada al promotor sobre el estudio preoperacional de avifauna.

El 11 de enero de 2008 el promotor solicitó aclaración sobre el alcance del estudio de avifauna, resolviendo las dudas planteadas por el promotor en la reunión técnica mantenida con el mismo el 8 de febrero de 2008 y posteriormente en el escrito remitido al promotor el 3 de junio de 2008.

El 22 de mayo de 2009 se recibe del promotor el estudio preoperacional de avifauna de acuerdo con la metodología establecida dando traslado del mismo al servicio de biodiversidad, el día 24 de junio de 2009, solicitando informe al respecto.

El 29 de septiembre de 2009 se solicitó copia en formato digital de la documentación a evaluar (estudio preoperacional de avifauna, Plan Especial, Plan energético y Estudio de Impacto Ambiental con objeto de facilitar las consultas a las administraciones afectadas, así como las capas georeferenciadas correspondientes tanto a las infraestructuras eólicas como a los resultados del estudio de avifauna). El promotor presenta la documentación requerida el día 8 de octubre de 2009 procediendo a efectuar las consultas a las siguientes administraciones afectadas:

– El 9 de noviembre de 2009 al Servicio de Ordenación Sostenible

– El 10 de noviembre de 2009 se tramitaron las consultas a la Dirección General de Patrimonio Cultural de la Conselleria de Cultura y Deporte, y a los ayuntamientos de La Torre d'En Besora, Sierra Engarcerán, Serratella, Albocàsser, Vall d'Alba, Benlloch, La Torre d'en Doménech, Vilar de Canes, Culla, Benafigos, Benassal y Atzeneta del Maestrat.

– El 12 de noviembre de 2009 se remitió consulta al Área de Espacios Naturales.

El 2 de diciembre de 2009 se recibe informe del Servicio de Biodiversidad acompañado del estudio realizado por el Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA-CSIC) y del Servicio de Parques Naturales.

El 14 de diciembre de 2009 se recibe el informe del Servicio de Ordenación Sostenible del Medio.

El 18 de diciembre de 2009 el promotor solicita el informe del Servicio de Biodiversidad sobre el estudio preoperacional de avifauna, remitiéndose el mismo el 18 de enero de 2010.

El 7 de enero de 2010 se recibió informe de la Dirección general de Patrimonio Cultural.

El 5 de mayo de 2010 la empresa promotora solicitó informe de la Abogacía General sobre diversas cuestiones de interpretación del Plan Eólico, atendiendo el requerimiento el día 28 de junio de 2010.

El 20 de junio de 2017 la Secretaria Autonómica de la Conselleria de Economía Sostenible, Sectores productivos, Comercio y Trabajo solicita la declaración de Impacto Ambiental Ambiental de la zona 5.

Trámite de consultas e información pública

La Resolución de aprobación provisional del Plan Especial de la zona 5, de 14 de septiembre de 2006, se remite al informe de alegaciones e informes de organismos así como a las modificaciones propuestas por el promotor y las introducidas por la Dirección General de Energía que se resumen a continuación:

Alegaciones e informes de organismos recabados durante el proceso de información pública

La información pública del Plan Especial, Plan Energético y Estudio de Impacto Ambiental de la zona 5, de acuerdo con la Resolución de apro-

visional, es va efectuar per mitjà d'anunci publicat en el DOGV 4706 de 5 de març de 2004, en el BOP de Castelló núm. 21 de 17 de febrer de 2004 i en el periòdic *Mediterráneo* del dia 27 de febrer de 2004, en el període establert es van registrar 414 escrits entre al·legacions de particulars, informes d'organismes i empreses de servei públic o de serveis d'interès general i dictàmens d'ajuntaments.

La major part de les al·legacions de particulars o associacions sol·liciten la no autorització dels respectius parcs per diverses raons entre les quals destaquen les ambientals com ara els efectes paisatgístics, sobre la fauna, efectes d'ombres i sorolls així com els impactes socioeconòmics concretament la incidència negativa en el sector de turisme rural, apunten a més la inadequada valoració d'aquests aspectes en l'estudi d'impacte ambiental presentat pel promotor.

S'inclouen a més els informes d'administracions afectades que indiquen els condicionants sectorials que han de ser considerats en el desplegament i execució dels diversos parcs projectats:

– Servei Territorial de Medi Ambient de Castelló.

1r informe de gener de 2004 (s'han transcrit en l'apartat d'informes sectorials, coincideix amb els informes remesos el 5 de febrer de 2004 en l'expedient d'avaluació ambiental).

2n informe de data 14 d'abril de 2004 que amb caràcter general per a tots els parcs indica:

· No es veuen afectades vies pecuàries noves que no s'hagueren contemplat en l'informe inicial.

· Es fa constar que en la separata s'indica que no fa falta la construcció d'un vial nou. De la visita de camp realitzada s'aprecia la dificultat del terreny i la inexistència de camins adequats que permeten el pas de la maquinària d'aquest tipus per això es pot preveure que s'hauran d'obrir pistes noves que podran afectar vies pecuàries no considerades i per tant augmentar l'impacte de l'actuació prevista.

– Servei Territorial de Carreteres de Castelló de la Conselleria d'Infraestructures i Transport informa sobre els punts o trams de carreteres que poden ser afectats pels diversos parcs. En tots ells es conclou que les instal·lacions no afecten les servituds de protecció del sistema viari de la Comunitat Valenciana però que haurà de preveure's en el projecte de construcció el càlcul i comprovar la disponibilitat d'espais per al seu posterior acoblament en el lloc de construcció així com especificar gràfics i dimensions de peces, vehicles de transport, etc. i la seua adequació als itineraris previstos per a efectuar el transport corresponent, per a resoldre el pas per les travessies de les localitats i punts que puguen resultar dificultosos.

– Confederació Hidrogràfica del Xúquer informa que qualsevol actuació que es vulga executar en domini públic hidràulic respectarà la servitud de pas de 5m, i respecte a llits tindrà com a requisit previ i indispensable a la iniciació de les obres, l'obtenció de l'autorització de l'organisme informador d'acord amb la legislació vigent, així com si es preveu realitzar la captació d'aigües superficials o subterrànies i per a l'abocament d'aigües tant residuals com pluvials.

– Ajuntament de Sierra Engarcerán manifesta que no presenta al·legacions.

– Ajuntament de la Serratella, sol·licita que s'instal·len aerogeneradors en el seu terme municipal atés que se'n deriva un benefici econòmic.

– Ajuntaments d'Atzeneta del Maestrat, Benafigs i Culla al·leguen fonamentalment sobre les limitacions sobre les activitats existents o futures que el pla especial estableix en els 1.000 m de l'entorn dels parcs i sol·liciten la no autorització dels parcs situats en els seus respectius termes municipals, sol·liciten la inclusió com a usos compatibles amb el pla especial els usos agrícoles, ramader i esportiu-recreatiu.

Alguns ajuntaments també al·leguen sobre l'impacte sonor i d'ombres sobre els habitatges i granges existents en el medi rural i sobre l'exigència de la reposició al terme de la vida útil dels parcs eòlics.

– Ajuntament de Benassal manifesta:

· La incompatibilitat de les determinacions el pla especial amb la normativa de la qualificació del sòl no urbanitzable de protecció forestal i protecció agrícola en què es permeten usos residencials adequats a la forma i ús tradicional de la zona.

bación provisional, se efectuó mediante anuncio publicado en el DOGV 4706 de 5 de marzo de 2004, en el BOP de Castellón número 21, de 17 de febrero de 2004 y en el periódico *Mediterráneo* del día 27 de febrero de 2004 registrándose en el periodo establecido 414 escritos entre alegaciones de particulares, informes de organismos y empresas de servicio público o de servicios de interés general y dictámenes de ayuntamientos.

La mayor parte de las alegaciones de particulares o asociaciones solicitan la no autorización de los respectivos parques por varias razones entre las que destacan las ambientales tales como los efectos paisajísticos, sobre la fauna, efectos de sombras y ruidos así como los impactos socioeconómicos concretamente la incidencia negativa en el sector de turismo rural, apuntando además la inadecuada valoración de dichos aspectos en el estudio de impacto ambiental presentado por el promotor.

Se incluyen además los informes de administraciones afectadas que indican los condicionantes sectoriales que deben ser considerados en el desarrollo y ejecución de los diversos parques proyectados:

– Servicio Territorial de Medio Ambiente de Castellón.

1er informe de enero de 2004 (se han transcrito en el apartado de informes sectoriales, coincide con los informes remitidos el 5 de febrero de 2004 en el expediente de evaluación ambiental).

2.º informe de fecha 14 de abril de 2004 que con carácter general para todos los parques indica:

· No se ven afectadas vías pecuarias nuevas que no se hubieran contemplado en el informe inicial.

· Se hace constar que en la separata se indica que no se precisa la construcción de un vial nuevo. De la visita de campo realizada se aprecia la dificultad del terreno y de la inexistencia de caminos adecuados que permitan el paso de la maquinaria de este tipo por lo que es de prever que se tendrán que abrir pistas nuevas que podrán afectar vías pecuarias no consideradas y por lo tanto aumentar el impacto de la actuación prevista.

– Servicio Territorial de Carreteras de Castellón de la Conselleria de Infraestructuras y Transporte informa cerca de los puntos o tramos de carreteras que pudieran ser afectados por los diversos parques. En todos ellos se concluye que las instalaciones no afectan a las servidumbres de protección del sistema viario de la Comunitat Valenciana pero que deberá preverse en el proyecto de construcción el cálculo y comprobar la disponibilidad de espacios para su posterior ensablado en el lugar de construcción así como especificar gràfics y dimensiones de piezas, vehículos de transporte etc. y su adecuación a los itinerarios previstos para efectuar el transporte correspondiente, para resolver el paso por las travessies de las localidades y puntos que puedan resultar dificultosos.

– Confederación hidrogràfica del Xúquer informa que cualquier actuación que se quiera ejecutar en dominio público hidràulic respetará la servidumbre de paso de 5m, y respecto a cauces tendrá como requisito previo e indispensable a la iniciación de las obras, la obtención de la autorización del organismo informante de acuerdo con la legislació vigent, así como si se prevé realizar la captación de aguas superficiales o subterràneas y para el vertido de aguas tanto residuales como pluviales.

– Ayuntamiento de Sierra Engarcerán manifesta que no presenta alegaciones.

– Ayuntamiento de la Serratella, solicita que se instalen aerogeneradores en su término municipal dado que se derivan de los mismos un beneficio económico.

– Ayuntamiento de Atzeneta del Maestrat, Benafigs y Culla alegan fundamentalmente sobre las limitaciones sobre las actividades existentes o futuras que el plan especial establece en los 1.000 m del entorno de los parques y solicitan la no autorización de los parques situados en sus respectivos términos municipales, solicitando la inclusión como usos compatibles con el plan especial los usos agrícolas, ganadero y deportivo-recreativo.

Algunos ayuntamientos también alegan sobre el impacto sonoro y de sombras sobre las viviendas y granjas existentes en el medio rural y sobre la exigencia de la reposición al término de la vida útil de los parques eólicos.

– Ayuntamiento de Benassal manifesta:

· La incompatibilidad de las determinaciones el plan especial con la normativa de la calificación del suelo no urbanizable de protección forestal y protección agrícola en el que se permiten usos residenciales adecuados a la forma y uso tradicional de la zona.

· La incompatibilitat amb la normativa de les figures de protecció municipal com la microrreserva del Ribet i amb l'àrea de protecció de l'aqüífer de Font d'en Segures, que inclou l'ermita de Sant Cristòfol l'enclavament més elevat del nucli turístic del balneari de Font d'en Segures, principal font de riquesa d'econòmica del municipi.

· La inclusió en l'àrea d'influència dels 1000 metres de sòls urbans classificats en el planejament vigent el nucli de Font d'en Segures i la impossibilitat d'elaborar, modificar o revisar el planejament amb vista a ampliar els sòls urbans o urbanitzables previstos.

· Greu afectació paisatgística a les zones d'interès historicoartístic com l'ermita de Sant Cristòfol o els paratges de Mas de les Foies de Dalt i Torre Monfort.

Modificacions plantejades pel promotor:

El promotor proposa el 22 i 25 d'agost, basant-se en les justificacions que ja han sigut indicades en l'anterior apartat de descripció de l'alternativa seleccionada, els canvis següents:

1. Eliminació dels parcs Lloma de Benafigos i Lloma del Bord.

2. Reducció del nombre total d'aerogeneradors, per mitjà de l'augment de potència unitària d'aquests en els parcs de la Taladeta, Serrades de Dalt i Serra d'en Galceran. Concretament es canvia l'aerogenerador MADE model AE-56 de 800 Kw projectat inicialment pel GAMESA G-87 de 2Mw

Amb tots aquests canvis es disminueixen de cinc a tres el nombre de parcs eòlics, es redueix el nombre d'aerogeneradors de 166 (descomptat el parc Riu Millars) a 61 i la potència instal·lada en la zona passa de 132,8 Mw (descomptat el parc Riu Millars) a 122 Mw el que suposa una disminució de 10,8 Mw.

Aquests canvis mantenen els cordals d'ubicació dels aerogeneradors, per això les modificacions del planejament urbanístic són mínimes.

A més s'atén determinades alegacions de les exposades en aquest informe i es redueix el nombre de màquines amb la consegüent millora mediambiental que aquest fet introdueix.

Per tot això des d'aquesta Direcció General d'Energia s'entén que les modificacions en els avantprojectes de la zona 5 sol·licitades per l'empresa promotora, tal com queden descrites en la documentació presentada constitueixen una clara millora de l'actuació.

Modificacions i rectificacions proposades per la Direcció General d'Energia

Es refereix al Pla especial de la zona 5 en el seu conjunt i concretament per a la part de documents amb eficàcia normativa, normes urbanístiques. S'indica que el pla especial haurà de contindre de forma expressa la classificació i qualificació de sòl existent en els municipis afectats per les determinacions del pla especial. Així mateix de la normativa del Pla especial haurà d'eliminar normes urbanístiques i interpretacions que excedeixen allò que s'ha indicat en les normes del Pla eòlic, i adaptar-se a la Resolució del conseller de Territori i Habitatge de 19 d'octubre de 2004 per la qual es va modificar l'article 25 de les normes del Pla eòlic.

Informes sectorials (demanats per l'òrgan ambiental)

1. Direcció Territorial de Medi Ambient de Castelló

La Direcció Territorial de medi ambient de Castelló remet el 5 de febrer de 2004 els informes emesos (a petició del Servei Territorial d'Indústria de Castelló) sobre els diferents parcs de la proposta de desenvolupament.

Parc Serra d'en Galceran

1r) Es veu afectada la via pecuària núm. 4 del terme municipal de la Serratella coneguda com «Assagador del Barranc de la Selda al terme de les Coves de Vinromà» l'ample de la qual és de 18 metres. Aquesta via es veu interceptada pel vial principal d'accés als aerogeneradors. Es coneix també com camí Sant Pau.

2n) Es veu afectada la via pecuària núm. 3 del terme de la Serratella coneguda com «Vereda Assagador de la Caseta de Grau de Sant Pau o d'Abelles» l'ample de la qual és de 8 metres. Aquesta via es veu afectada per la construcció d'un vial principal d'accés als aerogeneradors.

3r) Es veu afectada la via pecuària núm. 6 del terme de Sierra Engarcerán coneguda com «Assagador Pas de la Bassa de Bosch» amb un ample legal de 9 metres. Aquesta via es veu afectada en unes quantes

· La incompatibilidad con la normativa de las figuras de protección municipal como la microrreserva del Ribet y con el área de protección del acuífero de Fuente en Segures, que incluye la ermita de San Cristóbal el enclave más elevado del núcleo turístico del balneario de «Fuente En Segures», principal fuente de riqueza d económica del municipio.

· La inclusión en el área de influencia de los 1000 metros de suelos urbanos clasificados en el planeamiento vigente el núcleo de Fuente En Segures y la imposibilidad de elaborar, modificar o revisar el planeamiento en orden a ampliar los suelos urbanos o urbanizables previstos.

· Grave afectación paisajística a las zonas de interés histórico-artístico como la ermita de San Cristóbal o los parajes de Mas de les Foies de Dalt y Torre Monfort.

Modificaciones planteadas por el promotor:

El promotor propone el 22 y 25 de agosto con base en las justificaciones que ya han sido indicadas en el anterior apartado de descripción de la alternativa seleccionada los siguientes cambios:

1. Eliminación de los parques Lloma de Benafigos y Lloma de Bort

2. Reducción del número total de aerogeneradores, mediante el aumento de potencia unitaria de los mismos en los parques de la Taladeta, Serrades de Dalt y Serra d'en Galceran. Concretamente se cambia el aerogenerador MADE modelo AE-56 de 800 Kw proyectado inicialmente por el GAMESA G-87 de 2Mw

Con todos estos cambios se disminuyen de cinco a tres el número de parques eólicos, se reduce el número de aerogeneradores de 166 (descontado el parque Río Mijares) a 61 y la potencia instalada en la zona pasa de 132,8 Mw (descontado el parque Río Mijares) a 122 Mw lo que supone una disminución de 10,8 Mw.

Estos cambios mantienen los cordales de ubicación de los aerogeneradores por lo que las modificaciones del planeamiento urbanístico son mínimas.

Además se atiende a determinadas alegaciones de las expuestas en este informe y se reduce el número de máquinas con la consiguiente mejora medioambiental que este hecho introduce.

Por todo ello desde esta Dirección General de Energía se entiende que las modificaciones en los anteproyectos de la zona 5 solicitadas por la empresa promotora, tal y como quedan descritas en la documentación presentada constituyen una clara mejora de la actuación.

Modificaciones y rectificaciones propuestas por la Dirección General de Energía

Se refiere al Plan Especial de la zona 5 en su conjunto y concretamente para la parte de documentos con eficacia normativa, normas urbanísticas. Se indica que el plan especial deberá contener de forma expresa la clasificación y calificación de suelo existente en los municipios afectados por las determinaciones del plan especial. Asimismo de la normativa del Plan Especial deberá eliminar normas urbanísticas e interpretaciones que exceden lo indicado en las Normas del Plan Eólico, adaptándose a la Resolución del conseller de Territorio y Vivienda de 19 de octubre de 2004 por el que se modificó el artículo 25 de las normas del Plan eólico.

Informes sectoriales (recabados por el órgano ambiental)

1. Direcció Territorial de Medio Ambiente de Castellón

La Direcció Territorial de Medio Ambiente de Castellón remite el 5 de febrero de 2004 los informes emitidos (a petición del Servicio Territorial de Industria de Castellón) sobre los diferentes parques de la propuesta de desarrollo.

Parque Serra d'en Galceran

1.º) Se ve afecta la vía pecuaria núm. 4 del término municipal de Serratella conocida como «Colada de Barranco de la Selda al término de Coves de Vinromà» cuyo ancho es de 18 metros. Esta vía se ve interceptada por el vial principal de acceso a los aerogeneradores. Se conoce también como camino Sant Pau.

2.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 3 del término de Serratella conocida como «Vereda Azagador de la Caseta de Grau de Sant Pau o de Avelles» cuyo ancho es de 8 metros. Esta vía se ve afectada por la construcción de un vial principal de acceso a los aerogeneradores.

3.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 6 del término de Sierra Engarcerán conocida como «Colada Paso de la Balsa de Bosch» con un ancho legal de 9 metros. Esta vía se ve afectada en varias zonas por la

zones per la ubicació prevista per als aerogeneradors (des del núm. 26 al núm. 43). A més hi ha una bassa (Bassa del Bosch) que se situa en la via pecuària núm. 6 i que segons els plans es veuria afectada pel cablejat elèctric subterrani (a l'altura del núm. 27-28).

4t) Es veu interceptada la via pecuària núm. 7 del terme de Sierra Engarcerán coneguda com «Carrerada pas de les Mallades» amb un ample legal de 37,61 metres. L'afecció se situa en la intersecció d'aquesta amb la via pecuària núm. 6 (aerogeneradors núm. 16-17).

5é) En la zona on s'ubicaran els aerogeneradors no hi ha cap camí en l'actualitat, a pesar d'això en la separata no es considera necessària la creació de cap camí nou, per això no s'explica com es portaran fins a la zona dels aerogeneradors.

6é) La Serra d'en Galceran constitueix una zona LIC (lloc d'interès comunitari) susceptible de ser inclosa en la Xarxa Natura 2000 de la Comissió europea.

7é) Per gran part de recorregut de la via pecuària núm. 6 transcorre una senda de xicotet recorregut que també es veurà afectada.

Parc de la Taladeta

1r) Es veu afectada la via pecuària núm. 12 del terme de Culla coneguda com «Assagador de la Picoso» que s'utilitza com a camí principal d'accés a tots els aerogeneradors projectats. L'ample d'aquesta via oscil·la entre els 4 metres dels seus primers 500 m de longitud als 15-16 de la resta.

2n) Es veu afectada la via pecuària núm. 9 del terme de Culla coneguda com «Assagador del Pou de la Pica» l'ample de la qual oscil·la entre 18 i 25 metres. Aquesta via es veu afectada per aerogeneradors P7.6 a p7.11

3r) En la ubicació prevista no s'afecta cap forest de titularitat pública, zona LIC, zona ZEPA o qualsevol altra figura protegida.

Parc Lloma de Benafigos

1r) Es veu afectada la via pecuària núm. 2 del terme de Vistabella coneguda com «Canyada Reial d'Atzeneta a Mosqueruela» l'ample de la qual és de 75 metres. Aquesta via es veu interceptada pel parc entre les torres núm. 24 i núm. 25. En aquest punt la via pecuària creua l'actual carretera CV-169.

2n) Es veu afectada la via pecuària núm. 3 del terme de Vistabella coneguda com carrerada entre termes l'ample de la qual és de 37, 61 metres. Aquesta via discorre entre els termes de Vistabella i Atzeneta del Maestrat no està classificada en el projecte de classificació de vies pecuàries d'aquest últim municipi. L'afecció va des de la torre núm. 1 a la núm. 13. A partir d'aquesta torre encara que la via pecuària continua no es troba classificada.

3r) Es veu afectada la via pecuària núm. 1 del terme municipal Benafigos, coneguda com «Canyada Assagador Reial d'Aragó» l'ample de la qual és de 75 metres i que coincideix amb la descrita en l'epígraf núm. 1.

4t) Es veu afectada la via pecuària núm. 10 del terme municipal de Benafigos coneguda com Vereda Assagador de la Font Solana l'ample de la qual és de 20 metres. Es veu directament afectada per la instal·lació de les torres núm. 30 a núm. 34.

5é) Encara que no es troba classificada convé citar que la carretera CV-169 des del seu entroncament amb la CV-170 forma part d'una via pecuària que el pk 5.00 segueix per un camí sense asfaltar. Ambdós són utilitzats en el projecte com a vials principals per a la instal·lació dels aerogeneradors.

6é) En la ubicació prevista es veu afectada la forest consorciada CS-3009 Carrascar de les Voltes així com la forest pròpia CS-1037 La Nevera. En aquesta hi ha un dipòsit per a extinció d'incendis pròxim al qual es pretén ubicar una torre. Açò podria dificultar les àrees de recàrrega per part dels helicòpters.

7é) En la ubicació prevista no s'afecta cap zona LIC, zona ZEPA o qualsevol altra figura protegida, no obstant això, es troba pròxima a la zona LIC i ZEPA del Penyagolosa. Així mateix, s'està tramitant el Pla d'ordenació de recursos naturals del massís del Penyagolosa (PORN) a fi de declarar-lo parc natural i en el qual, en principi, es troba inclòs tot el terme de Vistabella, s'han publicat les mesures cautelars que limiten les actuacions en l'àmbit territorial afectat pel PORN.

ubicación prevista para los aerogeneradores (desde el núm. 26 al núm. 43). Además existe una bassa (Balsa del Bosch) que se sitúa en la vía pecuaria núm. 6 y que según los planos se vería afectada por el cableado eléctrico subterráneo (a la altura del núm. 27-28).

4.º) Se ve interceptada la vía pecuaria núm. 7 del término de Sierra Engarcerán conocida como «Cordel paso de les Mallades» con un ancho legal de 37,61 metros. La afección se sitúa en la intersección de esta con la vía pecuaria núm. 6 (aerogeneradores núm. 16-17).

5.º) En la zona donde se ubicarán los aerogeneradores no existen ningún camino en la actualidad, pese a ello en la separata no se considera necesaria la creación de ningún camino nuevo por lo que no se explica cómo se llevarán hasta la zona de los aerogeneradores.

6.º) La Serra d'en Galceran constituye una zona LIC (lugar de interés comunitario) susceptible de ser incluido en la red Natura 2000 de la Comisión europea.

7.º) discurrendo por gran parte de recorrido de la vía pecuaria núm. 6 transcurre un sendero de pequeño recorrido que también se verá afectado.

Parque de la Taladeta

1.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 12 del término de Culla conocida como «Azagador de la Picoso» utilizándose la misma como camino principal de acceso a todos los aerogeneradores proyectados. El ancho de esta vía oscila entre los 4 metros de sus primeros 500m. de longitud a los 15-16 del resto.

2.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 9 del término de Culla conocida como Azagador del Pou de la pica, cuyo ancho oscila entre 18 y 25 metros. Esta vía se ve afectada por aerogeneradores P7.6 a p7.11

3.º) En la ubicación prevista no se afecta ningún monte de titularidad pública, zona LIC, zona ZEPA o cualquier otra figura protegida.

Parque Lloma de Benafigos

1.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 2 del término de Vistabella conocida como «Cañada Real de Atzeneta a Mosqueruela» cuyo ancho es de 75 metros. Esta vía se ve interceptada por el parque entre las torres núm. 24 y núm. 25. En este punto la vía pecuaria cruza la actual carretera CV-169.

2.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 3 del término de Vistabella conocida como cordel entre términos cuyo ancho es de 37, 61 metros. Esta vía discurre entre los términos de Vistabella y Atzeneta del Maestrat no estando clasificada en el proyecto de clasificación de vías pecuarias de este último municipio. La afección va desde la torre núm. 1 a la núm. 13. A partir de esta torre aunque la vía pecuaria continúa no se encuentra clasificada.

3.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 1 del término municipal Benafigos, conocida como Cañada Azagador Real de Aragón cuyo ancho es de 75 metros y que coincide con la descrita en el epígrafe núm. 1.

4.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 10 del término municipal de Benafigos conocida como Vereda Azagador de la fuente Solana cuyo ancho es de 20 metros. Se ve directamente afectada por la instalación de las torres núm. 30 a núm. 34.

5.º) Aunque no se encuentra clasificada conviene citar que la carretera CV-169 desde su empalme con la CV-170 forma parte de una vía pecuaria que el pk 5.00 sigue por un camino sin asfaltar. Ambos son utilizados en el proyecto como viales principales para la instalación de los aerogeneradores.

6.º) En la ubicación prevista se ve afectado el monte consorciado CS-3009 Carrascal de le Voltes así como el monte propio CS-1037 La Nevera. En este existe un depósito para extinción de incendios próximo al cual se pretende ubicar una torre. Esto podría dificultar las áreas de recarga por parte de los helicópteros.

7.º) En la ubicación prevista no se afecta ninguna zona LIC, zona ZEPA o cualquier otra figura protegida, no obstante se encuentra próxima a la zona LIC y ZEPA del Penyagolosa. Asimismo se está tramitando el Plan de Ordenación de Recursos Naturales del Macizo del Penyagolosa (PORN) a fin de declararlo parque natural y en el que en principio se encuentra incluido todo el término de Vistabella, habiéndose publicado las medidas cautelares que limitan las actuaciones en el ámbito territorial afectado por el PORN.

Parc Lloma del Bord

1r) En el document aportat no indica cap afecció sobre vies pecuàries, la qual cosa resulta del tot incorrecte.

2n) Es veu afectada la via pecuària núm. 19 del terme de Benassal coneguda com Assagador de la Cova de Malavella, l'ample de la qual oscil·la entre els 10 i els 15 metres. Aquesta via es veu afectada pels aerogeneradors P6.1 a P6.6. A més és utilitzada com a vial d'accés en el seu tram inicial.

3r) En la ubicació prevista no s'afecta cap forest de titularitat pública, zona LIC, zona ZEPA o qualsevol altra figura de protecció.

Parc eòlic Serrades de Dalt

1r) Es veu afectada la via pecuària núm. 18 del terme de Benassal coneguda com Vereda del Pla de Sabater l'ample de la qual oscil·la entre els 15 i 20 metres. Aquesta via en aquest tram per la carretera CV-156 i en el cas del projecte es veu interceptada pel vial principal d'accés als aerogeneradors. Entre les torres núm. 7 i núm. 9 es veu afectada per la instal·lació d'aquestes. Aquesta via es veu novament interceptada entre les torres núm. 23 i núm. 24.

2n) En el límit dels termes de Benassal i Culla es veu afectada la via pecuària núm. 24 del terme municipal de Benassal coneguda com Vereda del Morral Roig l'ample de la qual és de 14 metres. Aquesta via es veu afectada per la intersecció d'un vial principal d'accés als aerogeneradors, entre les torres núm. 7 i núm. 9 es veu afectada per la instal·lació d'aquestes. Aquesta via es veu novament interceptada entre les torres núm. 23 i núm. 24.

3r) En la zona situada entre els aerogeneradors núm. 10 a núm. 13 es veu afectada per la senda de gran recorregut GR.7

4t) En la ubicació prevista no s'afecta cap forest de titularitat pública, Zona LIC; zona ZEPA o qualsevol altra figura protegida.

2. Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

2.1. Informe de 25 d'octubre de 2006

Dins del projecte d'execució de les instal·lacions eòliques es poden diferenciar dos tipus d'impacte en funció principalment de les fases de construcció i posteriorment de les fases d'explotació durant el període de vigència, per tant analitzarem els aspectes que afecten la prevenció i extinció d'incendis forestals en cada una de les fases.

Possibles impactes negatius

Els possibles impactes negatius derivats dels plans especials de desenvolupament de les zones eòliques es poden agrupar en:

- Impactes en la fase d'execució
- Impactes en la fase d'explotació, propis de la instal·lació

Els possibles impactes, propis de la fase d'execució, podrien concretar-se en la producció d'incendis forestals com a conseqüència de la utilització de maquinària i equips sense prendre les adequades mesures de prevenció, així com en l'entorpidiment de les operacions d'extinció com a conseqüència de talls en camins i pistes forestals.

Els impactes en la fase d'explotació, propis de la instal·lació, són conseqüència directa de l'elecció d'emplaçament dels aerogeneradors. La instal·lació d'agrupacions lineals d'aerogeneradors en els careners de les cordes muntanyoses ocasiona impactes negatius, tant en les labors de prevenció d'incendis forestals com en les d'extinció.

Amb caràcter general aquests impactes podrien concretar-se en:

- Es redueix el camp visual dels observatoris forestals de prevenció d'incendis.

- Es limita la utilització de mitjans aeris en labors d'extinció en els parcs eòlics i en el seu entorn immediat. Aquesta limitació es pot concretar en la disminució de la utilitat dels dipòsits d'aigua per a presa d'helicòpters situats als voltants dels parcs, així com en la dràstica disminució de l'operativitat dels mitjans aeris d'extinció als voltants dels aerogeneradors.

Respecte al segon punt, cal ressaltar que a la Comunitat Valenciana l'extinció d'incendis forestals es fonamenta en gran manera en els mitjans aeris, per la qual cosa, en aquells llocs amb limitacions d'ús, es fa necessari reforçar les infraestructures de suport als mitjans terrestres.

Proposta de mesures correctores

En la fase d'execució:

Parque Lloma del Bord

1.º) En el documento aportado no indica ninguna afecção sobre vías pecuarias, lo que resulta del todo incorrecto.

2.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 19 del término de Benassal conocida como Colada de la Cova de Malavella, cuyo ancho oscila entre los 10 y los 15 metros. Esta vía se ve afectada por los aerogeneradores P6.1 a P6.6. Además la misma es utilizada como vial de acceso en su tramo inicial.

3.º) en la ubicación prevista no se afecta ningún monte de titularidad pública, zona LIC, zona ZEPA o cualquier otra figura de protección.

Parque eólico Serrades de Dalt

1.º) Se ve afectada la vía pecuaria núm. 18 del término de Benassal conocida como Vereda del Pla de Sabater cuyo ancho oscila entre los 15 y 20 metros. Esta vía en este tramo por la carretera CV-156 y en el caso del proyecto se ve interceptada por el vial principal de acceso a los aerogeneradores. Entre las torres núm. 7 y núm. 9 se ve afectada por la instalación de estas. Esta vía se ve nuevamente interceptada entre las torres núm. 23 y núm. 24.

2.º) En el límite de los términos de Benassal y Culla se ve afectada la vía pecuaria núm. 24 del término municipal de Benassal conocida como Vereda del Morral Roig cuyo ancho es de 14 metros. Esta vía se ve afectada por la intersección de un vial principal de acceso a los aerogeneradores, entre las torres núm. 7 y núm. 9 se ve afectada por la instalación de estas. Esta vía se ve nuevamente interceptada entre las torres núm. 23 y núm. 24.

3.º) En la zona situada entre los aerogeneradores núm. 10 a núm. 13 se ve afectada por el sendero de Gran recorrido GR.7

4.º) En la ubicación prevista no se afecta ningún monte de titularidad pública, Zona LIC; zona ZEPA o cualquier otra figura protegida.

2. Servicio de Prevención de Incendios Forestales

2.1. Informe de 25 de octubre de 2006

Dentro del proyecto de ejecución de las instalaciones eólicas se pueden diferenciar dos tipos de impacto en función principalmente de las fases de construcción y posteriormente de las fases de explotación durante el período de vigencia, por tanto analizaremos los aspectos que afectan a la prevención y extinción de incendios forestales en cada una de las fases.

Posibles impactos negativos

Los posibles impactos negativos derivados de los planes especiales de desarrollo de las zonas eólicas se pueden agrupar en:

- Impactos en la fase de ejecución
- Impactos en la fase de explotación, propios de la instalación

Los posibles impactos, propios de la fase de ejecución, podrían concretarse en la producción de incendios forestales como consecuencia de la utilización de maquinaria y equipos sin tomar las adecuadas medidas de prevención, así como en el entorpecimiento de las operaciones de extinción como consecuencia de cortes en caminos y pistas forestales.

Los impactos en la fase de explotación, propios de la instalación, son consecuencia directa de la elección de emplazamiento de los aerogeneradores. La instalación de agrupaciones lineales de aerogeneradores en las cumbres de las cuerdas montañosas ocasiona impactos negativos, tanto en las labores de prevención de incendios forestales como en las de extinción.

Con carácter general estos impactos podrían concretarse en:

- Se reduce el campo visual de los observatorios forestales de prevención de incendios.

- Se limita la utilización de medios aéreos en labores de extinción en los parques eólicos y en su entorno inmediato. Esta limitación se puede concretar en la disminución de la utilidad de los depósitos de agua para toma de helicópteros situados en las inmediaciones de los parques, así como en la drástica disminución de la operatividad de los medios aéreos de extinción en las inmediaciones de los aerogeneradores.

Respecto al segundo punto, es necesario resaltar que en la Comunitat Valenciana la extinció de incendios forestals se fundamenta en gran medida en los medios aéreos, por lo que, en aquellos lugares con limitaciones de uso, se hace necesario reforzar las infraestructuras de apoyo a los medios terrestres.

Propuesta de medidas correctoras

En la fase de ejecución:

– En totes les actuacions que es realitzen en terreny forestal o en una franja de seguretat de 500 metres al voltant d'aquest, caldrà ajustar-se al que estableix el «manual de normes de seguretat en prevenció d'incendis forestals en execució d'obres i treballs realitzats en terrenys forestals o en els seus voltants» aprovat per Decret 7/2004, de 23 de gener, del Consell de la Generalitat Valenciana. Per a un adequat compliment de l'esmentat manual la formació i conscienciació dels operaris que treballaran en l'execució dels treballs es considera peça clau.

– Per a un adequat compliment de les mesures de seguretat, en les diferents zones de treball, i en lloc visible, es col·locaran cartells informatius dels nivells de risc d'incendi diaris establits per la Direcció General d'Interior en compliment del Pla especial enfront del risc d'incendis forestals de la Comunitat Valenciana.

– En tot moment es mantindran en bon estat de conservació i lliures d'obstacles els camins i pistes forestals afectades pels treballs, de tal manera que no s'interrompa el funcionament normal dels mitjans de prevenció i extinció d'incendis forestals.

En la fase d'explotació:

Com s'ha indicat en l'apartat anterior, la instal·lació d'aerogeneradors en terrenys forestals genera una disminució en l'eficàcia dels mitjans de prevenció aeris d'extinció en el seu entorn per tractar-se d'obstacles de gran envergadura que, en cas d'incendi, poden estar ocults pel fum. Per això les mesures correctores han d'anar dirigides fonamentalment al reforç dels mitjans terrestres, de tal manera que es compense aqueixa disminució d'efectivitat, Així en els parcs:

– S'evitarà la instal·lació d'aerogeneradors en l'entorn d'observatoris forestals que puguen entorpir el camp visual d'aquests.

– Es reforçarà la vigilància en la zona d'influència, bé per mitjà de sistemes automàtics de detecció d'incendis forestals o per mitjà de patrulles de vigilància. S'evitarà la instal·lació d'aerogeneradors en l'entorn de dipòsits d'aigua amb possibilitat de càrrega d'helicòpters.

– Es primarà la concentració d'aerogeneradors, evitant dispersions que dificulten encara més les labors dels mitjans d'extinció.

– Es disposarà d'un sistema de vigilància i alerta d'incendis integrat en un sistema que permeti, en cas d'incendi, la parada dels aerogeneradors i la seua orientació més adequada en funció de les característiques i localització de l'incendi. Així mateix, els aerogeneradors disposaran de senyals i abalisaments que faciliten la seua detecció pels mitjans aeris.

– Els vials que comuniquen les diferents torres de cada agrupació d'aerogeneradors disposaran, en el cas de no estar executades, d'àrees contrafocs de suport per als mitjans d'extinció terrestres. Les àrees tallafocs de suport tindran amb caràcter general una amplària igual a 10 vegades l'alçària mitjana de la vegetació circumdant. En tot cas, la seua amplària no podrà sobrepassar els 60 metres. Aquesta amplària es dividirà en 5 bandes: una central decapada coincident amb el vial, dues bandes laterals a l'anterior en què es practicarà un desbrossament total i, si és el cas, l'eliminació de l'arbratge, i finalment dues bandes exteriors a les anteriors en què es practicarà un desbrossament parcial i si és el cas l'adevesament i poda de l'arbratge. En tálvegs i encreuaments de camins s'incrementaran les amplàries establides en un 25 %. En les bandes exteriors o de desbrossament parcial, l'adevesament de l'arbratge i el desbrossament del matoll es realitzarà amb una intensitat tal que resulte una superfície total coberta de l'ordre del 20 %. Aquestes àrees tallafocs hauran de mantindre's periòdicament perquè conserven la seua efectivitat.

– En cada un dels parcs d'aerogeneradors a raó d'un cada quilòmetre s'habilitaran zones desbrossades faltades d'arbratge, fora de la zona d'influència dels aerogeneradors, per a l'embarcament i desembarcament de brigades helitransportades.

– Tant els accessos als parcs com els vials de comunicació entre els aerogeneradors es mantindran en bon estat de conservació, permetent la circulació dels vehicles de prevenció i extinció d'incendis forestals, i les seues cunetes es mantindran netes de vegetació.

– En les alineacions d'aerogeneradors i com a suport a les àrees tallafocs s'instal·larà un sistema d'abastiment d'aigua i hidrants, de manera que els hidrants estiguen ubicats a una distància no superior a

– En todas las actuaciones que se realicen en terreno forestal o en una franja de seguridad 500 metros alrededor del mismo, se estará a lo establecido en el «manual de normas de seguridad en prevención de incendios forestales en ejecución de obras y trabajos realizados en terrenos forestales o en sus inmediaciones» aprobado por Decreto 7/2004, de 23 de enero, del Consell de la Generalitat Valenciana. Para un adecuado cumplimiento del citado manual la formación y concienciación de los operarios que van a trabajar en la ejecución de los trabajos se considera pieza clave.

– Para un adecuado cumplimiento de las medidas de seguridad, en las diferentes zonas de trabajo, y en lugar visible, se colocarán carteles informativos de los niveles de riesgo de incendio diarios establecidos por la Dirección General de Interior en cumplimiento del Plan Especial Frente al riesgo de Incendios Forestales de la Comunitat Valenciana.

– En todo momento se mantendrán en buen estado de conservación y libres de obstáculos los caminos y pistas forestales afectadas por los trabajos, de tal manera que no se interrumpa el normal funcionamiento de los medios de prevención y extinción de incendios forestales.

En la fase de explotación:

Como se ha indicado en el apartado anterior, la instalación de aerogeneradores en terrenos forestales genera una disminución en la eficacia de los medios de prevención aéreos de extinción en el entorno de los mismos, al tratarse de obstáculos de gran envergadura que, en caso de incendio, pueden estar ocultos por el humo. Por lo que las medidas correctoras han de ir dirigidas fundamentalmente a refuerzo de estos medios terrestres, de tal manera que se compense esa disminución de efectividad, Así en los parques:

– Se evitará la instalación de aerogeneradores en el entorno de observatorios forestales que puedan entorpecer el campo visual de los mismos.

– Se reforzará la vigilancia en la zona de influencia, bien mediante sistemas automáticos de detección de incendios forestales o mediante patrullas de vigilancia. Se evitará la instalación de aerogeneradores en el entorno de depósitos de agua con posibilidad de carga de helicópteros.

– Se primará la concentración de aerogeneradores, evitando dispersiones que dificulten aún más las labores de los medios de extinción.

– Se dispondrá de un sistema de vigilancia y alerta de incendios integrado en un sistema que permita, en caso de incendio, la parada de los aerogeneradores y su orientación más adecuada en función de las características y localización del incendio. Asimismo, los aerogeneradores dispondrán de señales y balizamientos que faciliten su detección por los medios aéreos.

– Los viales que comunican las diferentes torres de cada agrupación de aerogeneradores dispondrán, en el caso de no estar ejecutadas, de áreas contrafuegos de apoyo para los medios de extinción terrestres. Las áreas cortafuegos de apoyo tendrán con carácter general una anchura igual a 10 veces la altura media de la vegetación circundante. En cualquier caso, su anchura no podrá sobrepassar los 60 metros. Dicha anchura se dividirá en 5 bandas: una central decapada coincidente con el vial, dos bandas laterales a la anterior en que se practicará un desbroce total y en su caso la eliminación del arbolado, y por último dos bandas exteriores a las anteriores en las que se practicará un desbroce parcial y en su caso el adehesamiento y poda del arbolado. En vaguadas y cruces de caminos se incrementarán las anchuras establecidas en un 25 %. En las bandas exteriores o de desbroce parcial, el adehesamiento del arbolado y el desbroce del matorral se realizará con una intensidad tal que resulte una superficie total cubierta del orden del 20 %. Estas áreas cortafuegos habrán de mantenerse periódicamente para que conserven su efectividad.

– En cada uno de los parques de aerogeneradores a razón de un cada kilómetro se habilitarán zonas desbrossadas carentes de arbolado, fuera de la zona de influencia de los aerogeneradores, para el embarque y desembarque de brigadas helitransportadas.

– Tanto los accesos a los parques como los viales de comunicación entre los aerogeneradores se mantendrán en buen estado de conservación, permitiendo la circulación de los vehículos de prevención y extinción de incendios forestales, y sus cunetas se mantendrán limpias de vegetación.

– En las alineaciones de aerogeneradores y como apoyo a las áreas cortafuegos se instalarán un sistema de abastecimiento de agua e hidrantes, de forma que los hidrantes estén ubicados a una distancia no supe-

200 metres entre ells i que el sistema d'abastiment d'aigua garantisca el funcionament de dos hidrants consecutius al mateix temps amb un cabal de 500 l/min durant una hora amb una pressió mínima de 3Kg/cm² per a cada quilòmetre (mínim 5 hidrants) d'instal·lació. Això implica una reserva d'aigua de com a mínim 60 m³ cada quilòmetre. Aquest sistema d'hidrants s'efectuarà davall els criteris constructius habituals d'instal·lacions contra incendis, amb sistemes redundants de bombament, disposició d'anell, etc. que garantisca al màxim el seu funcionament. Així mateix en la fase d'explotació s'haurà d'efectuar el manteniment adequat de les instal·lacions i vigilar el nivell d'ompliment de les reserves d'aigua, que es mantindrà amb els mínims exigits. Atés que no es descarten les gelades en zones de muntanyes, els hidrants serà del tipus columna seca.

– Una alternativa als hidrants referits en el punt anterior podrà ser una xarxa de dipòsits soterrats o semienterrats, de 20.000 a 30.000 litres de capacitat, situats al llarg dels camins que enllacen les diferents torres, dotats de sistema de càrrega ràpida d'autobombes. I amb una capacitat total equivalent del conjunt dels dipòsits de 60 m³ per quilòmetre de camí. Els dipòsits es repartiran amb una certa homogeneïtat al llarg dels camins a una distància entre ells compresa entre els 300 i 500 metres. Així mateix, en la fase d'explotació s'haurà d'efectuar un manteniment adequat de les instal·lacions i vigilar el nivell d'ompliment de les reserves d'aigua que es mantindran amb els mínims exigits.

– Encara que no resulta imprescindible es pot millorar la instal·lació anterior disposant cada quilòmetre de com a mínim un armari equipat amb mànegues i llances així com una reserva de retardant del tipus espumós.

– Totes les mesures preventives referides hauran d'estar executades abans de la instal·lació de les torres dels aerogeneradors.

Sistema d'evacuació

Respecte al sistema d'evacuació i pel que fa al seu traçat, aquest s'haurà de realitzar preferiblement en zones agrícoles o en línies paral·leles a traçats de carreteres i camins per a evitar així, en la mesura que es puga, l'eliminació innecessària de la vegetació, tal com s'indica en el reglament de línies elèctriques.

En el cas que per motiu justificat de construcció, el traçat de les línies elèctriques d'evacuació hagen de passar per terrenys forestals s'haurà de complir tant el reglament de línies elèctriques pel que fa a l'amplària de neteja dels carrers en la projecció de l'estesa, així com en el moment de la realització de les obres d'instal·lació de les torres, el Decret 7/2004, de 23 de gener sobre normes de seguretat en prevenció d'incendis forestals en l'execució d'obres i treballs realitzats en terrenys forestals o voltants. Així mateix hauran de complir allò que s'ha estipulat en l'article 153 del Decret 98/1995, de 16 de maig, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el reglament de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, forestal de la Comunitat Valenciana, en què s'indica el següent:

«Els titulars de línies aèries de conducció elèctrica hauran de mantindre netes de vegetació les zones de projecció dels conductors, d'acord amb el que estableix la normativa vigent sobre aquesta matèria. En cas de línies elèctriques de provada seguretat la conselleria podrà establir unes altres mesures preventives alternatives»

A aquest efecte es poden definir com a línies de provada seguretat aquelles línies que compleixen els requisits següents:

a) Garantir la detecció de ruptura de conductor i falta d'alta impedància.

b) Assegurar la localització de la falta d'un rang de 500 metres amb un temps màxim de 5 minuts des de l'instant de detecció de la falta.

c) Disposar d'un sistema que permeta comunicar amb el 112 (telèfon d'emergència) en un temps inferior a 5 minuts des de l'instant de la localització de la falta per a la seua posterior gestió.

d) No es permetran reenganxaments automàtics quan la línia ha sigut desconnectada per una falta possiblement perillosa per al medi forestal.

e) El compliment d'aquestes característiques que asseguren una protecció especialment segura estarà garantit per un projecte tècnic aprovat per la conselleria competent en matèria d'energia que garantisca que el sistema de protecció compleix les característiques exposades.

rior a 200 metres entre ellos y que el sistema de abastecimiento de agua garantice el funcionamiento de dos hidrantes consecutivos a la vez con un caudal de 500 l/min durante una hora con una presión mínima de 3Kg/cm² para cada kilómetro (mínimo 5 hidrantes) de instalación. Lo anterior implica una reserva de agua de al menos 60 m³ cada kilómetro. Este sistema de hidrantes de efectuará bajo los criterios constructivos habituales de instalaciones contra incendios, con sistemas redundantes de bombeo, disposición de anillo, etc. que garantice al máximo su funcionamiento. Asimismo en la fase de explotación se deberá efectuar el mantenimiento adecuado de las instalaciones y vigilar el nivel de llenado de las reservas de agua, manteniéndolas con los mínimos exigidos. Dado que no se descartan las heladas en zonas de montañas, los hidrantes será del tipo columna seca.

– Una alternativa a los hidrantes referidos en el punto anterior podrá ser una red de depósitos enterrados o semienterrados, de 20.000 a 30.000 litros de capacidad, situados a lo largo de los caminos que enlazan las diferentes torres, dotados de sistema de carga rápida de autobombas. Y con una capacidad total equivalente del conjunto de los depósitos de 60 m³ por kilómetro de camino. Los depósitos se repartirán con cierta homogeneidad a lo largo de los caminos a una distancia entre ellos comprendida entre los 300 y 500 metros– Asimismo en la fase de explotación se deberá efectuar un mantenimiento adecuado de las instalaciones y vigilar el nivel de llenado de las reservas de agua manteniéndolas con los mínimos exigidos.

– Aunque no resulta imprescindible se puede mejorar la instalación anterior disponiendo cada kilómetro de al menos un armario equipado con mangueras y lanzas así como una reserva de retardante del tipo espumoso.

– Todas las medidas preventivas referidas, habrán de estar ejecutadas previamente a la instalación de las torres de los aerogeneradores.

Sistema de evacuación

Con respecto al sistema de evacuación y en lo que se refiere a su trazado, este se deberá realizar preferiblemente en zonas agrícolas o en líneas paralelas a trazados de carreteras y caminos para de esta forma evitar en lo posible la eliminación innecesaria de la vegetación, tal y como se indica en el reglamento de líneas eléctricas.

En caso de que por motivo justificado de construcción, el trazado de las líneas eléctricas de evacuación deban pasar por terrenos forestales se deberá cumplir tanto el reglamento de líneas eléctricas en lo referente a la anchura de limpieza de las calles en la proyección del tendido, así como en el momento de la realización de las obras de instalación de las torres, el Decreto 7/2004, de 23 de enero sobre normas de seguridad en prevención de incendios forestales en la ejecución de obras y trabajos realizados en terrenos forestales o inmediaciones. Asimismo deberán cumplir lo estipulado en el artículo 153 del Decreto 98/1995, de 16 de mayo, del Gobierno Valenciano, pro el que se prueba el reglamento de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, forestal de la Comunitat Valenciana, en el que se indica lo siguiente:

«Los titulares de línea aérea de conducción eléctrica habrán de mantener limpias de vegetación las zonas de proyección de los conductores, de acuerdo con lo que establece la normativa vigente sobre esta materia. En caso de tendidos eléctricos de probada seguridad la Conselleria podrá establecer otras medidas preventivas alternativas».

A tal efecto se pueden definir como líneas de probada seguridad aquellas líneas que cumplen los siguientes requisitos:

a) Garantizar la detección de rotura de conductor y falta de alta impedancia.

b) Assegurar la localización de la falta de un rango de 500 metros con un tiempo máximo de 5 minutos desde el instante de detección de la falta.

c) Disponer de un sistema que permita comunicar con el 112 (teléfono de emergencia) en un tiempo inferior a 5 minutos es de le instante de la localización de la falta para su posterior gestión.

d) No se permitirán reenganches automáticos cuando la línea ha sido desconnectada por una falta posiblemente peligrosa para el medio forestal.

e) El cumplimiento de estas características que aseguran una protección especialmente segura estará garantizado por un proyecto técnico aprobado por la conselleria competente en materia de energía que garantice que el sistema de protección cumple las características expuestas.

L'ús de proteccions especials que conferisquen a la línia de característiques de provada seguretat, tal com s'arreglen en el paràgraf anterior, permetrà que aquestes queden exemptes de l'actuació preventiva sobre matolls i arbustos a fi de mantindre net l'ample del carrer, així com fitar la inflamabilitat i combustibilitat d'aquestes. Si que seran necessàries aquelles tasques correctores que siguen oportunes si s'observa que s'incomplixen les distàncies de seguretat durant alguna revisió o manteniment.

2.2. Informe de 29 de maig de 2009

Informe relatiu al concepte de provada seguretat en línies elèctriques d'evacuació d'energia en parcs eòlics.

Vist l'article 153 del reglament de la Llei 3/1993 forestal de la Comunitat Valenciana que estableix que, en el cas de línies elèctriques de provada seguretat, la Conselleria de Medi Ambient podrà establir altres mesures alternatives.

Considerant que la Direcció General de Gestió del Medi Natural, amb data 30 de gener de 2009, ha remès a la Secretaria General Administrativa per a la seua tramitació un projecte de decret pel qual es modifica l'article 153 del Reglament de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, forestal de la Comunitat Valenciana, i s'aprova la instrucció tècnica per al maneig de la vegetació en la zona de protecció de les línies aèries de distribució i transport d'energia elèctrica amb conductors nu al seu pas per terrenys forestals IT-MVLAT, en què s'arregla «No obstant això, en aquelles línies que complisquen les prescripcions especials a), b) i d), relatives a càrrega de ruptura de conductors, suports, ferramentes i aïlladors, de les arreglades en el punt 5.3 de la ITC-LAT 07, no seran preceptius els tractaments sobre la vegetació dirigits a minimitzar els efectes que puguen derivar-se de la ruptura o caiguda a terra dels conductors, açò és, no caldrà actuar sobre la vegetació del carrer no afectada per les restriccions derivades de la distància de seguretat enfront de descàrregues disruptives entre conductors i vegetació.»

A la vista de l'anterior, aquest servei entén que seria oportú modificar el concepte de provada seguretat, incorporat en els informes elaborats amb anterioritat sobre línies elèctriques d'evacuació d'energia en parcs eòlics, pel següent: als efectes del que preveu l'article 153 del Reglament de la Llei 3/1993 forestal de la Comunitat Valenciana, es consideraran línies elèctriques de provada seguretat aquelles que complisquen les prescripcions especials a), b) i d), relatives a càrrega de ruptura de conductors, suports, ferramentes i aïlladors, de les arreglades en el punt 5.3 de la ITC-LAT 07, aprovada per Reial decret 223/2008, de 15 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió i les seues instruccions tècniques complementàries ITC-LAT 01 a 09.

3. Ordenació Sostenible del Medi (informe d'1 de desembre de 2009 rebut el 12.12.2009)

Documentació presentada. Estudi d'impacte ambiental de les instal·lacions eòliques de la zona V. capes d'infraestructures eòliques.

I. Antecedents. El Servei d'Avaluació d'Impacte Ambiental està tramitant l'expedient d'avaluació d'impacte ambiental relatiu al pla especial de la zona eòlica 5. Es remet a aquest servei la documentació anteriorment esmentada.

Per a la zona 5 del Pla eòlic de la Comunitat Valenciana es va presentar un pla energètic que arregla els avantprojectes de 5 parcs amb una potència de 182,4 Mw, no obstant això, al juny de 2005 es va presentar davant de la Direcció General d'Energia una proposta per a incorporar la potència del parc Riu Millars a la zona 6, dins d'un pla de reordenació del Pla energètic semblant al que ara ens ocupa.

Aquesta proposta va ser acceptada i reconeguda en la declaració d'impacte ambiental de la zona 6 de data 27 de juliol de 2005 i en l'aprovació del pla especial de la zona 6 de 30 de desembre de 2005.

En resum la zona 5 queda constituïda pels parcs eòlics de Serrades de Dalt, la Taladeta i Serra d'en Galceran.

II. Descripció del projecte i afecció a la Xarxa Natura 2000. L'article 29 de l'Acord de 26 de juliol de 2001, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Pla eòlic de la Comunitat Valenciana, estableix per a la zona 5 una potència de referència de 145 MW (valor orientatiu de la potència a instal·lar en la zona) i un nombre màxim d'aerogeneradors de 230.

El empleo de protecciones especiales que confieran a la línea de características de probada seguridad, tal y como se recogen en el párrafo anterior, permitirá que estas queden exentas de la actuación preventiva sobre matorrales y arbustos con el fin de mantener limpio el ancho de la calle, así como acotar la inflamabilidad y combustibilidad de las mismas. Sí serán necesarias aquellas tareas correctoras que sean oportunas si se observa que se incumplen las distancias de seguridad durante alguna revisión o mantenimiento.

2.2. Informe de 29 de mayo de 2009

Informe relativo al concepto de probada seguridad en líneas eléctricas de evacuación de energía en parques eólicos.

Visto el artículo 153 del Reglamento de la Ley 3/1993 Forestal de la Comunitat Valenciana que establece que, en el caso de tendidos eléctricos de probada seguridad, la Conselleria de Medio Ambiente podrá establecer otras medidas alternativas.

Considerando que la Dirección General de Gestión del Medio Natural, con fecha 30 de enero de 2009, ha remitido a la Secretaría General Administrativa para su tramitación un proyecto de decreto por el que se modifica el artículo 153 del Reglamento de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, Forestal de la Comunitat Valenciana, y se aprueba la instrucción técnica para el manejo de la vegetación en la zona de protección de las líneas aéreas de distribución y transporte de energía eléctrica con conductores desnudo a su paso por terrenos forestales IT-MVLAT, en el que se recoge «No obstante lo anterior, en aquellas líneas que cumplan las prescripciones especiales a, b y d, relativas a carga de rotura de conductores, apoyos, herrajes y aisladores, de las recogidas en el punto 5.3 de la ITC-LAT 07, no serán preceptivos los tratamientos sobre la vegetación dirigidos a minimizar los efectos que pudieran derivarse de la rotura o caída a tierra de los conductores, esto es, no será necesario actuar sobre la vegetación de la calle no afectada por las restricciones derivadas de la distancia de seguridad frente a descargas disruptivas entre conductores y vegetación.»

A la vista de lo anterior, este servicio entiende que sería oportuno modificar el concepto de probada seguridad, incorporado en los informes elaborados con anterioridad sobre líneas eléctricas de evacuación de energía en parques eólicos, por el siguiente: A los efectos de lo previsto en el artículo 153 del Reglamento de la Ley 3/1993 forestal de la Comunitat Valenciana, se considerarán líneas eléctricas de probada seguridad aquellas que cumplan las prescripciones especiales a, b y d, relativas a carga de rotura de conductores, apoyos, herrajes y aisladores, de las recogidas en el punto 5.3 de la ITC-LAT 07, aprobada por Real decreto 223/2008, de 15 de febrero, por el que se aprueba el Reglamento sobre condiciones técnicas y garantías de seguridad en líneas eléctricas de alta tensión y sus instrucciones técnicas complementarias ITC-LAT 01 a 09.

3. Ordenación sostenible del medio (informe de 1 de diciembre de 2009 recibido el 12.12.2009)

Documentación presentada. Estudio de Impacto Ambiental de las instalaciones eólicas de la zona V. capas de infraestructuras eólicas.

I. Antecedentes. El Servicio de Evaluación de Impacto Ambiental está tramitando el expediente de evaluación de impacto ambiental relativo al plan especial de la zona eólica 5. Se remite a este servicio la documentación anteriormente citada.

Para la zona 5 del Plan eólico de la Comunitat Valenciana se presentó un plan energético que contempla los anteproyectos de 5 parques con una potencia de 182,4 Mw, no obstante en junio de 2005 se presentó ante la Dirección General de Energía una propuesta para incorporar la potencia del parque Río Mijares a la zona 6, dentro de un plan de reordenación del Plan energético similar al que ahora nos ocupa.

Dicha propuesta fue aceptada y reconocida en la Declaración de Impacto ambiental de la zona 6 de fecha 27 de julio de 2005 y en la aprobación del plan especial de la zona 6 de 30 de diciembre de 2005.

En resumen la zona 5 queda constituïda por los parques eólicos de Serrades de Dalt, La Taladeta y Serra d'en Galceran.

II. Descripción del proyecto y Afección a la Red Natura 2000. El artículo 29 del Acuerdo de 26 de julio de 2001, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Plan eólico de la Comunitat Valenciana, establece para la zona 5 una potencia de referencia de 145 MW (valor orientativo de la potencia a instalar en la zona) y un número máximo de aerogeneradores de 230.

En total la zona 5 inclou 3 parcs eòlics (Serrades de Dalt, la Taladeta i Serra d'en Galceran) dels quals els esmentats a continuació afecten territorialment els següents espais pertanyents a la Xarxa Natura 2000:

· PE Serra d'en Galceran, Lloc d'importància comunitària, LIC, «Serra d'en Galceran» i ZEPA l'Alt Mestrat, la Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana».

· PE «Serrades de Dalt». Es troba als voltants de l'àmbit territorial de la zona d'especial conservació de les aus, ZEPA «Penyagolosa».

· PE la Taladeta. Parcialment afecta l'àmbit de la zona d'especial conservació per a les aus ZEPA. «Penyagolosa».

Els aerogeneradors presenten una potència unitària de 2.000 KW que suma una potència total de 122 Mw

Es preveu la construcció de 4 subestacions elèctriques.

A part dels elements anteriors, els parcs eòlics integren altres elements susceptibles de generar impactes i que en termes generals són:

- Sabates per a l'ancoratge dels aerogeneradors
- Camins
- Estesa elèctrica
- Rases

Factors ambientals rellevants del LIC Serra d'en Galceran (ES5223055). Es tracta d'una de les més importants representacions de bosquets i matolls de Juniperus de la Comunitat Valenciana. La savina negra ocupa grans extensions, tant de forma aïllada com amb carrasques. Igualment el ginebre es troba ben representat en els matolls. La presència d'aquestes formacions sobre un substrat accidentat, amb nombrosos pedregars, dona com a resultat una àrea de gran interès paisatgístic i ambiental.

Com s'ha indicat l'hàbitat més rellevant és el constituït pels matolls arborescents amb Juniperus (5210 i 5212) a més dels carrascs (9340) i matolls (5333).

Entre les espècies mereixen destacar-se per la seua rellevància *Circus pygargus*, *Falco peregrinus* o *Hieraetus fasciatus*, entre altres.

Els hàbitats d'interès comunitari i/o prioritari que es troben en la zona d'estudi d'acord amb la nostra cartografia temàtica són els següents:

· Matolls arborescents de Juniperus spp (5210), format per matolls oberts dominats per espècies del gènere Juniperus, resultants de la degradació de boscos climàtics o que actuen com a comunitats permanents en substrats o condicions desfavorables.

· Boscos de Quercus ilex i Quercus rotundifolia (9340) format per boscos escleròfil·les mediterrànies dominats per l'alzina (Quercus rotundifolia), en clima continental i més o menys sec.

· Quant a les espècies es destaca la presència d'ànguila de panxa blanca *Hieratus fasciatus*, arpellot cendrós (*Circus pygargus*), àguila serpera (*Circaetus gallicus*), àguila reial (*Aquila chrysaetos*), àguila calçada (*Hieraetus pennatus*), voltor lleonat (*Gyps fulvus*) i aufrany comú (*Neophron percnopterus*).

Respecte a la Zona Especial para la Conservació de les Aus Penyagolosa es caracteritza per albergar poblacions d'ocells rapaços: àguila serpera europea, àguila reial, àguila de panxa blanca, àguila calçada, falcó pelegrí, duc, i altres. Inclou aproximadament el 9 % de les parelles nidificants i el 9 % de les colònies de voltor lleonat a la Comunitat Valenciana. També es destaca la presència del còlbit negre i gralla de bec roig.

Finalment la ZEPA «l'Alt Maestrat, la Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana». La zona inclou importants poblacions de rapaços com aufrany comú, àguila serpera europea, àguila reial, àguila de panxa blanca, àguila calçada, falcó pelegrí, duc, i altres. Destaca el voltor lleonat amb el 81 % de les parelles nidificants i el 57 % de les colònies de la Comunitat Valenciana.

També és notable la presència del còlbit negre i gralla de bec roig. En el límit sud-est de la ZEPA (termes municipals de Catí, Albocàsser i Culla) hi ha àrees de matoll mediterrani (incloent-hi dos enclavaments separats) importants per a la nidificació de l'arpellot cendrós.

III. Anàlisi de l'afecció a espais pertanyents a la Xarxa Natura 2000. Del conjunt dels 3 parcs eòlics de la zona 5, únicament el de Serrades de Dalt, no afecta territorialment cap espai pertanyent a la Xarxa Natura

En total la zona 5 incluye 3 parques eólicos (Serrades de Dalt, La Taladeta y Serra d'en Galceran) de los cuales los citados a continuación afectan territorialmente a los siguientes espacios pertenecientes a la red Natura 2000:

· PE Serra d'en Galceran, Lugar de importancia comunitaria, LIC, Serra d'en Galceran y ZEPA L'Alt Maestra, La Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana.

· PE Serrades de Dalt. Se encuentra en las inmediaciones del ámbito territorial de la Zona de especial conservación de las Aves, ZEPA Penyagolosa.

· PE LA Taladeta. Parcialmente afecta al ámbito de la Zona de Especial Conservación para las Aves ZEPA. Penyagolosa.

Los aerogeneradores presentan una potencia unitaria de 2.000 KW que suma una potencia total de 122 Mw

Se prevé la construcción de 4 subestaciones eléctricas.

Aparte de los elementos anteriores, los parques eólicos integran otros elementos susceptibles de generar impactos y que en términos generales son:

- Zapatas para el anclaje de los aerogeneradores
- Caminos
- Tendido eléctrico
- Zanjas

Factores ambientales relevantes del LIC Serra d'en Galceran (ES5223055). Se trata de una de las más importantes representaciones de bosquetes y matorrales de Juniperus de la Comunitat Valenciana. La sabina negra ocupa grandes extensiones, tanto de forma aislada como con carrasques. Igualmente el enebro se encuentra bien representado en dichos matorrales. La presencia de estas formaciones sobre un sustrato accidentado, con numerosos pedregales, da como resultado un área de gran interès paisajístico y ambiental.

Como se ha indicado el hábitat más relevante es el constituido por los matorrales arborescentes con Juniperus (5210 y 5212) además de los carrascales (9340) y matorrales (5333).

Entre las especies merecen destacarse por su relevancia *Circus pygargus*, *Falco peregrinus* o *Hieraetus fasciatus*, entre otras.

Los hábitats de interés comunitario y/o prioritario que se encuentran en la zona de estudio de acuerdo con nuestra cartografía temàtica son los siguientes:

– Matorrales arborescentes de Juniperus spp (5210), formado por matorrales abiertos dominados por especies del género Juniperus, resultantes de la degradación de bosques climàtics o que actúan como comunidades permanentes en sustratos o condiciones desfavorables.

– Bosques de Quercus ilex y Quercus rotundifolia (9340) formado por bosques escleròfilos mediterràneos dominados por la encina (Quercus rotundifolia), en clima continental y más o menos seco.

– En cuanto a las especies se destaca la presencia de àguila azor perdicera (*Hieratus fasciatus*), aguilucho cenizo (*Circus pygargus*), àguila culebrera (*Circaetus gallicus*), àguila real (*Aquila chrysaetos*), àguila calzada (*Hieraetus pennatus*), buitre leonado (*Gyps fulvus*) y alimoche común (*Neophron percnopterus*).

Respecto a la Zona Especial para la Conservació de las Aves «Penyagolosa» se caracteriza por albergar poblaciones aves rapaces: culebrera europea, àguila real, àguila azor perdicera, aguililla calzada, halcón peregrino, buho real, y otras. Incluye aproximadamente el 9 % de las parejas nidificantes y el 9 % de las colonias de buitre leonado en la Comunitat Valenciana. También se destaca la presencia de Collalba negra y Chova Piquirroja.

Por último la ZEPA «L'Alt Maestrat, La Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana». La zona incluye importantes poblaciones de rapaces como Alimoche común, culebrera europea, àguila real, àguila azor perdicera, aguililla calzada, halcón peregrino, buho real, y otras. Destaca el buitre leonado con el 81 % de las parejas nidificantes y el 57 % de las colonias de la Comunitat Valenciana.

También es notable la presencia de Collalba negra y Chova Piquirroja. En el límite sureste de la ZEPA (términos municipales de Catí, Albocàsser y Culla) existen áreas de matorral mediterráneo (incluyendo dos enclaves separados) importantes para la nidificación del aguilucho cenizo.

III. Anàlisi de la afecció a espais pertanyents a la Red Natura 2000. Del conjunto de los 3 parques eólicos de la zona 5, únicamente el de Serrades de Dalt, no afecta territorialmente a ningún espacio per-

2000, no obstant això, es troba als voltants de la ZEPA Penyagolosa. Quant a la resta afecten totalment o parcialment els LIC i ZEPA esmentats anteriorment (s'hi adjunta imatge). Aquests parcs presenten en conjunt una potència de 122 Mw.

Estudi d'alternatives. Selecció d'emplaçaments

L'àmbit territorial del present Pla especial està constituït per la superfície de terreny sobre el qual les determinacions són efectives. És per tant la superfície sobre la qual es defineix la compatibilitat de l'ús eòlic amb els usos preexistents i sobretot la superfície on serà possible, conseqüentment, implantar les instal·lacions d'aprofitament eòlic, els seus elements auxiliars i els accessos que per a això calga construir.

Per a la delimitació concreta del Pla especial s'han tingut en compte els criteris següents:

– En els trams en els quals s'ubiquen els aerogeneradors dels parcs eòlics, l'àmbit del Pla especial és una franja de dos-cents (200) metres d'amplària total, centrada en la línia que uneix els aerogeneradors sobre el carener que aquests ocupen, aquesta franja exclourà en tot cas les àrees que en el PECV es declaren com no aptes, qualsevol superfície que es trobe a menys de 1.000 metres de sòl classificat com a urbà o urbanitzable d'ús no industrial establert pel planejament municipal, a més de les superfícies pertanyents a les vies pecuàries i als perímetres de protecció dels jaciments arqueològics, si n'hi ha.

– En els trams on han d'obrir-se camins de nova construcció que no han d'albergar aerogeneradors al seu costat, l'àmbit del Pla especial és una franja de terreny de quaranta (40) m d'amplària total, centrada en l'eix del camí de manera que queden vint metres a cada costat de l'eix, els camins existents sobre els quals no han de produir-se ampliacions o modificacions de traçat, no formen part de l'àmbit del Pla especial.

– En els trams on han d'obrir-se rases per a instal·lacions que no es troben incloses en les franges dels aerogeneradors o de camins de nova construcció, l'àmbit del Pla especial és una franja de terreny de 20 metres d'amplària total centrada en l'eix de la rasa, de manera que queden deu metres a cada costat de l'eix.

S'exclouen de la franja de l'àmbit del Pla especial dels aerogeneradors i subestacions, les superfícies pertanyents a les vies pecuàries i als perímetres de protecció dels jaciments arqueològics. L'extensió dels perímetres de protecció dels jaciments arqueològics es determinarà a partir de les indicacions de la Direcció General de Patrimoni de la Conselleria de Cultura.

Selecció d'aerogeneradors

Els aerogeneradors a instal·lar en els parcs eòlics de la zona 5 seran marca Gamesa, model G-87.2 Mw amb una potència nominal 2000 Kw.

L'aerogenerador tindrà un radi de pala de 43,5 m, amb alçària de caixa de 67 m. Seran del tipus tripala, rotor horitzontal i orientació a sobrevent amb control de pas de pala i velocitat variable.

Anàlisi de l'afecció

L'acord de 26 de juliol de 2001, del Govern Valencià pel qual s'aprova el Pla eòlic de la Comunitat Valenciana estableix en l'article 21 que no es consideren aptes per a ser suport d'instal·lacions eòliques aquelles que figuren com a espais catalogats com ZEPA, en aquest sentit el mateix Acord de 26 de juliol de 2001 no permet la implantació de l'alienació del PE La Tadaleta ubicada en l'àmbit de la ZEPA Penyagolosa.

Sobre la base d'això la resta de les alineacions dels eòlics (la Tadaleta i Serrades de Dalt) s'assenten en el límit de l'esmentada ZEPA. En aquest sentit els esmentats parcs poden afectar tant directament com indirectament les espècies prioritàries presents en aquests.

En aquest sentit l'estudi d'avifauna presentat pel promotor realitza una sèrie de conclusions sobre la base de zones de nidificació, àmbit Nucli 90 % del corredor o per presentar encreuaments de voltor lleonat. En aquest sentit conclou el següent... (arrecplega les conclusions de l'estudi d'avifauna i adjunta el pla del dit estudi sobre els posadors i rutes de vol del voltor lleonat en el PE Serrades de Dalt i imatge d'ortofoto amb els aerogeneradors o alineacions que impliquen risc per a les espècies protegides) indica que d'acord amb aquesta informació el parc de la Tadaleta és problemàtic en la seua totalitat, i afecta la resta dels parcs existents en alineacions o aeros solts.

teneciente a la Red Natura 2000, no obstante se encuentra en las inmediaciones de la ZEPA Penyagolosa. En cuanto al resto afectan total o parcialmente al LIC y ZEPA citados anteriormente (se adjunta imagen). Dichos parques presentan en conjunto una potencia de 122 Mw.

Estudio de alternativas. Selección de emplazamientos

El ámbito territorial del presente Plan Especial está constituido por la superficie de terreno sobre el cual las determinaciones son efectivas. Es por tanto la superficie sobre la que se define la compatibilidad del uso eólico con los usos preexistentes y sobre todo la que será posible consecuentemente implantar las instalaciones de aprovechamiento eólico, sus elementos auxiliares y los accesos que para ello sea necesario construir.

Para la delimitación concreta del Plan Especial se ha tenido en cuenta los siguientes criterios:

– En los tramos en los cuales se ubican los aerogeneradores de los parques eólicos, el ámbito del Plan especial es una franja de doscientos (200) metros de anchura total, centrada en la línea que une los aerogeneradores sobre la cumbre que estos ocupan, dicha franja excluirá en todo caso las áreas que en el PECV se declaran como No aptas, cualquier superficie que se encuentre a menos de 1.000 metros de suelo clasificado como urbano o urbanizable de uso no industrial establecido por el planeamiento municipal, además de las superficies pertenecientes a las vías pecuarias y a los perímetros de protección de los yacimientos arqueológicos si los hubiera.

– En los tramos en los que deben abrirse caminos de nueva construcción que no han de albergar aerogeneradores junto a ellos, el ámbito del Plan Especial es una franja de terreno de cuarenta (40) m. de anchura total, centrada en el eje del camino de modo que quedan veinte metros a cada lado del eje, Los caminos existentes sobre los que no deban producirse ampliaciones o modificaciones de trazado, no forman parte del ámbito del Plan Especial.

– En los tramos en los que deben abrirse zanjas para instalaciones que no se encuentren incluidas en las franjas de los aerogeneradores o de caminos de nueva construcción, el ámbito del Plan Especial es una franja de terreno de 20 metros de anchura total centrada en el eje de la zanja, de modo que quedan diez metros a cada lado del eje.

Se excluyen de la franja del ámbito del Plan Especial de los aerogeneradores y subestaciones, las superficies pertenecientes a las vías pecuarias y a los perímetros de protección de los yacimientos arqueológicos. La extensión de los perímetros de protección de los yacimientos arqueológicos se determinará a partir de las indicaciones de la Dirección General de Patrimonio de la Conselleria de Cultura.

Selección de aerogeneradores

Los aerogeneradores a instalar en los parques eólicos de la zona 5 serán marca Gamesa, modelo G-87.2 Mw con una potencia nominal 2000 Kw.

El aerogenerador tendrá un radio de pala de 43,5 m, con altura de buje de 67 m. Serán del tipo tripala, rotor horizontal y orientación a barlovento con control de paso de pala y velocidad variable.

Análisis de la afección

El acuerdo de 26 de julio de 2001, del Gobierno Valenciano por el que se aprueba el Plan eólico de la Comunitat Valenciana establece en su artículo 21 que no se consideran aptas para ser soporte de instalaciones eólicas aquellas que figuran como espacios catalogados como ZEPA, en ese sentido el propio Acuerdo de 26 de julio de 2001 no permite la implantación de la alienación del P.E La Tadaleta ubicada en el ámbito de la ZEPA Penyagolosa.

Sobre la base de lo anterior el resto de las alineaciones de los eólicos (La Taladeta y Serrades de Dalt) se asientan en el límite de la citada ZEPA. En este sentido los citados parques pueden afectar tanto directa como indirectamente a las especies prioritarias presentes en el mismo.

En este sentido el estudio de avifauna presentado por el promotor realiza una serie de conclusiones sobre la base de zonas de nidificación, ámbito Kernel 90 % del pasillo o por presentar cruces de buitre leonado. En este sentido concluye lo siguiente.... (recoge las conclusiones del estudio de avifauna y adjunta el plano de dicho estudio sobre los posaderos y rutas de vuelo del buitre leonado en el PE Serrades de Dalt e imagen de ortofoto con los aerogeneradores o alineaciones que implican riesgo para las especies protegidas) indicando que de acuerdo con dicha información el parque de La Tadaleta es problemático en su totalidad, afectando al resto de los parques existentes en alineaciones o aeros sueltos.

D'altra banda, els aerogeneradors compresos entre el P3.14 al P3.25 del PE Serra d'en Galceran s'ubiquen a menys d'1 quilòmetre d'un posador d'ànguila reial. No obstant això, tot el parc es troba a menys d'un quilòmetre de distància dels diferents posadors de voltor lleonat presents en Serra d'en Galceran. Sobre la base de l'anterior el projecte justifica una menor afecció sobre l'avifauna del projecte original en els termes següents:

- Es disminueix el nombre total d'aerogeneradors, encara que no es descriu que implica la dita disminució d'aerogeneradors quant al risc de col·lisió, per no haver-hi estudis sobre aquests.

- S'incrementa la distància mitjana entre els aerogeneradors d'aproximadament 125 metres a 200 metres augmentant la distància dels 74 metres als 114 metres.

- La velocitat de gir d'aquestes màquines és major que el model anterior, es considera que es disminueix el risc de col·lisió però no aporta dades de la conclusió esmentada.

En aquest sentit no s'han considerat factors tan importants per a disminuir l'afecció sobre l'avifauna com el coneixement dels corredors per on discorren els vents dominants creant així mateix corredors per a l'avifauna, ja que els vents són els que entren generalment aquestes.

Respecte als hàbitats presents en els espais pertanyents a la Xarxa Natura el parc eòlic Serra d'en Galceran afecta:

- Matolls arborescents de *Juniperus spp* (5210), format per matolls oberts dominats per espècies del gènere *Juniperus*, resultants de la degradació de boscos climàtics o que actuen com a comunitats permanents en substrats o condicions desfavorables.

- Boscos de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia* (9340) format per boscos escleròfil·les mediterranis dominats per l'alzina (*Quercus rotundifolia*), en clima continental i més o menys sec.

IV. Conclusiones

Vistos els punts anteriors, la informació disponible i considerant que la zona 5 inclou 3 parcs eòlics (Serrades de Dalt, la Taladeta i Serra d'en Galceran), l'afecció dels quals als espais de la Xarxa Natura 2000 és la següent:

- PE Serra d'en Galceran, lloc d'importància comunitària, LIC Serra d'en Galceran i ZEPA L'Alt Mestrat, la Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana.

- PE Serrades de Dal. Es troba als voltants de l'àmbit territorial de la zona d'especial conservació de les aus, ZEPA Penyalgosa.

- PE la Taladeta. Parcialment afecta l'àmbit de la zona d'especial conservació per a les aus ZEPA Penyalgosa.

Aquest servei conclou el següent:

1. L'Acord de 26 de juliol de 2001, del Govern Valencià pel qual s'aprova el Pla eòlic de la Comunitat Valenciana estableix en l'article 21 que no es consideren aptes per a ser suport d'instal·lacions eòliques aquelles que figuren com a espais catalogats com ZEPA, en aqueix sentit el mateix Acord de 26 de juliol de 2001 no permet la implantació dels aerogeneradors P2.1, P2.2, P2.3 i P2.4 del parc eòlic de la Taladeta, per ubicar-se en l'àmbit territorial de la ZEPA Penyalgosa.

2. Pel que fa a la resta d'instal·lacions de la zona 5, es considera que el seu desenvolupament comportarà un impacte negatiu significatiu per als espais pertanyents a la Xarxa Natura 2000 presents en el lloc. En especial sobre les espècies prioritàries arrelgades en l'annex I de la Directiva 79/409/CEE, del Consell de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació de les aus silvestres voltor lleonat, aufrany comú, àguila reial, àguila de panxa blanca, falcó pelegrí i duc.

Aquesta valoració se sustenta en els punts següents:

S'afecten zones de reproducció i cria d'aus de l'annex I del D 797409/CE, en alguns casos es tracta d'espècies incloses en el catàleg nacional d'espècies amenaçades i/o en el catàleg regional.

- És molt probable que es produïska una fragmentació de la població present en el lloc.

- És molt probable que es produïska una afecció directa sobre les espècies pel possible risc de col·lisió que comporta aquesta infraestructura.

Por otro lado los aerogeneradores comprendidos entre el P3.14 al P3.25 del PE Serra d'en Galceran se ubican a menos de 1 kilómetro de un posadero de ánguila real. No obstante todo el parque se encuentra a menos de un kilómetro de distancia de los diferentes posaderos de buitre leonado presentes en Serra d'en Galceran. Sobre la base de lo anterior el proyecto justifica una menor afección sobre la avifauna del proyecto original en los siguientes términos:

- Se disminuye el número total de aerogeneradores, aunque no se describe que implica dicha disminución de aerogeneradores en cuanto al riesgo de colisión, al no existir estudios sobre los mismos.

- Se incrementa la distancia media entre los aerogeneradores de aproximadamente 125 metros a 200 metros aumentando la distancia de los 74 metros a los 114 metros.

- La velocidad de giro de estas máquinas es mayor que el modelo anterior, considerándose que se disminuye el riesgo de colisión pero no aporta datos de dicha conclusión.

En este sentido no se han considerado factores tan importantes para disminuir la afección sobre la avifauna como el conocimiento de los pasillos por donde discurren los vientos dominantes creando asimismo pasillos para la avifauna ya que dichos vientos son los que emplean generalmente las mismas.

Respecto a los hábitats presentes en los espacios pertenecientes a la red natura el parque eólico Serra d'en Galceran afecta a:

- Matorrales arborescentes de *Juniperus spp* (5210), formado por matorrales abiertos dominados por especies del género *Juniperus*, resultantes de la degradación de bosques climáticos o que actúan como comunidades permanentes en sustratos o condiciones desfavorables.

- Bosques de *Quercus ilex* y *Quercus rotundifolia* (9340) formado por bosques esclerófilos mediterráneos dominados por la encina (*Quercus rotundifolia*), en clima continental y más o menos seco.

IV. Conclusiones

Vistos los puntos anteriores, la información disponible y considerando que la zona 5 incluye 3 parques eólicos (Serrades de Dalt, La Taladeta y Serra d'en Galceran), cuya afección a los espacios de la red natura 2000 es la siguiente:

- PE Serra d'en Galceran, Lugar de importancia comunitaria, LIC, Serra d'en Galceran y ZEPA L'Alt Maestra, La Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana.

- PE Serrades de Dalt. Se encuentra en las inmediaciones del ámbito territorial de la Zona de especial conservación de las Aves, ZEPA Penyalgosa.

- PE La Taladeta. Parcialmente afecta al ámbito de la Zona de Especial Conservación para las Aves ZEPA. Penyalgosa.

Este Servicio concluye lo siguiente:

1. El Acuerdo de 26 de julio de 2001, del Gobierno Valenciano por el que se aprueba el Plan eólico de la Comunitat Valenciana establece en su artículo 21 que no se consideran aptas para ser soporte de instalaciones eólicas aquellas que figuran como espacios catalogados como ZEPA, en ese sentido el propio Acuerdo de 26 de julio de 2001 no permite la implantación de los aerogeneradores P2.1, P2.2, P2.3 y P2.4 del Parque eólico de la Taladeta, al ubicarse en el ámbito territorial de la ZEPA Penyalgosa.

2. En lo que respecta al resto de instalaciones de la zona 5, se considera que el desarrollo de la misma conllevará un impacto negativo significativo para los espacios pertenecientes a la red natura 2000 presentes en el lugar. En especial sobre las especies prioritarias recogidas en el anexo I de la Directiva 79/409/CEE, del consejo de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de las aves silvestre buitre leonado, alimoche común, àguila real, àguila azor perdicera, halcón peregrino y buho real.

Dicha valoración se sustenta en los siguientes puntos:

Se afectan zonas de reproducción y cría de aves del anexo I del D 797409/CE, tratándose en algunos casos de especies incluidas en el catálogo nacional de especies amenazadas y/o en el catálogo regional.

- Es muy probable que se produzca una fragmentación de la población presente en el lugar.

- Es muy probable que se produzca una afección directa sobre las especies por el posible riesgo de colisión que conlleva esta infraestructura.

· El desenvolupament del conjunt dels parcs eòlics de la zona 5 comportaria un efecte sinèrgic en afectar zones de cria d'espècies incloses en l'esmentat annex I, així com a l'afecció de les seues àrees d'espai vital.

· En conjunt la zona 5 comportaria un augment de l'aïllament i fragmentació dels hàbitats d'espècies de l'esmentat annex I de la D 79/409/CE.

L'esmentada afecció sobre l'avifauna del lloc l'arregla el mateix estudi d'avifauna realitzat pel promotor, en el qual es consideren problemàtics des del punt de vista de nidificació o per l'ocupació de corredors per l'avifauna els aerogeneradors següents:

- PE la Taladeta. Tot el parc eòlic
- PE Serra de Dalt: P1.01, P1.02, P1.03, P1.04, P1.05, P1.06 i P1.07
- PE Serra d'en Galceran: P301, P3.02, P3.03, P3.04, P3.05, P3.10, P3.11, P3.18, P3.19, P3.22, P3.24 i P3.25

3. Respecte al PE Serra d'en Galceran, a pesar de no estar inclòs en cap zona d'especial protecció per a les aus, tot el parc presenta aerogeneradors que s'ubiquen a menys d'un quilòmetre de distància de diferents posadors de voltor lleonat i àguila reial presents en el dit lloc, així com les seues línies de vol.

4. En definitiva aquest servei considera que ateses les circumstàncies de la zona, especialment les referents a la riquesa de l'avifauna present en el lloc, així com l'existència d'espècies molt sensibles a la presència d'aerogeneradors, com és el cas del voltor lleonat, la zona no reuneix les condicions oportunes per a acollir el desenvolupament de la zona 5 del Pla eòlic de la Comunitat Valenciana, i emet un informe desfavorable per considerar molt probable que es produïska un efecte negatiu significatiu sobre el lloc. Tant per la destrucció directa com per la interrupció de les funcions ecològiques que possibiliten la seua presència i normal desenvolupament.

5. No obstant això, l'article 45 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural de la biodiversitat, el qual incorpora a l'ordenament jurídic espanyol l'article 6 de la directiva 93/43/CEE del Consell (directiva d'hàbitats) fixa unes condicions que permeten una certa afecció territorial al LIC i/o ZEPA descrites anteriorment sempre que el projecte aporte la següent documentació addicional:

A) Justificació de raons imperioses d'interés públic de primer ordre, cal també que s'analitzen les relatives a les conseqüències positives de primordial importància per al medi ambient, atés que s'afecten espècies incloses en l'annex I de la Directiva 79/409/CEE.

B) Justificació de l'absència d'alternatives, de manera que quede raonablement clara la necessitat d'ocupar terrenys de la Xarxa Natura 2.000 pròximes a aquesta.

C) Anàlisi específica d'afecció del projecte a la Xarxa Natura 2.000 que analitze l'afecció als hàbitats d'interés comunitari presents però principalment centrat en l'avifauna. Aquesta anàlisi haurà de considerar l'efecte sinèrgic de tots els parcs eòlics i infraestructures associades i serà la base sobre la qual es plantejaran les mesures compensatòries que defineix el punt 5 de l'article 45 de la Llei 42/2007.

D) Aquest estudi aplicarà les mesures correctores necessàries, com ara reducció del nombre d'aerogeneradors, creació de corredors lliures per al pas d'avifauna, mesures que eviten l'electrocució i col·lisió amb la línia d'evacuació o ús de mètodes de detecció i dissuasió de l'avifauna com el denominat comercialment dtBIRD.

E) Si a pesar de les mesures correctores o complementàries es continua incidint negativament i significativament sobre les espècies prioritàries presents en la zona, el present Pla haurà de presentar un projecte específic de mesures compensatòries per a garantir la coherència global de la Xarxa Natura 2000 que serà independent del projecte del Pla especial de la zona eòlica 5 i que haurà d'incorporar-se al procediment d'avaluació d'impacte ambiental d'aquest últim. En aquest últim sentit el contingut del programa de mesures compensatòries haurà de constar de:

– Memòria en què figure una descripció detallada del disseny de les mesures compensatòries i legislació aplicable, cronograma o pla de les actuacions necessàries i pla de vigilància de la seua execució i seguiment.

– plec de prescripcions tècniques per a l'execució del programa, pressupost d'execució, vigilància i seguiment de les mesures compensatòries.

· El desarrollo del conjunto de los parques eólicos de la zona 5 conllevaría un efecto sinérgico al afectar a zonas de cría de especies incluidas en el citado anexo I, así como a la afección de sus áreas de campeo.

· En conjunto la zona 5 conllevaría un aumento del aislamiento y fragmentación de los hábitats de especies del citado anexo I de la D 79/409/CE.

La citada afección sobre la avifauna del lugar lo recoge el propio estudio de avifauna realizado por el promotor, en el cual se consideran problemáticos desde el punto de vista de nidificación o por el empleo de pasillos por la avifauna los siguientes aerogeneradores:

- PE La Taladeta. Todo el parque eólico
- PE Serra Dalt: P1.01, P1.02, P1.03, P1.04, P1.05, P1.06 y P1.07
- PE Serra d'en Galceran: P301, P3.02, P3.03, P3.04, P3.05, P3.10, P3.11, P3.18, P3.19, P3.22, P3.24 y P3.25

3. Respecto al PE Serra d'en Galceran, a pesar de no estar incluido en ninguna zona de especial protección para las aves, todo el parque presenta aerogeneradores que se ubican a menos de un kilómetro de distancia de diferentes posaderos de buitre leonado y águila real presentes en dicho lugar, así como las líneas de vuelo de las mismas.

4. En definitiva este Servicio considera que dadas las circunstancias de la zona, especialmente las referentes a la riqueza de la avifauna presente en el lugar, así como la existencia de especies muy sensibles a la presencia de aerogeneradores, como es el caso del buitre leonado la zona no reúne las condiciones oportunas para acoger el desarrollo de la zona 5 del Plan eólico de la Comunitat Valenciana, emitiendo informe desfavorable al mismo por considerar muy probable que se produzca un efecto negativo significativo sobre el lugar. Tanto por la destrucción directa como por la interrupción de las funciones ecológicas que posibilitan su presencia y norma desarrollo.

5. No obstante el artículo 45 de la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural de la Biodiversidad, el cual incorpora al ordenamiento jurídico español el artículo 6 de la Directiva 93/43/CEE del Consejo (Directiva de hábitats) fija unas condiciones que permiten cierta afección territorial al LIC y/o ZEPAs descrites anteriormente siempre que el proyecto aporte la siguiente documentación adicional:

A) Justificación de razones imperiosas de interés público de primer orden, siendo también necesario que se analicen las relativas a las consecuencias positivas de primordial importancia para el medio ambiente, dado que se afectan especies incluidas en el anexo I de la Directiva 79/409/CEE.

B) Justificación de la ausencia de alternativas, de manera que quede razonablemente clara la necesidad de ocupar terrenos de la Red Natura 2.000 cercanas a la misma.

C) Análisis específico de afección del proyecto a la Red Natura 2.000 que analice la afección a los hábitats de interés comunitario presentes pero principalmente centrado en la avifauna. Dicho análisis deberá considerar el efecto sinérgico de todos los parques eólicos e infraestructuras asociadas y será la base sobre la que se plantearán las medidas compensatorias que define el punto 5 del artículo 45 de la Ley 42/2007.

D) Dicho estudio aplicarán las medidas correctoras necesarias, tales como reducción del número de aerogeneradores, crear pasillos libres para el paso de avifauna, medidas que eviten la electrocució y colisión con la línea de evacuación o empleo de métodos de detección y disuasión de la avifauna como el denominado comercialmente dtBIRD.

E) Si a pesar de las medidas correctoras o complementarias se continúa incidiendo negativa y significativamente sobre las especies prioritarias presentes en la zona, el presente Plan deberá presentar un proyecto específico de medidas compensatorias para garantizar la coherencia global de la red natura 2000 que será independiente del proyecto del Plan Especial de la zona eólica 5 y que deberá incorporarse al procedimiento de evaluación de impacto ambiental de este último. En este último sentido el contenido del programa de medidas compensatorias deberá constar de:

– Memoria en el que figure una descripción detallada del diseño de las medidas compensatorias y legislación aplicable, cronograma o plan de las actuaciones necesarias y plan de vigilancia de su ejecución y seguimiento.

– Pliego de prescripciones técnicas para la ejecución del programa, presupuesto de ejecución, vigilancia y seguimiento de las medidas compensatorias.

– Plans on s'arreglarà cartogràficament la ubicació de les actuacions a escala apropiada i s'inclouran els detalls de l'actuació quan es realitzen restauracions, regeneracions, etc.

El projecte de mesures compensatòries haurà de ser consultat prèviament amb la Direcció General de Territori i Paisatge, la qual informará específicament sobre la seua adequació o no als objectius de conservació de la Xarxa Natura 2000.

Finalment s'informa que abans de la seua aprovació, les mesures compensatòries hauran de ser sotmeses a informació pública perquè els grups o persones interessades puguin expressar qualsevol alegació que consideren oportuna.

El projecte de mesures compensatòries haurà d'adoptar aquelles mesures que permeten un estat de conservació favorable de les espècies d'interés comunitari presents en la zona, s'entendrà favorable l'aplicació d'aquelles actuacions que eviten que l'àrea de distribució de l'espècie s'estiga reduint o es veja amenaçada de reducció en un futur previsible, així com que garantisquen que existisca un hàbitat d'extensió suficient per a mantindre les seues poblacions a llarg termini.

D'altra banda, les mesures compensatòries hauran de ser comunicades a la Comissió Europea a través del Ministeri de Medi Ambient per la Direcció General de Territori i Paisatge, Àrea d'espais naturals.

En aquest últim sentit, s'informa que el projecte de mesures compensatòries haurà de realitzar-se amb anterioritat al desenvolupament del pla de la zona 5.

F) Ha d'entendre's que si no hi ha justificació suficient de tots els aspectes abans indicats, procedeix excloure totalment la zona 5 de l'àrea on s'ha plantejat el seu desenvolupament.

4. Informe del Servei de Biodiversitat

Informe de 24 de novembre de 2009 (remés el 02.12.2009)

Examinada la documentació presentada pel promotor, el Banc de Dades de Biodiversitat, l'informe sol·licitat a l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA-CSIC) sobre l'ús l'espai per part de les aus en situació preoperacional i una altra documentació en poder d'aquest servei s'informa el següent:

A. Espècies prioritàries presents en la zona d'actuació

Consultat el BDB les espècies prioritàries detectades en l'entorn del parc eòlic (a excepció dels ocells rapaços que s'analitzen en el següent apartat) són:

Jasione mansanetiana. Espècie classificada com a «protegida no catalogada» en el Catàleg de Flora Amenaçada de la Comunitat Valenciana. Present en la quadrícula UTM 1x1 YK5364, on s'ubica el parc Serra d'en Galceran.

B. Ocells rapaços nidificants

El promotor aporta abundant informació sobre ocells rapaços en les proximitats dels parcs que ha sigut confrontada amb les dades existents en el BDB i en els programes de seguiment de les respectives espècies. Respecte a les espècies en reproducció recent en la proximitat dels parcs s'assenyala el següent:

– Aufrany

Hi ha tres parelles nidificants d'aufrany de reproducció comprovada en els últims anys (2008-2009) prop dels tres parcs eòlics.

Parella	Parc	Aerogenerador+ pròxim
Cingle Verd	La Taladeta	0,7 km
Sant Cristòfol	Serrades	0,8 km
Tossal Gros	Serra d'en Galceran	1,6 km

– Voltor lleonat

Hi ha colònies de voltor lleonat de reproducció comprovada en els últims anys (2008-2009) junt amb tots els parcs eòlics proposats:

Colònia	Parc	Aerogenerador+ pròxim
Cingle Verd	La Taladeta	0,76 km
Penyalcalba	La Taladeta	1,0 km

– Planos donde se recogerá cartográficamente la ubicación de las actuaciones a escala apropiada y se incluirán los detalles de la actuación cuando se realicen restauraciones, regeneraciones, etc.

El proyecto de medidas compensatorias deberá ser consultado previamente con la Dirección General de Territorio y Paisaje, quién informará específicamente sobre su adecuación o no a los objetivos de conservación de la Red Natura 2000.

Por último se informe que antes de su aprobación las medidas compensatorias deberán ser sometidas a información pública para que los grupos o personas interesadas puedan expresar cualquier alegación que consideren oportuna.

Dicho proyecto de medias compensatorias deberá adoptar aquellas medidas que permitan un estado de conservación favorable de las especies de interés comunitario presentes en la zona, entendiéndose como favorable la aplicación de aquellas actuaciones que eviten que el área de distribución de la especie se esté reduciendo o se vea amenazado con reducirse en un futuro previsible, así como que garanticen que exista un hábitat de extensión suficiente para mantener sus poblaciones a largo plazo.

Las medidas compensatorias por otra parte deberán ser comunicadas a la Comisión Europea a través del Ministerio de Medio Ambiente por la Dirección General de territorio y paisaje, Área de espacios naturales.

En este último sentido, se informa que el Proyecto de medidas compensatorias deberá realizarse con anterioridad al desarrollo del plan de la zona 5.

F) Debe entenderse que si no existe justificació suficiente de todos los extremos antes indicados, procede excluir totalmente la zona 5 del área en la que se ha planteado su desarrollo.

4. Informe del Servicio de Biodiversidad

Informe de 24 de noviembre de 2009 (remitido el 02.12.2009)

Examinada la documentación presentada por el promotor, el Banco de Datos de Biodiversidad, el informe solicitado al Instituto Mediterráneo d'Estudis Avanzats (IMEDEA-CSIC) sobre el uso el espacio por parte de las aves en situación preoperacional y otra documentación en poder de este servicio se informa lo siguiente:

A. Especies prioritarias presentes en la zona de actuación

Consultado el BDB las especies prioritarias detectadas en el entorno del parque eólico (con excepción de las aves rapaces que se analizan en el siguiente apartado) son:

Jasione mansanetiana. Especie clasificada como «protegida no catalogada» en el catálogo de Flora amenazada de la Comunitat Valenciana. Presente en la cuadrícula UTM 1x1 YK5364, donde se ubica el parque Sierra Engarcerán.

B. Aves rapaces nidificantes

El promotor aporta abundante información sobre aves rapaces en las proximidades de los parques que ha sido cotejada con los datos existentes en el BDB y en los programas de seguimiento de las respectivas especies. Respecto a las especies en reproducción reciente en la proximidad de los parques se señala lo siguiente:

– Alimoche

Existen tres parejas nidificantes de alimoche de reproducción comprobada en los últimos años (2008-2009) cerca de los tres parques eólicos.

Pareja	Parque	Aerogenerador+ próximo
Single Vert	Taladeta	0,7 km
San Cristóbal	Serrades	0,8 km
Tossal Gros	Serra d'en Galceran	1,6 km

– Buitre leonado

Existen colonias de buitre leonado de reproducción comprobada en los últimos años (2008-2009) junto a todos los parques eólicos propuestos:

Colonia	Parque	Aerogenerador+ próximo
Single ver	Taladeta	0,76 km
Peña Calva	Taladeta	1,0 km

Sant Cristòfol	Serrades	0,9 km
Tossal Gros	Serra d'en Galceran	1,6 km

L'evolució recent d'aquestes colònies és la següent:

Colònia	Nre. de parelles				
	2005	2006	2007	2008	2009
Cingle Verd	16	22	7	6	10
Penyacalba	5	8	1	0	3
Sant Cristòfol	0	3	4	4	1
Tossal Gros	0	0	3	1	7
TOTAL	21	33	15	11	21

S'aprecia un fort descens entre 2006 i 2008 coincidint amb la crisi provocada per l'alta mortalitat en les zones eòliques 1, 2 i 3 (prèvia a la seua paralització parcial) i per la falta de menjar per la clausura d'abocadors a Terol. En l'últim any s'aprecia una important recuperació d'efectius reproductors.

– Àguila reial

Hi ha dues parelles nidificants pròximes als parcs eòlics:

Terme municipal	Parc	aerogenerador + pròxim
Vistabella del Maestrat	La Taladeta	3-4 km
La Serratella	Serra d'en Galceran	2,2 km

C. Flux d'aus

Examinats les dades facilitades pel promotor i vist l'informe elaborat per IMEDEA s'assenyalen les observacions següents:

L'espècie més sovint observada creuant les alineacions proposades va ser el voltor lleonat que va representar la proporció major de passos (38,6 %) d'exemplars observats (42,5 %) i sobretot exemplars creuant per altura de màxim risc (83,8 %).

Totes les alineacions són molt freqüentades pels voltors per estar situades en punts geogràfics que l'espècie utilitza en molts casos per a agafar altura, la qual cosa fa els aerogeneradors especialment perillosos. La taxa d'encreuament (estimades en voltors/hora) van ser molt altes en alguns parcs, inclús superiors a les registrades en algunes alineacions de parcs eòlics pròxims del Maestrat on s'ha registrat una important mortalitat de l'espècie. Tal circumstància s'explica perquè el flux de voltors originat per l'orografia se suma a la presència de colònies molt pròximes als aerogeneradors.

San Cristóbal	Serrades	0,9 km
Tossal Gros	Serra d'en Galceran	1,6 km

La evolución reciente de esas colonias es la siguiente:

Colonia	Núm. de parejas				
	2005	2006	2007	2008	2009
Single Vert	16	22	7	6	10
Peña calva	5	8	1	0	3
San Cristóbal	0	3	4	4	1
Tossal Gros	0	0	3	1	7
TOTAL	21	33	15	11	21

Se aprecia un fuerte descenso entre 2006 y 2008 coincidiendo con la crisis provocada por la alta mortalidad en las zonas eólicas 1, 2 y 3 (previa a su paralización parcial) y por la falta de comida por la clausura de muldares en Teruel. En el último año se aprecia una importante recuperación de efectivos reproductores.

– Àguila real

Existen dos parejas nidificantes pròximas a los parques eólicos:

Término municipal	Parque	aerogenerador + próximo
Vistabella el Maestrat	Taladeta	3-4 km
Sarratella	Serra d'en Galceran	2,2 km

C. Flujo de aves

Examinados los datos facilitados por el promotor y visto el informe elaborado por IMEDEA se señalan las siguientes observaciones:

La especie más frecuentemente observada cruzando las alineaciones propuestas fue el buitre leonado que representó la mayor proporción de pasos (38,6 %) de ejemplares observados (42,5 %) y sobre todo ejemplares cruzando por altura de máximo riesgo (83,8 %).

Todas las alineaciones son muy frecuentadas por los buitres al estar situada en puntos geográficos que la especie utiliza en muchos casos para coger altura, lo que hace a los aerogeneradores especialmente peligrosos. Las tasa de cruce (estimadas en buitres /hora) fueron muy altas en algunos parques, incluso superiores a las registradas en algunas alineaciones de parques eólicos pròximos del Maestrato donde se ha registrado una importante mortalidad de la especie. Tal circunstancia se explica porque el flujo de buitres originado por la orografía se suma a la presencia de colonias muy pròximas a los aerogeneradores.

	PREPARC			POSTPARC ANY 1			POSTPARC ANY 2		
	TOTAL	Encreuaments	Encreuaments A2	TOTAL	Encreuaments	Encreuaments A2	TOTAL	Encreuaments	Encreuaments A2
Torre Miró I	28.67	23.78	7.33	11,0	3.37	2.00	7.56	1.04	0,74
Torre Miró II	49.1	45.56	32.44	20.40	14.60	3.30	9.38	4,00	3.45
Total zona 1	77.78	9.33	39.78	31.45	17.97	5.30	16.93	5.04	4.19
Manzanera	76.25	60.00	34.25	11.28	4.31	1.23	6.26	4.35	2.78
Todolella	314.75	128.00	7.25	51.66	15.89	2.97	30.72	13.92	3.36
Refoies	43.25	24.75	7.25	19.76	7.42	1.65	12.00	2.07	0.14
Total zona 2	434.25	212.75	118.75	82.70	27.61	5.85	48.98	20.34	6.28
Arriello	7.83	6.43	3.48	31.37	21.00	2.63	32.22	24.25	6.27
Folch I	0.20	0.20	0.20	6.27	2.67	0,53	1.73	1.26	0,43
Folch II	16.17	11.65	2.26	19.87	8.26	3.10	3,45	1.66	0,89
Serrans	12.15	8.92	4.00	31.20	21.76	4.00	19.87	7.10	3.74
Embalagué	21.85	12.62	6.46	25.12	6.80	2.24	18.93	8.40	2.27
Total zona 3	58.20	39.83	16.40	113.83	70.48	12.50	76.20	42.67	13.60
Serrades	29.38	18.77	8.57						
En Galceran	105.61	83.97	49.78						
La Taladeta	83.31	49.34	32.28						
Total zona 5	218.31	152.07	90.63						

	PRE-PARQUE			POSTPARQUE AÑO 1			POSTPARQUE AÑO 2		
	TOTAL	Cruces	Cruces A2	TOTAL	Cruces	Cruces A2	TOTAL	Cruces	Cruces A2
Torre Miró I	28,67	23.78	7.33	11,0	3.37	2.00	7.56	1.04	0,74
Torre MiróII	49.1	45.56	32.44	20.40	14.60	3.30	9.38	4,00	3.45
Total zona 1	77.78	9.33	39.78	31.45	17.97	5.30	16.93	5.04	4.19
Manzanera	76.25	60.00	34.25	11.28	4.31	1.23	6.26	4.35	2.78
Todolella	314.75	128.00	7.25	51.66	15.89	2.97	30.72	13.92	3.36
Refoyas	43.25	24.75	7.25	19.76	7.42	1.65	12.00	2.07	0.14
Total zona 2	434.25	212.75	118.75	82.70	27.61	5.85	48.98	20.34	6.28
Arriello	7.83	6.43	3.48	31.37	21.00	2.63	32.22	24.25	6.27
Folch I	0,20	0.20	0.20	6.27	2.67	0,53	1.73	1.26	0,43
Folch II	16.17	11.65	2.26	19.87	8.26	3.10	3,45	1.66	0,89
Cabrillas	12.15	8.92	4.00	31.20	21.76	4.00	19.87	7.10	3.74
Embalagué	21.85	12.62	6.46	25.12	6.80	2.24	18.93	8.40	2.27
Total zona 3	58.20	39.83	16.40	113.83	70.48	12.50	76.20	42.67	13.60
Serrades	29.38	18.77	8.57						
En Galceran	105.61	83.97	49.78						
Taladeta	83.31	49.34	32.28						
Total zona 5	218.31	152.07	90.63						

A part d'altres espècies de rapaçs detectats fonamentalment en migració (aligot comú, milà negre) es van observar freqüents encruaments d'àguila reial (24 exemplars, en la Taladeta i Serra d'en Galceran) i d'aufany (17 en tots els parcs però sobretot en Serrades).

D. Conclusiones. De les dades analitzades es dedueixen els següents resultats:

D.1. Afecció directa a zones de nidificació

Es considera greu l'afecció per la instal·lació dels aerogeneradors a menys de 3KM de llocs de nidificació d'aufany, voltor lleonat i àguila reial.

D.2. Afecció a voltors en zones d'alta freqüentació

Es considera greu l'afecció possible a voltors per qualsevol aerogenerador en què s'haja comprovat un flux igual o superior a 2 voltors / hora a altura de màxim risc.

5. Informe del Servei d'Espais Naturals de 30 de novembre de 2009 (rebut el 02.12.2009)

Indica, en primer terme, que l'informe es refereix exclusivament a l'afecció del projecte a l'àmbit d'espais naturals protegits de la comunitat Valenciana que preveu la Llei 11/1994, de 27 de desembre així com a l'àmbit territorial dels instruments d'ordenació ambiental per a cada una de les categories d'espais naturals protegits existents i conclou que comprovada amb la cartografia oficial de la conselleria la localització de les àrees que comprenen els tres parcs eòlics projectats (la Taladeta, Serrades de Dalt i Serra d'en Galceran) s'informa que en els terrenys sobre els quals es preveu instal·lar els tres parcs eòlics esmentats no es localitza cap espai natural protegit dels previstos en la Llei 11/1994 de 27 de desembre ni cap instrument d'ordenació ambiental.

6. Direcció General de Patrimoni i Cultural

· Informe de 30 d'octubre de 2002 (rebut el 13.11.2002)

La Direcció General remet l'informe següent:

Per mitjà d'un escrit de data 21 d'agost de 2002, l'entitat Proyectos Eólicos Valencianos sol·licita d'aquest centre directiu l'emissió d'informe patrimonial previst en l'article 11 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià sobre l'actuació denominada Parc eòlic Serra d'Espaneguera, actuació que s'inscriu dins de les previstes en el Pla eòlic de la Comunitat Valenciana, aprovat per Acord de 26 de juliol de 2001, del govern Valencià.

– Com a qüestió de pronunciamient previ i als aspectes legals que pertocuen, s'advertix expressament a l'entitat promotora que ha sol·licitat formalment l'emissió de l'informe patrimonial previst en l'article 11 de la referida Llei Patrimonial que aquest tan sols se substanciarà en el corresponent procediment de declaració d'impacte ambiental que s'instrueix i tramita per la Direcció General de Planificació i Gestió del Medi de la Conselleria de Medi Ambient quan els interessats presenten el corresponent projecte i estudi d'impacte ambiental i aquest últim

Aparte de otras especies de rapaces detectadas fundamentalmente en migración (abejero común, milano negro) se observaron frecuentes cruces de águila real (24 ejemplares, en Taladeta y En Galceran) y de alimoche (17 en todos los parques pero sobre todo en Serrades).

D. Conclusiones

De los datos analizados se deducen los siguientes resultados

D.1. Afección directa a zonas de nidificación

Se considera grave la afección por la instalación de los aerogeneradores a menos de 3KM de lugares de nidificación de alimoche, buitre leonado y águila real.

D.2. Afección a buitres en zonas de alta frecuentación

Se considera grave la afección posible a buitres por cualquier aerogenerador en el que se haya comprobado un flujo igual o superior a 2 buitres /hora a altura de máximo riesgo.

5. Informe del Servicio de Espacios Naturales de 30 de noviembre de 2009 (recibido el 02.12.2009)

Indica, en primer término, que el informe se refiere exclusivamente a la afección del proyecto al ámbito de espacios naturales protegidos de la Comunitat Valenciana que contempla la ley 11/94 de 27 de diciembre así como al ámbito territorial de los instrumentos de ordenación ambiental para cada una de las categorías de espacios naturales protegidos existentes y concluye que comprobada, con la cartografía oficial de la Conselleria la localización de las áreas que comprenden los tres parques eólicos proyectados (La Taladeta, Serrades de Dalt y Serra d'en Galceran) se informa que los terrenos sobre los que se prevé instalar los tres parques eólicos citados no se localizan ningún espacio natural protegido de los contemplados en la ley 11/1994 de 27 de diciembre ni ningún instrumento de ordenación ambiental.

6. Dirección General de Patrimonio y Cultural

· Informe de 30 de octubre de 2002 (recibido el 13.11.2002)

La Dirección General remite el siguiente informe:

Mediante escrito de fecha 21 de agosto de 2002, de la entidad Proyectos Eólicos Valencianos solicita de este centro directivo la emisión de informe patrimonial previsto en el artículo 11 de la ley 4/98, de 11 de junio del Patrimonio Cultural valenciano sobre la actuación denominada Parque eólico Serra d'en Galceran, actuación que se inscribe dentro de las previstas en el Plan eólico de la Comunitat Valenciana, aprobado por Acuerdo de 26 de julio de 2001, del gobierno Valenciano.

– Como cuestión de previo pronunciamiento y a los aspectos legales que proceden se advierte expresamente a la entidad promotora que ha solicitado formalmente la emisión del informe patrimonial contemplado en el artículo 11 de la referida Ley Patrimonial que este tan solamente se substanciará en el correspondiente procedimiento de declaración de impacto ambiental que se instruye y tramita por la Dirección General de Planificación y Gestión del Medio de la Conselleria de Medio Ambiente cuando los interesados presenten el correspondiente proyecto y estu-

centre directiu demane informe patrimonial específic a aquesta administració protectora.

– No obstant això que s'ha ressenyat i com a aspectes que necessàriament han d'abordar-se en el futur estudi d'impacte ambiental que ha d'avaluar aquest centre directiu i perquè aquest supere el tràmit de l'informe patrimonial establert amb abast preceptiu i vinculant en l'article 11 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià, els informes dels serveis tècnics ressenyen els següents condicionants:

· L'estudi d'impacte ambiental haurà de comptar amb l'inventari dels béns immobles catalogats, jaciments arqueològics, jaciments paleontològics, béns etnològics i llocs amb art rupestre que puguen resultar afectats per l'estació eòlica o els accessos i establir mesures preventives i correctores que, si és el cas, calga adoptar.

· Per a la confecció de l'inventari a més de les bases de dades de la Conselleria de Cultura serà imprescindible la prospecció arqueològica i etnològica de les àrees que resulten finalment afectades per qualsevol de les obres.

· Amb la informació documental i la proporcionada per la prospecció es veurà quins jaciments i altres elements patrimonials resulten afectats i en quina mesura. En el cas que ens ocupa serà imprescindible que les mesures correctores proposen l'excavació arqueològica prèvia dels jaciments afectats, llevat que aquests conserven estructures defensives com ara torres o muralles perquè en aqueix cas, serien béns d'interès cultural en virtut de la disposició addicional primera de la Llei 4/1998 del patrimoni cultural valencià i hauria de modificar-se el projecte per a evitar la seua afecció.

· D'altra banda, atés que es tracta d'una zona poc coneguda arqueològicament en la qual és molt alta la probabilitat que apareguen restes no inventariades és convenient que l'estudi d'impacte ambiental preveja el seguiment arqueològic de totes les obres que suposen remoció del subsòl més encara quan en les proximitats dels Rosildos ha aparegut recentment un abric amb gravats rupestres paleolítics.

· En qualsevol cas seran aplicables els articles 6.3 i 6.5 de la Llei de patrimoni cultural valencià referits a treballs casuals o en obres en què no es coneix ni presumisca l'existència de béns del patrimoni cultural.

· Des de la consideració dels elements del patrimoni etnològic que poden veure's afectats pel projecte, l'estudi d'impacte ha de preveure específicament la incidència sobre aquests i dispensar-los, si és el cas, la protecció adequada, en aquest centre directiu es troben documentats dos molins de vent en el terme de Culla, l'emplaçament dels quals és

– Latitud 40° 16' 20" longitud 0° 10' 02"

– Latitud 40° 19' 45" longitud 0° 10' 02"

· Des de l'òptica del possible patrimoni paleontològic afectat el promotor haurà d'aportar en l'estudi d'impacte ambiental la possible incidència que l'obra pugua tindre sobre aquest així com les necessàries mesures correctores.

Informe sobre Zona 5 del patrimoni cultural de 16 de desembre de 2009 (rebut el 7 de gener de 2010)

La Direcció General de Cultura remet un informe genèric amb vista a l'elaboració d'un estudi d'impacte ambiental sobre el patrimoni cultural el qual es remet al que estableix la Llei 4/1998, d'11 de juny, de patrimoni cultural valencià, amb vista a l'evacuació de l'informe de patrimoni establert en l'article 11.

7. Informes dels ajuntaments

No s'ha rebut resposta de cap dels ajuntaments consultats. No obstant això, consten informes d'uns quants ajuntaments en l'informe d'aprovació provisional remès per la Direcció General d'Energia.

Afeccions legals i/o ambientals

– Xarxa Natura 2000. Les espècies i hàbitats que justifiquen la declaració de la Xarxa Natura 2000 han sigut detallats en els informes sectorials emesos per això ens referim a aquests i directament afecten:

· LIC. El desenvolupament projectat afecta parcialment els LIC Serra d'en Galceran i LIC Serra d'Espaneguera, pel parc de Serra d'en

dio de impacto ambiental y este último centro directivo recabe informe patrimonial específico a esta administración protectora.

– No obstante lo anterior reseñado y como aspectos que deben necesariamente abordarse en el futuro estudio de impacto ambiental a evaluar por este Centro Directivo y para que este supere el trámite del informe patrimonial establecido con alcance preceptivo y vinculante en el art. 11 de la ley 4/98, de 11 de junio, del Patrimonio Cultural Valenciano, los informes de los servicios técnicos reseñan los siguientes condicionantes:

· El estudio de impacto ambiental deberá contar con el inventario de los bienes inmuebles catalogados, yacimientos arqueológicos, yacimientos paleontológicos, bienes etnológicos y lugares con arte rupestre que puedan resultar afectados por la estación eólica o los accesos y establecer medidas preventivas y correctoras que en su caso sea necesario adoptar.

· Para la confección del inventario además de las bases de datos de la Conselleria de Cultura será imprescindible la prospección arqueológica y etnológica de las áreas que resulten finalmente afectadas por cualquiera de las obras.

· Con la información documental y la proporcionada por la prospección se verá que yacimientos y otros elementos patrimoniales resultan afectados y en qué medida. En el caso que nos ocupa será imprescindible que las medidas correctoras propongan la excavación arqueológica previa de los yacimientos afectados, a no ser que estos conserven estructuras defensivas como torres o murallas porque en ese caso, serían Bienes de Interés Cultural en virtud de la disposición adicional primera de la Ley 4/98 del patrimonio cultural valenciano y debería modificarse el proyecto para evitar su afección.

· Por otra parte dado que se trata de una zona poco conocida arqueológicamente en la que es muy alta la probabilidad de que aparezcan restos no inventariados es conveniente que el Estudio de Impacto Ambiental contemple el seguimiento arqueológico de todas las obras que supongan remoción del subsuelo más aún cuando en las cercanías de los Rosildos han aparecido recientemente un abrigo con grabados rupestres paleolíticos.

· En cualquier caso serán de aplicación los artículos 6.3 y 6.5 de la ley de patrimonio cultural valenciano referidos a hallazgos casuales o en obras en las que no se conozca ni presuma la existencia de Bienes del Patrimonio Cultural.

· Desde la consideración de los elementos del patrimonio etnológico que pudieran verse afectados por el proyecto, el estudio de impacto debe contemplar específicamente la incidencia sobre los mismos dispensándoles, en su caso, la protección adecuada, hallándose documentados en este centro Directivo dos molinos de viento en el término de Culla, cuyo emplazamiento es

– Latitud 40°16'20" longitud 0°10'02"

– Latitud 40°19'45" longitud 0°10'02"

· Desde la óptica del posible patrimonio paleontológico afectado el promotor deberá aportar en el estudio de impacto ambiental la posible incidencia que la obra pueda tener sobre el mismo así como las necesarias medidas correctoras.

· Informe sobre Zona 5 del Patrimonio Cultural de 16 de diciembre de 2009 (recibido el 7 de enero de 2010)

La Dirección General de Cultura remite un informe genérico con vista a la elaboración de un estudio de Impacto ambiental sobre el patrimonio cultural el que se remite a lo establecido en la Ley de Patrimonio cultural Ley 4798 de 11 de junio con vistas a la evacuación del informe de patrimonio establecido en su artículo 11.

7. Informes de los ayuntamientos

No se ha recibido respuesta de ninguno de los ayuntamientos consultados. No obstante constan informes de varios ayuntamientos en el informe de aprobación provisional remitido por la Dirección General de Energía.

Afecciones legales y/o ambientales

– Red Natura 2000. Las especies y hábitats que justifican la declaración de la Red Natura 2000 han sido detallados en los informes sectoriales emitidos por los que nos referimos a ellos y directamente afectan a:

· LICs. El desarrollo proyectado afecta parcialmente a los LIC Serra d'en Galceran y LIC Serra d'Espaneguera, por el parque de Serra d'en

Galceran i també pel sistema d'evacuació del dit parc i de la línia general.

· ZEPA. Les infraestructures projectades afecten la ZEPA l'Alt Maestrat, la Tinença de Benifassá, el Turmell i Vallibana per la línia d'evacuació del parc eòlic Serra d'en Galceran i per la línia general de la zona 5 i a la ZEPA Penyagolosa pel parc eòlic de la Taladeta.

– Coves. En l'àmbit de la zona 5 i en l'entorn pròxim del corredor d'evacuació es troben catalogades les següents cavitats, encara que no es veuen directament afectades per les infraestructures projectades:

· Cova de Santa (terme de Sierra Engarcerán) per albergar-hi fauna troglòbia.

· Cova del Mas de l'Abat situada en el terme de les Coves de Vinromà per albergar-hi fauna troglòbia. Se situa en les proximitats del traçat de la línia elèctrica d'evacuació (tram conjunt amb la línia 4).

No obstant això hi ha nombroses cavitats en la zona, atesa la naturalesa carbonatada dels relleus.

– Microreserves. En el terme de Benassal al nord del parc de Serres de Dalt es troba la microreserva de flora del Ribet, declarada mitjançant l'Ordre de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, que forma part del paratge natural municipal amb la mateixa denominació, declarat per Acord de 4 de març de 2005, del Consell de la Generalitat. El paratge esmentat és travessat per la 6a etapa del GR 7 (Ares del Maestrat-Culla) que creua el parc eòlic Serrades de Dalt i inclou en aquesta ruta l'ermita de Sant Cristòfol del terme de Benassal.

– Vies pecuàries.

La zona 5 està solcada per una àmplia xarxa de vies i elements pecuaris (abeuradors i descansadors) tal com es desprèn de la classificació d'aquestes en els municipis que la integren.

A continuació s'enumeren les vies i elements pecuaris dels municipis afectats per la proposta final de desenvolupament tramitada:

· Terme municipal de Benassal d'acord amb l'Ordre de 22 de febrer de 1993, de la Conselleria de Medi Ambient es classifiquen en el terme un total de 39 vies pecuàries: 2 canyades reials, 2 carrerades i 35 assagadors. Hi ha a més un total de 38 abeuradors i 15 descansadors per al bestiar.

· Terme municipi de Culla, d'acord amb l'Ordre de 23 d'abril de 1969, del director general de Ramaderia es classifiquen 27 vies pecuàries: 11 veredes i 16 assagadors.

· Terme municipal de Vilar de Canes d'acord amb l'Ordre de 22 de febrer de 1993, de la Conselleria de Medi Ambient en el terme municipal es classifiquen 21 vies pecuàries: 1 canyada real, 4 carrerades, 1 vereda i 15 assagadors, a més de 4 abeuradors i 2 descansadors.

· Terme de la Serratella d'acord amb l'Ordre de 14 de març de 1990, en el terme municipal de la Serratella es classifiquen 15 vies pecuàries: 1 canyada real, 1 carrerada, 1 vereda i 12 assagadors. Hi ha diversos elements pecuaris no inclosos en l'orde de classificació.

· Terme de Sierra Engarcerán. Segons l'Ordre de 28 de novembre de 1999, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca es classifiquen 15 vies pecuàries: 6 veredes, 2 assagadors i 7 passos i com a elements pecuaris 3 descansadors, encara que hi ha altres no inclosos en la classificació.

· Terme municipal d'Albocàsser, d'acord amb l'Ordre de 12 de maig de 1988, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca el terme municipal és travessat per un total de 42 vies pecuàries: 7 carrerades, 5 assagadors 30 veredes. Hi ha a més un total de 13 descansadors per al bestiar.

· Terme municipal de les Coves de Vinromà, L'ordre de classificació de 15 d'octubre de 1976, del Ministeri d'Agricultura, inclou 6 vies pecuàries: 2 canyades reials, i 4 veredes.

L'afecció permanent o temporal de les infraestructures de cada un dels parcs ha sigut detallada en els informes de la Direcció Territorial de Castelló, per la qual cosa ens remetem a aquests.

No menys important podria ser l'afecció derivada del sistema d'evacuació, ja que el corredor seleccionat per al traçat de la línia elèctrica travessa a més, d'oest a est, el terme d'Albocàsser que posseeix una densitat molt elevada de vies i elements pecuaris classificats.

– Terrenys forestals i forests d'utilitat pública

Galceran y también por el sistema de evacuación de dicho parque y de la línea general.

· ZEPA. Las infraestructuras proyectadas afectan a la ZEPA Alt Maestrat, la Tinença de Benifassá, el Turmell y Vallibana por la línea de evacuación del Parque eólico Sierra d'Engarcerán y por la línea general de la zona 5 y a la ZEPA Penyagolosa por el parque eólico de la Taladeta.

– Cuevas. En el ámbito de la zona 5 y en el entorno próximo del pasillo de evacuación se encuentran catalogadas las siguientes cavidades, aunque no se ven directamente afectadas por las infraestructuras proyectadas:

· Cova de Santa (término de Sierra Engarcerán) por albergar fauna troglòbia.

· Cueva del Mas de l'Abat situada en el término de Coves de Vinromà por albergar fauna troglòbia. Se sitúa en las proximidades del trazado de la línea eléctrica de evacuación (tramo conjunto con la línea 4).

No obstante lo anterior existen numerosas cavidades en la zona, dada la naturaleza carbonatada de los relieves.

– Microrreservas. En el término de Benassal al norte del Parque de Serres de Dalt se encuentra la Microrreserva de flora del Ribet, declarada mediante Orden de 4 de febrero de 2003, de la Conselleria de Medio Ambiente, que forma parte del Paraje Natural Municipal con la misma denominación, declarado por Acuerdo de 4 de marzo de 2005, del Consell de la Generalitat. Dicho paraje es atravesado por la 6.ª etapa del GR 7 (Ares del Maestre-Culla) cruzando el parque eólico Serrades de Dalt incluyendo en dicha ruta la ermita de San Cristóbal del término de Benassal.

– Vías pecuarias.

La zona 5 está surcada por una amplia red de vías y elementos pecuarios (abrevaderos y descansaderos) tal y como se desprende de la clasificación de las mismas en los municipios que la integran.

A continuación se enumeran las vías y elementos pecuarios de los municipios afectados por la propuesta final de desarrollo tramitada:

· Término municipal de Benassal de acuerdo con la orden de 22 de febrero de 1993, de la Conselleria de Medio Ambiente se clasifican en el término un total de 39 vías pecuarias: 2 cañadas reales, 2 cordeles y 35 coladas. Existen además un total de 38 abrevaderos y 15 descansaderos para el ganado.

· Término municipio de Culla, de acuerdo con la orden de 23 de abril de 1969, del director general de Ganadería se clasifican 27 vías pecuarias: 11 veredas y 16 azagadores.

· Término municipal de Villar de Canes de acuerdo con la Orden de 22 de febrero de 1993, de la Conselleria de Medio Ambiente en el término municipal se clasifican 21 vías pecuarias: 1 cañada real, 4 cordeles, 1 vereda y 15 coladas, además de 4 abrevaderos y 2 descansaderos.

· Término de la Serratella de acuerdo con la Orden de 14 de marzo de 1990, en el término municipal de la Serratella se clasifican 15 vías pecuarias: 1 cañada real, 1 cordel, 1 vereda y 12 coladas. Existen varios elementos pecuarios no incluidos en la orden de clasificación.

· Término de Sierra d'Engarcerán. Según la Orden de 28 de noviembre de 1999, de la Conselleria de Agricultura y Pesca se clasifican 15 vías pecuarias: 6 veredas, 2 azagadores y 7 pasos y como elementos pecuarios 3 descansaderos, aunque existen otros no incluidos en la clasificación.

· Término municipal de Albocácer, de acuerdo con la Orden de 12 de mayo de 1988, de la Conselleria de Agricultura y Pesca el término municipal es atravesado por un total de 42 vías pecuarias: 7 cordeles, 5 coladas y 30 veredas. Existen además un total de 13 descansaderos para el ganado.

· Término municipal de Coves de Vinromà, La orden de clasificación de 15 de octubre de 1976, del Ministerio de Agricultura, incluye 6 vías pecuarias: 2 cañadas reales, y 4 veredas.

La afección permanente o temporal de las infraestructuras cada uno de los parques ha sido detallada en los informes de la Dirección Territorial de Castellón, por lo que nos remitimos a ellos.

No menos importante podría ser la afección derivada del sistema de evacuación ya que el pasillo seleccionado para el trazado de la línea eléctrica atraviesa además, de oeste a este, el término de Albocácer que posee una densidad muy elevada de vías y elementos pecuarios clasificados.

– Terrenos forestales y montes de utilidad pública

La pràctica totalitat dels terrenys inclosos en l'àmbit de la zona 5 són terrenys forestals, la major part són de propietat i gestió particular. Les forests gestionades per la conselleria que exerceix la competència en matèria de gestió forestal de l'àmbit de la zona 5 no es veuen afectats per les infraestructures projectades.

En l'entorn pròxim de la línia d'evacuació del parc de la Taladeta i de la confluència amb la línia elèctrica d'evacuació del parc eòlic de Serrades de Dalt es troba la carrasca de Culla, inclosa en l'Ordre de 22/2012, de 13 de novembre, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient per la qual s'aprova el catàleg d'arbres monumentals i singulars de la Comunitat Valenciana.

– Patrimoni cultural. Els termes municipals afectats per les infraestructures eòliques projectades tenen, d'acord amb l'inventari de la Direcció General de Patrimoni Cultural a excepció del terme de Vilar de Canes (de què no consta informació), un elevat nombre d'elements patrimonials d'interès en molts casos amb manifestacions d'art rupestre.

La importància cultural de l'àrea s'evidencia per la inclusió d'una part important de les infraestructures projectades (tant els parcs com el sistema d'evacuació) en l'àmbit de la delimitació del projecte del Parc Cultural de la Valltorta-Gasulla, que engloba el conjunt més important de l'art rupestre llevantí, declarat per la UNESCO com a patrimoni de la humanitat, es coneixen un centenar d'abrics pintats entre els quals destaquem l'Abric o Cova Centelles on hi ha unes 200 figures en diversos conjunts que es caracteritzen per l'absència d'escenes de caça i la predominança de figures humanes.

El projecte de parc cultural atén a més a l'existència d'un elevat nombre de jaciments arqueològics, en molts casos associats clarament als conjunts pintats i a les construccions en pedra seca (casetes de volta, assagadors, pous, sènies, neveres, corrals, pletes, etc.) lligades a la utilització tradicional del territori: població dispersa (masies) dedicada als aprofitaments agropecuaris.

– Riscos naturals

Risc d'inundació. D'acord amb el PATRICOVA hi ha perillositat d'inundació de nivell 6 en els marges de la rambla Carbonera i perillositat geomorfològica associada a llits secundaris. En el cas de les infraestructures només es veuria afectada la línia general d'evacuació.

Risc de lliscaments i desprendiment. D'acord amb la cartografia temàtica de la COPUT hi ha risc de lliscament mitjà en algunes àrees del parc de Serres de Dalt i en gran part del traçat de la seua línia d'evacuació, així com en part del traçat de la línia d'evacuació del parc eòlic de la Taladeta i parcialment en la línia d'evacuació general de la zona 5. També es cartografia amb risc de lliscament baix el parc eòlic de la Taladeta i els accessos principals tant nord com sud del parc eòlic de Serra d'en Galceran.

Domini públic hidràulic. El drenatge de la zona 5 està conformat fonamentalment per dos llits principals que al seu torn compta amb una extensa xarxa tributària atesa la topogràfica de la zona, d'una banda la rambla Carbonera que discorre per una vall àmplia entre les serres d'en Galceran i l'Espaniguera i per una altra el riu Montlleó, que discorre amb un traçat sinuós entre relleus calcaris amb una topografia molt abrupta. Ambdós llits conflueixen en el límit sud del terme de Culla formant la rambla de la Viuda.

Classificació i qualificació urbanística. El Pla eòlic de la Comunitat Valenciana, que té caràcter de Pla d'acció territorial sectorial, aprovat mitjançant un Acord de 26 de juliol de 2001, del Consell de la Generalitat Valenciana, estableix en principi les possibles àrees de compatibilitat de l'ús eòlic amb el preexistent, no obstant el Pla especial és el que fixa definitivament l'àmbit d'aquest i per tant les àrees en què resultarà compatible l'ús eòlic.

Cal observar les limitacions de caràcter urbanístic per la proximitat a sòl urbà i/o urbanitzable, generades pels nuclis urbans inclosos o pròxims a les àrees susceptibles d'aprofitament eòlic: fonamentalment el nucli de Font d'en Segures del terme de Benassal.

Consideracions ambientals

La determinació de l'aptitud del territori per a albergar-hi instal·lacions eòliques en el Pla eòlic de la Comunitat Valenciana es va realitzar

La pràctica totalidad de los terrenos incluidos en el ámbito de la zona 5 son terrenos forestales, siendo la mayor parte de propiedad y gestión particular. Los montes gestionados por la conselleria que ostenta la competencia en materia de gestión forestal del ámbito de la zona 5 no se ven afectados por las infraestructuras proyectadas.

En el entorno próximo de la línea de evacuación del parque de La Taladeta y de la confluencia con la línea eléctrica de evacuación del parque eólico de Serrades de Dalt se encuentra la Carrasca de Culla, incluido en la Orden de 22/2012, de 13 de noviembre, de la Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente por el que se aprueba el catálogo de árboles monumentales y singulares de la Comunitat Valenciana.

– Patrimonio cultural. Los términos municipales afectados por las infraestructuras eólicas proyectadas tienen, de acuerdo con el inventario de la Dirección General de Patrimonio cultural con excepción del término de Vilar de Canes (de la que no consta información), un elevado número de elementos patrimoniales de interés en muchos casos con manifestaciones de arte rupestre.

La importancia cultural del área se evidencia por la inclusión de una parte importante de las infraestructuras proyectadas (tanto los parques como el sistema de evacuación) en el ámbito de la delimitación del proyecto del Parque Cultural de Valltorta-Gasulla que engloba el conjunto más importante del arte rupestre levantino, declarado por la UNESCO como patrimonio de la humanidad, se conocen un centenar de abrigos pintados entre los que destacamos el Abric o Cova Centelles en el que hay unas 200 figuras en varios conjuntos que se caracterizan por la ausencia de escenas de caza y la predominancia de figuras humanas.

El proyecto de parque cultural atiende además a la existencia de un elevado número de yacimientos arqueológicos, en muchos casos asociados clarament a los conjuntos pintados y a las construcciones en piedra seca (casetas de volta, azagadores, pozos, cenias, neveras, corrales, apriscos, etc.) ligadas a la utilización tradicional del territorio: población dispersa (masías) dedicada a los aprovechamientos agropecuarios.

– Riesgos naturales

Riesgo de inundación. De acuerdo con el PATRICOVA existe peligrosidad de inundación de nivel 6 en las márgenes de la Rambla Carbonera y peligrosidad geomorfológica asociada a cauces secundarios. En el caso de las infraestructuras solo se vería afectada la línea general de evacuación.

Riesgo de deslizamientos y desprendimiento. De acuerdo con la cartografía temática de la COPUT existen riesgo de deslizamiento medio en algunas áreas del parque de Serres de Dalt y en gran parte del trazado de su línea de evacuación, así como en parte del trazado de la línea de evacuación del parque eólico de la Taladeta y parcialmente en la línea de evacuación general de la zona 5. También se cartografía con riesgo de deslizamiento bajo el parque eólico de Taladeta y los accesos principales tanto norte como sur del parque eólico de Serra d'en Galceran.

Dominio público hidràulic. El drenaje de la zona 5 está conformado fundamentalmente por dos cauces principales que a su vez cuenta con una extensa red tributaria dada la topográfica de la zona, por una parte la rambla Carbonera que discurre por un valle amplio entre las Sierras d'en Galceran y la Espaniguera y por otra el riu Montlleó, que discurre con un trazado sinuoso entre relieves calizos con una topografía muy abrupta. Ambos cauces confluyen en el límite sur del término de Culla formando la rambla de la Viuda.

Clasificación y calificación urbanística. El Plan eólico de la Comunitat Valenciana, que tienen carácter de Plan de Acción territorial Sectorial, aprobado mediante Acuerdo de 26 de julio de 2001, del Consell de la Generalitat Valenciana, establece en principio las posibles áreas de compatibilidad del uso eólico con el preexistente, siendo no obstante el Plan Especial el que fija definitivamente el ámbito del mismo y por tanto las áreas en las que resultará compatible el uso eólico.

Es necesario observar las limitaciones de carácter urbanístico por la proximidad a suelo urbano y/o urbanizable, generadas por los núcleos urbanos incluidos o próximos a las áreas susceptibles de aprovechamiento eólico: fundamentalmente el núcleo de Fuente En Segures del término de Benassal.

Consideraciones ambientales

La determinación de la aptitud del territorio para albergar instalaciones eólicas en el Plan eólico de la Comunitat Valenciana se realizó en

en aplicació de 6 criteris d'exclusió i 5 criteris de prescripció establits en funció de la significació de l'impacte a l'escala del pla.

L'escala i àmbit del Pla eòlic oferia un marc idoni per a l'avaluació i contenció de l'impacte acumulatiu sobre el paisatge a nivells que no sobrepassaren la capacitat de càrrega del territori, resultant d'això una determinació prescriptiva consistent en la limitació del nombre d'aerogeneradors en cada una de les zones de les 15 zones delimitades com una de les estratègies del Pla eòlic per a assolir els objectius fixats en aquest i per tant vinculant per a qualsevol oferta de desenvolupament.

Els paràmetres de capacitat establits per a la zona 5, en l'escenari avaluat en el Pla eòlic van ser un màxim de 230 aerogeneradors i una potència de referència de 145 Mw. Cal tindre en compte, no obstant això, que per la conformació de la zona 5 en el Pla eòlic (tres àrees geogràficament separades) en la fase de desenvolupament d'aquest, la zona sud molt allunyada territorialment de les nord i confrontant amb la zona 6 es va tramitar conjuntament amb aquesta i se li va assignar aproximadament un terç de la capacitat de la zona a la dita porció el que es tradueix en el paràmetre de «nombre d'aerogeneradors» assignats en el Pla eòlic. En conseqüència el nombre màxim d'aerogeneradors per a la resta de la zona 5, objecte de la present avaluació ambiental, és de 154 aerogeneradors, que és el llindar que no es pot excedir a considerar per al càlcul de l'equivalència amb el nou model d'aerogenerador projectat.

El nombre d'aerogeneradors que té cabuda en un determinat emplaçament està relacionat amb la grandària del rotor, i amb caràcter general es redueix en la mateixa proporció en què s'incrementa el diàmetre del rotor. És possible, per tant, equiparar el nombre màxim d'aerogeneradors establert en el Pla eòlic en cada una de les zones, dividint el nombre màxim d'aerogeneradors per la relació obtinguda entre la grandària del rotor seleccionat i la grandària del rotor de l'aerogenerador inicial (47 metres en el Pla eòlic).

Així el factor convertidor (resultant de la relació entre la grandària dels rotors final i inicial 87/47) és d'1,85 i en conseqüència el nombre d'aerogeneradors per a la zona 5 serà de $154/1,85 = 83$ aerogeneradors.

La proposta de desenvolupament preveu la instal·lació de 61 aerogeneradors per la qual cosa compleix el paràmetre de capacitat establert en el Pla eòlic per a la zona 5 com a estratègia per a evitar la incidència paisatgística en el conjunt de la Comunitat Valenciana (impacte acumulatiu).

El procediment seguit per a l'autorització de les instal·lacions eòliques en l'àmbit de la Comunitat Valenciana s'ajusta des del punt de vista de l'avaluació ambiental al que es coneix com a «avaluació en cascada», és a dir, a la realització d'avaluacions successives en cada moment del procés, cada una amb un abast diferent, identificant en cada fase tant el grau d'incertesa i/o les dificultats dels aspectes avaluats així com els aspectes que han de ser avaluats en les següents.

Procedim per tant, en primer lloc, a recordar alguns aspectes relacionats amb els seus objectius, criteris i estratègies així com amb el contingut i abast de l'avaluació efectuada en el Pla eòlic.

En primer terme el Pla eòlic de la Comunitat Valenciana va efectuar l'anàlisi d'aptitud per a albergar-hi instal·lacions eòliques sobre un total 16 àrees en què potencialment hi havia recurs aprofitable tal com queda exposat en l'apartat 2.2 del seu estudi d'impacte ambiental relatiu a la definició de zones susceptibles d'albergar-hi instal·lacions eòliques:

«El Pla eòlic de la Comunitat Valenciana es configura com un Pla d'acció territorial l'àmbit d'aplicació del qual se circumscriu a la totalitat de la superfície de la Comunitat Valenciana. No obstant això, les instal·lacions d'aprofitament eòlic únicament poden situar-se en aquelles zones en les quals hi ha el recurs eòlic, i se centra en aquestes zones l'anàlisi de les limitacions mediambientals.

D'una manera global la Comunitat Valenciana té un potencial eòlic que cal catalogar com de tipus mitjà, però aquest potencial es distribueix de manera que en les planes costaneres i en els espais prelitorals el vent no és susceptible d'aprofitament significatiu com a font d'energia alternativa, mentre que en les alineacions muntanyoses de l'interior hi ha àmplies zones en les quals es fa viable la instal·lació de parcs eòlics.

aplicación de 6 criterios de exclusión y 5 criterios de prescripción establecidos en función de la significación del impacto a la escala del plan.

La escala y ámbito del Plan eólico ofrecía un marco idóneo para la evaluación y contención del impacto acumulativo sobre el paisaje a niveles que no sobrepasaran la capacidad de carga del territorio, resultando de ello una determinación prescriptiva consistente en la limitación del número de aerogeneradores en cada una de las zonas las 15 zonas delimitadas como una de las estrategias del Plan eólico para alcanzar los objetivos fijados en el mismo y por tanto vinculante para cualquier oferta de desarrollo.

Los parámetros de capacidad establecidos para la zona 5, en el escenario evaluado en el Plan eólico fueron un máximo de 230 aerogeneradores y una potencia de referencia de 145 Mw. Hay que tener en cuenta, sin embargo, que por la conformación de la zona 5 en el Plan eólico (tres áreas geográficamente separadas) en la fase de desarrollo del mismo, la zona sur muy alejada territorialmente de las norte y colindante con la zona 6 se tramitó conjuntamente con ella asignándole aproximadamente un tercio de la capacidad de la zona a dicha porción lo que se traduce en el parámetro de «numero de aerogeneradores» asignados en el plan eólico. En consecuencia el número máximo de aerogeneradores para el resto de la zona 5, objeto de la presente evaluación ambiental, es de 154 aerogeneradores, y es el umbral no rebasable a considerar para el cálculo de la equivalencia con el nuevo modelo de aerogenerador proyectado.

El número de aerogeneradores que tiene cabida en un determinado emplazamiento está relacionado con el tamaño del rotor, reduciéndose con carácter general en la misma proporción en la que se incrementa el diámetro del rotor. Es posible, por tanto, equiparar el número máximo de aerogeneradores establecido en el Plan eólico en cada una de las zonas, dividiendo el número máximo de aerogeneradores por la relación obtenida entre el tamaño del rotor seleccionado y el tamaño del rotor del aerogenerador inicial (47 metros en el Plan Eólico).

Así el factor convertidor (resultante de la relación entre el tamaño de los rotores final e inicial 87/47) es de 1,85 y en consecuencia el número de aerogeneradores para la zona 5 será de $154/1,85 = 83$ aerogeneradores.

La propuesta de desarrollo prevé la instalación de 61 aerogeneradores por lo que, cumple el parámetro de capacidad establecido en el Plan Eólico para la zona 5 como estrategia para evitar la incidencia paisajística en el conjunto de la Comunitat Valenciana (impacto acumulativo).

El procedimiento seguido para la autorización de las instalaciones eólicas en el ámbito de la Comunitat Valenciana se ajusta desde el punto de vista de la evaluación ambiental a lo que se conoce como «evaluación en cascada», es decir, a la realización de evaluaciones sucesivas en cada momento del proceso, cada una con un alcance diferente, identificando en cada fase tanto el grado de incertidumbre y/o las dificultades de los aspectos evaluados así como los aspectos que deben ser evaluados en las siguientes.

Procedemos por tanto, en primer lugar, a recordar algunos aspectos relacionados con sus objetivos, criterios y estrategias así como con el contenido y alcance de la evaluación efectuada en el Plan Eólico.

En primer término el Plan Eólico de la Comunitat Valenciana efectuó el análisis de aptitud para albergar instalaciones eólicas sobre un total 16 áreas en las que potencialmente existía recurso aprovechable tal y como queda expuesto en el apartado 2.2. de su Estudio de Impacto Ambiental relativo a la definición de zonas susceptibles de albergar instalaciones eólicas:

«El Plan Eólico de la Comunitat Valenciana se configura como un Plan de Acción Territorial cuyo ámbito de aplicación se circunscribe a la totalidad de la superficie de la Comunitat Valenciana. Sin embargo, las instalaciones de aprovechamiento eólico únicamente pueden situarse en aquellas zonas en las cuales existe el recurso eólico, centrándose en estas zonas el análisis de las limitaciones medioambientales.

De una manera global la Comunitat Valenciana tiene un potencial eólico que cabe catalogar como de tipo medio, pero este potencial se distribuye de forma que en las llanuras costeras y en los espacios prelitorales el viento no es susceptible de aprovechamiento significativo como fuente de energía alternativa, mientras que en las alineaciones montañosas del interior existen amplias zonas en las cuales se hace viable la instalación de parques eólicos.

Són aquestes últimes zones les que s'han pres com a punt de partida per al procés de selecció de les zones aptes per a albergar-hi instal·lacions d'aprofitament eòlic, que són un total de setze, una vegada afeïdes les quatre àrees incorporades després del procés d'anàlisi de les alegacions formulades durant el període d'exposició pública del pla. En total, les setze àrees sobre les quals el recurs eòlic és potencialment aprofitable, sumen una superfície de 6.573,82 km², la qual cosa suposa el 28,3 % de la superfície de la Comunitat Valenciana. Cal especificar que aquestes àrees es determinen per mitjà d'envolupants geogràfiques que, amb criteris d'homogeneïtat territorial, engloben els espais sobre els quals existeix realment el recurs, és a dir, que les àrees estrictes sobre les quals el recurs existeix de forma aprofitable són molt inferiors a la proporció territorial abans apuntada, ja que se circumscriuen sempre als careners de determinades alineacions muntanyoses»

En segon terme l'anàlisi d'aptitud efectuat sobre les àrees amb potencial eòlic es va basar en 6 criteris d'exclusió i 5 criteris de prescripció que diferenciaven les àrees potencials en tres zones d'aptitud:

ZONA 1: zones no aptes o d'exclusió

Són totes aquelles zones que a causa de la seua incompatibilitat ambiental enfront de l'activitat d'aprofitament eòlic, queden excloses de la possibilitat d'implantació d'instal·lacions eòliques. Criteris d'exclusió d'àrees: seran aquells la incidència dels quals sobre un espai concret de les àrees de potencial aprofitament eòlic, suposarà la seua exclusió com a espai apte per a ser suport d'instal·lacions eòliques. Aquests criteris són els següents:

- Criteri núm. 1: àrees que es troben incloses en espais naturals dotats de figures de protecció específica regulades per la Generalitat Valenciana (parcs naturals, paratges, etc.).
- Criteri núm. 2: àrees que formen part d'espais catalogats com ZEPA (Zona d'especial protecció per a les aus).
- Criteri núm. 3: zones humides, tant les arreglades en el Conveni RAMSAR, com les incloses en el Catàleg de Zones humides de la Comunitat Valenciana.
- Criteri núm. 4: àrees que formen part de reserves nacionals de caça.
- Criteri núm. 5: àrees cobertes per masses boscoses d'espècies arbòries rellevants a la Comunitat Valenciana, o en què aquestes, sense ser dominants, s'hi troben presents. Les espècies susceptibles de formar masses boscoses considerades com rellevants són: carrasca (*Quercus rotundifolia*), alzina (*Quercus ilex*), roure valencià (*Quercus faginea*), surera (*Quercus súber*), savina turífera (*Juniperus thurifera*) i pi silvestre (*Pinus sylvestris*). La consideració de rellevància s'estén a la presència d'altres espècies d'acompanyament menys comú, com ara fleixos de flor, aurons o moixeres, per exemple.
- Criteri núm. 6: àrees que, sense reunir cap de les característiques concretes dels criteris anteriors, han de quedar excloses per consideracions territorials de caràcter global en relació a l'activitat de l'aprofitament eòlic. Aquestes consideracions de caràcter global s'orienten segons les següents prescripcions bàsiques:
  - Distribució territorial equilibrada de l'activitat eòlica, propiciant la concentració de parcs eòlics en zones aptes i evitant en la mesura que es puga la seua dispersió territorial;
  - Formació de corredors ambientals que puguen enllaçar, dins d'una mateixa zona eòlica, àrees catalogades de reconegut valor i que han quedat preservades quant als criteris anteriors;
  - Espais significatius pel seu caràcter referencial i les seues característiques morfològiques.

ZONA 2: zones aptes amb compliment de prescripcions

La delimitació d'aquestes zones respon a l'aplicació d'uns criteris, denominats «d'observança de prescripcions», que implican la inclusió de l'àrea afectada en el conjunt de zones aptes per a les activitats d'aprofitament eòlic, identifiquen per a aquests valors destacables de qualitat ambiental. Aquests criteris són:

- Criteri núm. 7: àrees proposades com LIC (lloc d'interès comunitari) per a la Xarxa Natura-2000. Atés que la proposta d'àrees LIC no es troba consolidada ni té caràcter definitiu, sinó que, al contrari, serà objecte d'importantes modificacions en els pròxims anys i, atés que no hi ha cap incompatibilitat real ni normativa per a la implantació de l'ac-

Son estas últimas zonas las que se han tomado como punto de partida para el proceso de selección de las zonas aptas para albergar instalaciones de aprovechamiento eólico, siendo un total de dieciséis, una vez añadidas las cuatro áreas incorporadas tras el proceso de análisis de las alegaciones formuladas durante el período de exposición pública del plan. En total, las dieciséis áreas sobre las cuales el recurso eólico es potencialmente aprovechable, suman una superficie de 6.573,82 km², lo cual supone el 28,3 % de la superficie de la Comunitat Valenciana. Cabe especificar que estas áreas se determinan mediante envolventes geográficas que, con criterios de homogeneidad territorial, engloban a los espacios sobre los cuales existe realmente el recurso, es decir, que las áreas estrictas sobre las cuales el recurso existe de forma aprovechable son muy inferiores a la proporción territorial antes apuntada, ya que se circunscriben siempre a las cumbres de determinadas alineaciones montañosas»

En segundo término el análisis de aptitud efectuado sobre las áreas con potencial eólico se basó en 6 criterios de exclusión y 5 criterios de prescripción que diferenciaban las áreas potenciales en tres zonas de aptitud:

ZONA 1: zonas no aptas o de exclusión

Son todas aquellas zonas que debido a su incompatibilidad ambiental frente a la actividad de aprovechamiento eólico, quedan excluidas de la posibilidad de implantación de instalaciones eólicas. Criterios de exclusión de áreas: serán aquellos cuya incidencia sobre un espacio concreto de las áreas de potencial aprovechamiento eólico, supondrá la exclusión del mismo como espacio apto para ser soporte de instalaciones eólicas. Estos criterios son los siguientes:

- Criterio núm. 1: Áreas que se encuentren incluidas en espacios naturales dotados de figuras de protección específica reguladas por la Generalitat Valenciana (parques naturales, parajes, etc.).
- Criterio núm. 2: Áreas que formen parte de espacios catalogados como ZEPA (Zona de especial protección para las aves).
- Criterio núm. 3: Zonas húmedas, tanto las recogidas en el convenio RAMSAR, como las incluidas en el Catálogo de Humedales de la Comunitat Valenciana.
- Criterio núm. 4: Áreas que formen parte de Reservas Nacionales de Caza.
- Criterio núm. 5: Áreas cubiertas por masas boscosas de especies arbóreas relevantes en la Comunitat Valenciana, o en las que estas, sin ser dominantes, se encuentren presentes. Las especies susceptibles de formar masas boscosas consideradas como relevantes son: Encina carrasca (*Quercus rotundifolia*), Encina común (*Quercus ilex*), Quejigo (*Quercus faginea*), Alcornoque (*Quercus suber*), Sabina albar (*Juniperus thurifera*) y Pino silvestre (*Pinus sylvestris*). La consideración de relevancia se extiende a la presencia de otras especies de acompañamiento menos comunes, tales como fresnos de flor, arces o mostajos, por ejemplo.
- Criterio núm. 6: Áreas que, sin reunir ninguna de las características concretas de los criterios anteriores, deban quedar excluidas por consideraciones territoriales de carácter global en relación a la actividad del aprovechamiento eólico. Estas consideraciones de carácter global se orientan según las siguientes prescripciones básicas:
  - Distribución territorial equilibrada de la actividad eólica, propiciando la concentración de parques eólicos en zonas aptas y evitando en lo posible su dispersión territorial;
  - Formación de corredores ambientales que puedan enlazar, dentro de una misma zona eólica, áreas catalogadas de reconocido valor y que hayan quedado preservadas en razón de los criterios anteriores;
  - Espacios significativos por su carácter referencial y sus características morfológicas.

ZONA 2: zonas aptas con cumplimiento de prescripciones

La delimitación de estas zonas responde a la aplicación de unos criterios, denominados «de observancia de prescripciones», que implicando la inclusión del área afectada en el conjunto de zonas aptas para las actividades de aprovechamiento eólico, identifican para la misma valores destacables de calidad ambiental. Estos criterios son:

- Criterio núm. 7: Áreas propuestas como LIC (lugar de interés comunitario) para la Red Natura-2000. Dado que la propuesta de áreas LIC no se encuentra consolidada ni tiene carácter definitivo, sino que, al contrario, va a ser objeto de importantes modificaciones en los próximos años y, dado que no existe ninguna incompatibilidad real ni nor-

tivitat eòlica en aquests espais, no tenia raó de ser la seua consideració com a exclouent.

No obstant això, el seu reconegut interès natural exigirà un detallat estudi d'impacte ambiental que acredite que no s'afecta flora, fauna, ni la resta de valors naturals.

· Criteri núm. 8: àrees catalogades en el present estudi d'impacte ambiental com de valor paisatgístic 'molt alt' o 'alt'. L'anàlisi del paisatge realitzat és l'apropiat a l'escala de treball del pla, 1:100.000, per la qual cosa tampoc té sentit que d'aquest es derive la condició d'exclouent per a cap espai. Per això cal descendir al grau de detall següent i exigir, en els estudis d'impacte ambiental de les implantacions eòliques concretes la consideració de l'impacte paisatgístic i l'aplicació de mesures correctores.

· Criteri núm. 9: qualificació d'un espai, pel planejament municipal, com a sòl bo urbanitzable protegit, amb protecció específica de caràcter paisatgístic. Valen les consideracions efectuades per al criteri núm. 8.

· Criteri núm. 10: existència d'espais compresos en el catàleg de forests d'utilitat pública. L'aprofitament de l'energia eòlica també és una activitat declarada com d'utilitat pública, per la qual cosa el caràcter exclouent per raó de pertinença d'un espai al catàleg esmentat, no pertoca. En els estudis i impacte ambiental de les implantacions eòliques concretes s'acreditarà la compatibilitat mediambiental de l'activitat en aquests espais.

· Criteri núm. 11: territoris la vegetació dels quals està constituïda per formacions boscoses de pinedes de pi blanc, pinassa i pi roig i matolls amb arbratge clar. Aquest tipus de vegetació no s'ha considerat com exclouent a causa de la seua relativa abundància sobre el territori valencià; constitueixen moltes vegades etapes de substitució.

ZONES 3: zones aptes

Són aquelles zones que no incorren en cap dels criteris d'exclusió ni d'observança de prescripcions.

En relació amb la determinació de l'aptitud resulta, no obstant això, transcendent el que s'indica al principi i final de l'apartat 4.4.4 de l'estudi d'impacte ambiental, ja que recalca l'abast de la valoració i el reflex de la incertesa en la valoració dels impactes en el Pla eòlic a tindre en compte en la fase del seu desenvolupament.

Així en l'inici del capítol s'indica sobre la importància del criteri núm. 6:

«La delimitació de les zones aptes queda determinada per l'aplicació del conjunt de criteris establits a aquest efecte. En aquesta configuració definitiva juga un paper fonamental el criteri d'exclusió núm. 6, que s'entén fonamental, ja que aporta unes bases globals a la resolució del problema i facilita l'aplicació pràctica del pla.»

I al final es diu:

«[...]En la sèrie de plans Aptitud del territori per a l'aprofitament eòlic, s'arregla el resultat final d'aquest procés.

L'anàlisi, de la qual s'han obtingut les conclusions anteriorment esmentades, s'ha realitzat a partir de la cartografia del Pla eòlic relativa als plans d'Aptitud del territori per a aprofitament eòlic, contrastada amb plans de vegetació, amb la documentació disponible en la mateixa Conselleria de Medi Ambient, integrada per fotografia aèria de 1997 i Mapes de Cultiu (escales 1:50.000), per mitjà del coneixement del territori adquirit a través de la resolució d'expedients d'avaluació de l'impacte ambiental de tota la Comunitat Valenciana, per mitjà de la consulta amb diversos tècnics de la Conselleria de Medi Ambient, i amb la visita de camp a determinades àrees. El contrast d'informació i l'anàlisi subsegüent s'han realitzat aplicant els criteris definits pel mateix Pla eòlic. S'ha determinat, a més, dins de les zones aptes amb prescripcions, la consideració d'especial sensibilitat per a aquells espais que presenten característiques molt pròximes a les definides amb criteris d'exclusió, a fi de recalcar el seu valor. Aquests espais apareixen grafats en una sèrie específica de plans de l'estudi d'impacte ambiental (escala 1:20000).»

La viabilitat ambiental de les instal·lacions projectades per al desenvolupament de cada una de les zones eòliques requereix una valoració ambiental detallada que identifique, en primer terme, l'existència dels criteris d'exclusió establits en el Pla eòlic, altres aspectes exclouents a escala de projecte (elements d'interès patrimonial, vies pecuàries, espè-

mativa para la implantación de la actividad eólica en estos espacios, no tenía razón de ser su consideración como excluyente.

Sin embargo, su reconocido interés natural exigirá un detallado estudio de impacto ambiental que acredite que no se afecta flora, fauna, ni el resto de valores naturales.

· Criterio núm. 8: Áreas catalogadas en el presente estudio de impacto ambiental como de valor paisajístico muy alto o alto. El análisis del paisaje realizado es el apropiado a la escala de trabajo del plan, 1:100.000, por lo cual tampoco tiene sentido que del mismo se derive la condición de excluyente para ningún espacio. Por ello es necesario descender al grado de detalle siguiente y exigir, en los estudios de impacto ambiental de las implantaciones eólicas concretas la consideración del impacto paisajístico y la aplicación de medidas correctoras.

· Criterio núm. 9: calificación de un espacio, por el planeamiento municipal, como suelo no urbanizable protegido, con protección específica de carácter paisajístico. Valen las consideraciones efectuadas para el criterio núm. 8.

· Criterio núm. 10: existencia de espacios comprendidos en el catálogo de Montes de utilidad pública. El aprovechamiento de la energía eólica también es una actividad declarada como de utilidad pública, por lo cual el carácter excluyente por razón de pertenencia de un espacio a dicho catálogo, no ha lugar. En los estudios e impacto ambiental de las implantaciones eólicas concretas se acreditará la compatibilidad medioambiental de la actividad en estos espacios.

· Criterio núm. 11: territorios cuya vegetación está constituida por formaciones boscosas de pinares de carrasco, laricio y rodeno y matorrales con arbolado claro. Este tipo de vegetación no se ha considerado como excluyente debido a su relativa abundancia sobre el territorio valenciano; constituyen muchas veces etapas de sustitución.

ZONAS 3: zonas aptas

Son aquellas zonas que no incurrn en ninguno de los criterios de exclusión ni de observancia de prescripciones.

En relación con la determinación de la aptitud resulta, no obstante, trascendente lo indicado al principio y final del apartado 4.4.4 del estudio de impacto ambiental ya que recalca el alcance de la valoración y el reflejo de la incertidumbre en la valoración de los impactos en el Plan Eólico a tener en cuenta en la fase de desarrollo del mismo.

Así en el inicio del capítulo se indica acerca de la importancia del criterio núm. 6:

«La delimitación de las zonas aptas queda determinada por la aplicación del conjunto de criterios establecidos al efecto. En esta configuración definitiva juega un papel fundamental el criterio de exclusión núm. 6, que se entiende fundamental por cuanto que aporta unas bases globales a la resolución del problema y facilita la aplicación práctica del plan.»

Y al final del mismo se dice:

«[...] En la serie de planos Aptitud del territorio para el aprovechamiento eólico, se recoge el resultado final de este proceso.

El análisis del cual se han obtenido las conclusiones anteriormente relacionadas se ha realizado a partir de la cartografía del Plan Eólico relativa a los planos de Aptitud del territorio para aprovechamiento eólico, contrastada con planos de vegetación, con la documentación disponible en la propia Conselleria de Medio Ambiente, integrada por fotografía aérea de 1997 y Mapas de Cultivo (escalas 1: 50.000), mediante el conocimiento del territorio adquirido a través de la resolución de expedientes de evaluación del impacto ambiental de toda la Comunitat Valenciana, mediante la consulta con diversos tècnics de la Conselleria de Medio Ambiente, y con la visita de campo a determinadas áreas. El contraste de información y el análisis subsiguiente se han realizado aplicando los criterios definidos por el propio Plan Eólico. Se ha determinado, además, dentro de las zonas aptas con prescripciones, la consideración de especial sensibilidad para aquellos espacios que presentan características muy próximas a las definidas con criterios de exclusión, con el fin de recalcar el valor de los mismos. Estos espacios aparecen grafados en una serie específica de planos del estudio de impacto ambiental (escala 1:20000).»

La viabilidad ambiental de las instalaciones proyectadas para el desarrollo de la cada una de las zonas eólicas requiere una valoración ambiental detallada que identifique, en primer término, la existencia de los criterios de exclusión establecidos en el Plan eólico, otros aspectos excluyentes a escala de proyecto (elementos de interés patrimonial, vías

cies de flora o de fauna, distàncies a sòls urbans o urbanitzables del planejament vigent, etc.), així com de la resta de criteris de prescripció o altres aspectes establits en la normativa del Pla eòlic. Aquesta valoració s'ha de realitzar en l'estudi d'impacte ambiental de l'àrea afectada pel conjunt de les infraestructures proposades de la zona 5.

En aquest sentit el primer estudi de detall que cal tindre en compte, per resultar determinant, és l'estudi preoperacional d'avifauna elaborat d'acord amb el protocol elaborat a aquest efecte.

L'estudi d'avifauna preoperacional de la zona 5 realitzat entre febrer de 2008 i febrer de 2009 evidencia una elevada taxa d'encreuaments per les alineacions on es projecten parcs eòlics, així com l'existència de punts de nidificació pròxims a aquest, i conclou que la major part dels aerogeneradors resultaven problemàtics d'acord amb els criteris de valoració establits.

El Servei de Biodiversitat informa, a la vista de les dades obtingudes en l'estudi preoperacional d'avifauna per a la zona eòlica 5 i amb l'experiència adquirida per a altres zones eòliques en fase postoperacional, que els parcs projectats generaran una greu afecció tant per la proximitat a les àrees de nidificació de rapaços com per l'alta freqüentació del voltor lleonat (espècie molt sensible) i d'altres rapaços d'un elevat nombre d'aerogeneradors dels diferents parcs. S'apunta a més una important recuperació dels efectius reproductors de les colònies de voltor lleonat, en l'últim any, superada la crisi generada per l'escassetat d'aliment després del tancament dels abocadors de Terol i per l'elevada mortalitat registrada en les zones eòliques 1, 2 i 3 prèvia a la paralització parcial dels aerogeneradors que van registrar major mortalitat.

Atés el temps transcorregut des de la realització de l'estudi d'avifauna preoperacional s'ha sol·licitat informació al Servei de Vida Silvestre sobre l'evolució de les colònies de rapaços en la zona 5 des de 2009 fins a 2016, i s'ha obtingut la informació següent:

– Es mantenen inalterats els punts de nidificació de l'aufany comú (3) i el nombre de colònies (2) des de 2005 a 2016.

– En relació amb el voltor lleonat no sols s'ha incrementat el nombre de colònies (de 21 en 2009 s'ha passat a un total de 40 en 2016) sino que s'han registrat 4 nous punts de nidificació respecte a l'any 2009, per la proximitat al parc de la Taladeta destaca l'emplaçament «Roques del Lleó» que dista uns 600 metres de l'alineació sud del parc eòlic de la Taladeta

Per tant la situació actual reforça les valoracions i conclusions dels informes emesos en 2009, ja que vista l'evolució progressiva de les poblacions de voltors és previsible un major flux d'exemplars d'aquesta espècie sobre els emplaçaments dels parcs proposats i per tant un increment de la magnitud de l'afecció sobre l'avifauna.

Cal assenyalar a més dos motius que apunten a una infravaloració de l'afecció sobre l'avifauna de les infraestructures projectades:

1r) L'àrea d'agranat considerada en l'estudi d'avifauna és sensiblement inferior a la del model seleccionat (respon a una grandària de rotor de 70 metres quan el model seleccionat és de 87 metres) i el rang d'altura 2 (altura de risc) està lleugerament desplaçada en relació amb l'altura del terreny (l'altura 2 estaria compresa entre els 24 metres i els 110 metres mentre que la considerada comprén l'altura entre els 50 i els 120 metres).

2n) L'estudi d'avifauna es limita als efectes dels derivats de la instal·lació d'aerogeneradors sense analitzar ni, per tant, valorar els efectes que es derivarien del sistema d'evacuació dissenyat. En aquest sentit es considera que la totalitat del sistema d'evacuació podria generar efectes negatius sobre l'avifauna, són especialment significatius el tram inicial de la línia d'evacuació del parc eòlic Serrades de Dalt (ja que es projecta sobre el barranc de la Cova, on es troben els punts de nidificació denominats «Sant Cristòfol» d'aufany comú i de voltor lleonat) i el tram de línia general de la zona que discorre sobre l'àrea de nidificació d'arpellot cendrós que forma part de la ZEPA l'Alt Maestrat, la Tinença de Benifassà, el Turmell i Vallivana.

Les dades de l'estudi d'avifauna així com de la seua evolució des de 2009 a l'actualitat confirmen que els impactes sobre avifauna serien crítics i per tant determinants en la viabilitat ambiental de les infraestructures eòliques projectades.

pecuarias, especies de flora o de fauna, distancias a suelos urbanos o urbanizables del planeamiento vigente, etc), así como del resto de criterios de prescripción u otros aspectos establecidos en la normativa del Plan eólico. Dicha valoración se debe realizar en el estudio de impacto ambiental del área afectada por el conjunto de las infraestructuras propuestas de la zona 5.

En este sentido el primer estudio de detalle que hay que tener en cuenta, por resultar determinante, es el estudio preoperacional de avifauna elaborado de acuerdo con el protocolo elaborado al efecto.

El estudio de avifauna preoperacional de la zona 5 realizado entre febrero de 2008 y febrero de 2009 evidencia una elevada tasa de cruces por las alineaciones donde se proyectan parques eólicos, así como la existencia de puntos de nidificación próximas a las mismas, concluyendo que la mayor parte de los aerogeneradores resultaban problemáticas de acuerdo con los criterios de valoración establecidos.

El Servicio de Biodiversidad informa, a la vista de los datos obtenidos en el estudio preoperacional de avifauna para la zona eólica 5 y con la experiencia adquirida para otras zonas eólicas en fase postoperacional, que los parques proyectados generarán una grave afección tanto por la proximidad a las áreas de nidificación de rapaces como por la alta frecuentación del buitre leonado (especie muy sensible) y de otras rapaces de un elevado número de aerogeneradores de los diferentes parques. Se apunta además una importante recuperación de los efectivos reproductores de las colonias de buitre leonado, en el último año, superada la crisis generada por la escasez de alimento tras el cierre de los muladares de Teruel y por la elevada mortalidad registrada en las zonas eólicas 1, 2 y 3 previa a la paralización parcial de los aerogeneradores que registraron mayor mortalidad.

Dado el tiempo transcurrido desde la realización del estudio de avifauna preoperacional se ha solicitado información al Servicio de Vida silvestre sobre la evolución de las colonias de rapaces en la zona 5 desde 2009 hasta 2016, obteniendo la siguiente información:

– Se mantienen inalterados los puntos de nidificación del Alimoche común (3) y el número de colonias (2) desde 2005 a 2016.

– En relación con el buitre leonado no solo se han incrementado el número de colonias (de 21 en 2009 se ha pasado a un total de 40 en 2016) sino que se han registrado 4 nuevos puntos de nidificación respecto al año 2009 destacando, por la proximidad al parque de la Taladeta, el emplazamiento «Roques del Lleó» que dista unos 600 metros de la alineación sur del parque eólico de la Taladeta

Por tanto la situación actual refuerza las valoraciones y conclusiones de los informes emitidos en 2009, ya que vista la evolución progresiva de las poblaciones de buitres es previsible un mayor flujo de ejemplares de esta especie sobre los emplazamientos de los parques propuestos y por tanto un incremento de la magnitud de la afección sobre la avifauna.

Hay que señalar además dos motivos que apuntan a una infravaloración de la afección sobre la avifauna de las infraestructuras proyectadas:

1.º) El área de barrido considerada en el estudio de avifauna es sensiblemente inferior a la del modelo seleccionado (responde a un tamaño de rotor de 70 metros cuando el modelo seleccionado es de 87 metros) y el rango de altura 2 (altura de resigo) está ligeramente desplazada en relación con la altura del terreno (la altura 2 estaría comprendida entre los 24 metros y los 110 metros mientras que la considerada abarca la altura entre los 50 y los 120 metros).

2.º) El estudio de avifauna se limita a los efectos de los derivados de la instalación de aerogeneradores sin analizar ni, por tanto, valorar los efectos que se derivarían del sistema de evacuación diseñado. En este sentido se consideran que la totalidad del sistema de evacuación podría generar efectos negativos sobre la avifauna, siendo especialmente significativos el tramo inicial de la línea de evacuación del parque eólico Serrades de Dalt (ya que se proyecta sobre el barranco de la Cova, donde se encuentran los puntos de nidificación denominados San Cristóbal, de alimoche común y de buitre leonado) y el tramo de línea general de la zona que discurre sobre el área de nidificación de aguilucho cenizo que forma parte de la ZEPA de Alt Maestrat, Tinença de Benifassà, Turmell y Vallibana.

Los datos del estudio de avifauna así como la evolución de la misma desde 2009 a la actualidad confirman que los impactos sobre avifauna serían críticos y por tanto determinantes en la viabilidad ambiental de las infraestructuras eólicas proyectadas.

No obstant això, hi ha altres aspectes addicionals a tindre en compte en la valoració ambiental del projecte de desenvolupament:

- Sense perjudi dels resultats de l'estudi d'avifauna, l'alineació sud del parc de la Taladeta (P2.01 a P2.04) es troba inclòs en la ZEPA Penyagolosa per això, d'acord amb els criteris d'exclusió establits en el Pla eòlic, ha de ser considerada com a zona no apta per a albergar-hi instal·lacions eòliques.

- Els aerogeneradors P1.6, P1.7 i P1.17 del parc eòlic Serrades de Dalt es troben a menys de 1.000 metres de distància del sòl urbà classificat en el nucli de Font d'en Segures d'acord amb el planejament vigent del terme de Benassal.

- No s'ha arribat a efectuar l'estudi d'impacte patrimonial, d'acord amb el contingut i procediment indicats per la Direcció General de Patrimoni Cultural, per la qual cosa hi ha incertesa respecte a l'afecció d'aquest element del medi. Considerant la riquesa patrimonial de la zona resulta probable que hi haja limitacions a la instal·lació de les infraestructures projectades.

- En relació amb l'afecció de les vies pecuàries, l'informe complementari a l'estudi d'impacte ambiental que valora les variacions dels impactes derivades de les modificacions en el model d'aerogenerador no concreta l'afecció a aquestes, per la qual cosa també es podria generar en certs trams incompatibilitat de l'ús eòlic per l'existència de vies pecuàries.

- Un altre aspecte a tindre en compte és l'afecció a la vegetació tant per l'obra civil dels parcs com l'obra civil necessària per a la instal·lació de diferents línies elèctriques d'evacuació. La valoració de la vegetació de la zona ja va ser objecte de modificacions substancials en la determinació de la zona d'aptitud en el procés d'avaluació ambiental del Pla eòlic, ja que encara que en la zona 5 hi ha una presència important de carrasques, savines i ginebres, pel seu port, són cartografiats com a matoll sense entrar a valorar la seua composició. Com es pot apreciar en la comparació del mapa d'aprofitament i cultius a escala 1:50.000 publicat en el moment d'aprovació del Pla eòlic (1980-1990) amb l'actual (2000-2010) s'han produït increments significatius tant de les superfícies com dels percentatges d'ocupació de l'alzinar i s'ha concretat l'existència de sobrecàrregues significatives d'espècies de Juniperus, en concret de savina turífera i de ginebres, espècies considerades també com vegetació d'interès a protegir que responen al criteri 5 d'exclusió del Pla eòlic.

- Encara que no es compta amb un projecte detallat tampoc són menyspreables els efectes que es poden derivar de la dificultat constructiva de l'obra civil per a la instal·lació de les infraestructures projectades, considerant els pendents dels vessants per on discorren les línies elèctriques d'evacuació i tenint en compte la microtopografia dels emplaçaments dels parcs. És previsible que els camins d'accés per al muntatge dels suports de les línies i els vials d'accés i interiors dels parcs requerisquen un important moviment de terres. És previsible que l'afecció sobre el terreny excedisca considerablement l'amplària de la plataforma i les cunetes de manera que els impactes residuals sobre el relleu, la vegetació i per tant sobre el paisatge podrien resultar en alguns casos crítics.

La dificultat constructiva, des del punt de vista ambiental, no es refereix evidentment a la possibilitat o no d'execució de l'obra, sinó a la idoneïtat topogràfica de les àrees afectades per a albergar l'obra civil amb caràcter general, de manera que l'alteració de la morfologia de la zona no siga substancial i la integració de l'obra en l'entorn no requisca l'adopció de mesures correctores de caràcter extraordinari encara que, atés que l'aprofitament eòlic està conformat per un conjunt d'infraestructures lineals, aquestes puguen ser aplicades amb caràcter puntual.

De tot el que s'ha exposat anteriorment es conclou que la proposta de desenvolupament per a la zona 5 nord no resulta viable des del punt de vista ambiental.

Consideracions jurídiques.

- El projecte examinat agrupa, d'acord amb el que preveuen diversos epígrafs de l'annex I del Decret 162/1990, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei 2/1989, de 3 de març d'impacte ambiental, diversos supòsits fàctics en què resulta preceptiva la formulació d'una declaració d'impacte ambiental, prèvia a la resolució administrativa que s'adopte per a l'aprovació definitiva d'aquell,

Existen, no obstante, otros aspectos adicionales a tener en cuenta en la valoración ambiental del proyecto de desarrollo:

- Sin perjuicio de los resultados del estudio de avifauna, la alineación sur del parque de la Taladeta (P2.01 a P2.04) se encuentra incluido en la ZEPA Penyagolosa por lo que, de acuerdo con los criterios de exclusión establecidos en el Plan eólico, deben ser considerados como zonas no apta para albergar instalaciones eólicas.

- Los aerogeneradores P1.6, P1.7 y P1.17 del parque eólico Serrades de Dalt se encuentran a menos de 1.000 metros de distancia del suelo urbano clasificado en el núcleo de Fuente d'En Segures de acuerdo con el planeamiento vigente del término de Benassal.

- No se ha llegado a efectuar el estudio de impacto patrimonial, de acuerdo con el contenido y procedimiento indicados por la Dirección General de Patrimonio Cultural, por lo que existe incertidumbre respecto a la afección de este elemento del medio. Considerando la riqueza patrimonial de la zona resulta probable que existan limitaciones a la instalación de las infraestructuras proyectadas.

- En relación con la afección de las vías pecuarias, el informe complementario al estudio de impacto ambiental que valora las variaciones de los impactos derivadas de las modificaciones en el modelo de aerogenerador no concreta la afección a las mismas, por lo que también se podrían generar en ciertos tramos incompatibilidad del uso eólico por la existencia de vías pecuarias.

- Otro aspecto a tener en cuenta es la afección a la vegetación tanto por la obra civil de los parques como la obra civil necesaria para la instalación de diferentes líneas eléctricas de evacuación. La valoración de la vegetación de la zona ya fue objeto de modificaciones sustanciales en la determinación de la zona de aptitud en el proceso de evaluación ambiental del plan eólico, ya que aunque en la zona 5 existe una presencia importante de carrascas, sabinas y enebros, por su porte, son cartografiados como matorral sin entrar a valorar su composición. Como se puede apreciar en la comparación del mapa de aprovechamiento y cultivos a escala 1:50.000 publicado en el momento de aprobación del Plan eólico (1980-1990) con el actual (2000-2010) se han producido incrementos significativos tanto de las superficies como de los porcentajes de ocupación del encinar y se ha concretado la existencia de sobrecargas significativas de especies de Juniperus, en concreto de sabina albar y de enebros, especies consideradas también como vegetación de interés a proteger que responden al criterio 5 de exclusión del plan eólico.

- Aunque no se cuenta con un proyecto detallado tampoco son despreciables los efectos que se pueden derivar de la dificultad constructiva de la obra civil para la instalación de las infraestructuras proyectadas, considerando las pendientes de las laderas por las que discurren las líneas eléctricas de evacuación y teniendo en cuenta la microtopografía de los emplazamientos de los parques. Es previsible que los caminos de acceso para el montaje de los apoyos de las líneas y los viales de acceso e interiores de los parques requieran un importante movimiento de tierras. Es previsible que la afección sobre el terreno exceda considerablemente la anchura de la plataforma y las cunetas de forma que los impactos residuales sobre el relieve, la vegetación y por ende sobre el paisaje podrían resultar en algunos casos crítics.

La dificultat constructiva, desde el punto de vista ambiental, no se refiere evidentemente a la posibilidad o no de ejecución de la obra, sino a la idoneidad topográfica de las áreas afectadas para albergar la obra civil con carácter general, de forma que la alteración de la morfología de la zona no sea sustancial y la integración de la obra en el entorno no requiera la adopción de medidas correctoras de carácter extraordinario aunque, dado que el aprovechamiento eólico está conformatado por un conjunto de infraestructuras lineales, estas pudieran ser aplicadas con carácter puntual.

De todo lo anteriormente expuesto se concluye que la propuesta de desarrollo para la zona 5 norte no resulta viable desde el punto de vista ambiental.

Consideraciones jurídicas

- El proyecto examinado agrupa, de acuerdo con lo previsto por diversos epígrafes del anexo I del Decreto 162/1990, de 15 de octubre, por el que se aprueba el Reglamento para la ejecución de la Ley 2/1989, de 3 de marzo de impacto ambiental, varios supuestos fácticos en los que resulta preceptiva la formulación de una declaración de impacto ambiental, previa a la resolución administrativa que se adopte para la

segons es desprén de l'article 5é de la Llei d'impacte ambiental i concordants del seu Reglament.

– En l'expedient s'han observat els tràmits previstos en el Decret 162/1990, de 15 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei 2/1989, d'impacte ambiental així com els tràmits previstos en la normativa del Pla eòlic de la Comunitat Valenciana, aprovat mitjançant un Acord de 26 de juliol de 2001, del Consell de la Generalitat Valenciana.

– L'article 13 Decret 158/2015, de 18 de setembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, modificat pel Decret 80/2016, d'1 de juliol, atribueix a la Direcció General de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental la competència en matèria d'avaluació ambiental estratègica i de projectes.

Per tot això i fent ús de les facultats que tinc legalment atribuïdes formule la següent:

Declaració d'impacte ambiental

Primer

Estimar no acceptable, des del punt de vista ambiental, les infraestructures eòliques proposades com l'oferta al desenvolupament de la zona 5 nord del Pla eòlic de La Comunitat Valenciana promogut per Proyectos Eólicos Valencianos, SA, per considerar-les incompatibles amb els valors ambientals de les àrees afectades directament o indirectament per aquestes.

L'oferta de desenvolupament de la zona 5 nord inclou 61 aerogeneradors (model GAMESA 87-2Mw) i la corresponent infraestructura associada (camins d'accés, rases, plataformes de muntatges, fonamentacions, vials interiors, àrees d'arregleja i sistema d'evacuació, etc.) distribuïts en els parcs de Serres de Dalt, la Taladeta i Serra d'en Galceran, així com el corresponent sistema d'evacuació de línies elèctriques fins a la xarxa de transport, tramitats en els corresponents Pla especial, Pla energètic i estudi d'impacte ambiental de la zona 5.

Segon

Notificar a les persones interessades que contra la present resolució, atès que no és un acte definitiu en via administrativa, no es pot interposar cap recurs; la qual cosa no és inconvenient perquè puguen utilitzar-se els mitjans que en defensa del seu dret consideren pertinents.

Tercer

Publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* la present declaració d'impacte ambiental, d'acord amb el que disposa l'article 41 de la llei 2/2013, de 9 de desembre d'avaluació ambiental.

La regulació de la vigència de la present declaració d'impacte ambiental serà l'establida en l'article 43 de l'esmentada Llei 21/2013.

València, 21 d'agost de 2017.– El director general de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental: Antoni Marzo i Pastor.»

València, 22 d'agost de 2017.– El director general de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental: Antoni Marzo i Pastor.

aprobación definitiva de aquel, según se desprende del artículo 5.º de la Ley de impacto ambiental y concordantes de su reglamento.

– En el expediente se han observado los trámites previstos en el Decreto 162/1990, de 15 de octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana por el que se aprueba el reglamento para la ejecución de la Ley 2/1989, de impacto ambiental así como los trámites previstos en la Normativa del Plan eólico de la Comunitat Valenciana, aprobado mediante Acuerdo de 26 de julio de 2001, del Consell de la Generalitat Valenciana.

– El artículo 13 Decreto 158/2015, de 18 de septiembre, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Consejería de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, modificado por el Decreto 80/2016, de 1 de julio, atribuye a la Dirección General de Medio Natural y de Evaluación Ambiental la competencia en materia de evaluación ambiental estratégica y de proyectos.

Por todo ello y en uso de las facultades que tengo legalmente atribuidas formulo la siguiente:

Declaración de Impacto Ambiental

Primero

Estimar no acceptable, desde el punto de vista ambiental, las infraestructuras eólicas propuestas como la oferta al desarrollo de la zona 5 norte del Plan Eólico de la Comunitat Valenciana promovido por Proyectos Eólicos Valencianos, SA, por considerarlas incompatibles con los valores ambientales de las áreas afectadas directa o indirectamente por las mismas.

La oferta de desarrollo de la zona 5 norte incluye 61 aerogeneradores (modelo GAMESA 87-2Mw) y la correspondiente infraestructura asociada (camino de acceso, zanjas, plataformas de montajes, cimentaciones, viales interiores, áreas de acopio y sistema de evacuación, etc.) distribuidos en los parques de Serres de Dalt, La Taladeta y Serra d'en Galceran, así como el correspondiente sistema de evacuación de líneas eléctricas hasta la red de transporte, tramitados en los correspondientes Plan Especial, Plan Energético y Estudio de Impacto Ambiental de la zona 5.

Segundo

Notificar a las personas interesadas que contra la presente resolución, por no ser un acto definitivo en via administrativa, no cabe recurso alguno; lo cual no es inconveniente para que puedan utilizarse los medios que en defensa de su derecho estimen pertinentes.

Tercero

Publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* la presente Declaración de Impacto Ambiental, de acuerdo a lo dispuesto en el artículo 41 de la ley 2/2013, de 9 de diciembre de Evaluación Ambiental.

La regulación de la vigencia de la presente declaración de impacto ambiental será la establecida en el artículo 43 de la citada Ley 21/2013.

València, 21 de agosto de 2017.– El director general de Medio Natural y de Evaluación Ambiental: Antoni Marzo i Pastor.»

València, 22 de agosto de 2017.– El director general de Medio Natural y de Evaluación Ambiental: Antoni Marzo i Pastor.